

VILNIAUS UNIVERSITETO MEDICINOS FAKULTETO SVEIKATOS MOKSLŲ
INSTITUTO VISUOMENĖS SVEIKATOS KATEDRA

Indrė Liepinaitė

**SOCIALINIAME TINKLE „FACEBOOK“ BENDRINAMO TURINIO APIE SU
IKIMOKYKLINIO VAIKŲ SVEIKATA SUSIJUSIUS VEIKSNIUS TYRIMAS**

*Content Related With Preschool Children's Health in "Facebook":
a Study of Parental Informational Needs*

MAGISTRO BAIGIAMASIS DARBAS

Leidžiama ginti
Visuomenės sveikatos
katedros vedėjas
Prof. Dr. (HP) Rimantas Stukas

(parašas)

Studentas

(parašas)

Darbo vadovas asist. dr. Donatas Austys

(parašas)

Darbo įteikimo data _____

Registracijos Nr. _____

Vilnius – 2022

Studento elektroninio pašto adresas: indre.liepinaite@mf.stud.vu.lt

TURINYS

SUMMARY	5
LENTELIŲ SĄRAŠAS.....	6
1. LITERATŪROS APŽVALGA	10
1.1. Socialiniai tinklai ir visuomenės sveikatos tyrimai	10
1.2. Su vaikų virškinamojo trakto sutrikimais susijęs turinys, bendrinamas socialiniuose tinkluose	11
1.3. Su vaikų alerginėmis reakcijomis ir odos sutrikimais susijęs turinys, bendrinamas socialiniuose tinkluose	13
1.4. Su vaikų kvėpavimo sistemos sutrikimais susijęs turinys, bendrinamas socialiniuose tinkluose	14
1.5. Su vaikų traumomis susijęs turinys, bendrinamas socialiniuose tinkluose	15
1.6. Su vaikų mityba, fiziniu aktyvumu ir sveikatos stiprinimu susijęs turinys, bendrinamas socialiniuose tinkluose	15
1.7. Su kitais vaikų sveikatos sutrikimais ir vaikų ugdymu susijęs turinys, bendrinamas socialiniuose tinkluose	17
1.8. Su sveikata susijusio turinio pateikimo ypatumai socialiniuose tinkluose.....	18
1.9. Reakcijos su sveikata susijusiam turiniui socialiniuose tinkluose	21
2. TYRIMO METODAI IR APIMTIS.....	25
2.1. Mokslinės literatūros darbo tema apžvalgos organizavimas	25
2.2. Tyrimo duomenų atrankos organizavimas	25
2.3. Tyrimo procedūros ir eiga	26
2.4. „Facebook“ įrašų turinio vertinimas.....	26
2.5. „Facebook“ įrašų turinio pateikimo vertinimas.....	28
2.6. „Facebook“ komentarų turinio vertinimas	28
2.7. Įrašų autorių socialinių ir demografinių charakteristikų vertinimas	30
2.8. Tyrimo rezultatų statistinė analizė	32
2.9. Tyrimo etika	32

	3
3. TYRIMO REZULTATAI	33
3.1. Įrašų turinio vertinimo rezultatai	33
3.1.1. Įrašų autorių socialiniai bei demografiniai požymiai	34
3.1.2. Įrašų temos	36
3.1.3. Įrašų tikslai	47
3.2. Įrašų turinio pateikimo vertinimo rezultatai	51
3.2.1. Įrašų tonas.....	51
3.2.2. Įrašų struktūriniai elementai	53
3.2.3. Įrašų pateikimo formos.....	62
3.3. Komentarų turinio vertinimo rezultatai	66
3.3.1. Burnos sveikata	67
3.3.2. Tuštinimo sutrikimai	69
3.3.3. Žarnyno infekcijos.....	71
4. REZULTATŲ APTARIMAS	73
5. IŠVADOS.....	78
6. REKOMENDACIJOS.....	79
7. LITERATŪROS SĄRAŠAS.....	80

SANTRAUKA

Tyrimo aktualumas. Socialiniams tinklams tapus neatskiriama daugelio žmonių gyvenimo dalimi, dažna šių dienų mama informacijos apie vaikų sveikatą ieško socialinėje erdvėje. Visgi trūksta duomenų apie tai, kas būdinga Lietuvos mamų, bendrinamam su vaikų sveikata susijusiam, turiniui socialiniuose tinkluose.

Tyrimo tikslas. Nustatyti socialiniame tinkle „Facebook“ ikimokyklinio amžiaus vaikus auginančių tėvų bendrinamo su vaikų sveikata susijusio turinio ypatumus.

Tyrimo uždaviniai. Įvertinti socialiniame tinkle „Facebook“ viešinamų apie su ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikata susijusių 1) įrašų turinio ypatumus, 2) įrašų pateikimo ypatumus, 3) komentarų turinio ypatumus.

Metodai. Duomenys surinkti peržiūrint 2021 metais „Facebook“ grupėje, vienijančioje daugiau nei 21 000 Lietuvos mamų, paviešintus įrašus. Iš viso - 1674 įrašai ir 3234 komentarai, paskelbti prie didžiausio įtraukimo, galimai apie virškinamojo trakto sutrikimus, įrašų. Įrašų pasiskirstymui pagal įrašų autorių socialinius ir demografinius požymius, vaikų sveikatos temas, įrašų tikslą, toną, struktūros elementus, formą, reakcijas įrašams naudotas chi kvadratų kriterijus (χ^2), išskirti komentarų tipai ir rekomendacijos.

Rezultatai. 73% visų įrašų buvo susiję su vaikų sveikata. Dažniausiai pateikti įrašai, galimai susiję su vaikų traumomis (17,1%), asmens sveikatos priežiūra (15,1%), virškinamojo trakto sutrikimais (9,7%), alerginėmis reakcijomis ir odos sutrikimais (9,7%), mityba, fiziniu aktyvumu, sveikatos stiprinimu (9,3%) ir ugdymu (8,9%). Daugumos įrašų tikslas - paprašyti mamų asmeninės patirties (47,5%) bei rekomendacijų (35,5%). Vyravo tekstinė įrašų pateikties forma (48,7%). Įrašai pateikti jautriu tonu (43,8%), su kreipiniais (29,8%), situacijų aprašymais (28,1%) sulaukė didžiausio reakcijų skaičiaus. Įrašai su padėkomis (17,0%), pateikti lietuviškais raidėmis (26,4%) sulaukė reikšmingai daugiau reakcijų. Komentaruose savigydos būdai buvo trigubai dažnesni nei patarimai kreiptis į gydytojus (36,0% ir 10,8%), o sveikos gyvensenos priemonės ir būdai patariami tris kartus dažniau nei gydymo priemonės (73,6% ir 26,4%).

Išvados. Lietuvos mamoms skirtoje „Facebook“ grupėje, dažniausios vaikų sveikatos temos – traumos, asmens sveikatos priežiūra, virškinamojo trakto sutrikimai, alerginės reakcijos ir odos sutrikimai, mityba, fizinis aktyvumas, sveikatos stiprinimas, ugdymas. Dažniausiai įrašuose mamos prašė pasidalinti patirtimi ir ieškojo rekomendacijų (1). Didesnis reakcijų skaičius buvo susijęs su jautriu įrašų tonu, kreipiniais, situacijų apibūdinimais, padėkomis, jei tekstas pateiktas lietuviškais raidėmis (2). Komentaruose tris kartus dažniau rekomenduojama mamoms pačioms spręsti vaikų sveikatos sutrikimus nei kreiptis į sveikatos specialistus. Sveikatai palankios gyvensenos rekomendacijos triskart dažnesnės nei pasiūlymai gydyti vaistiniais preparatais (3).

Raktiniai žodžiai: ikimokyklinio amžiaus vaikai, sveikatos informacija, socialiniai tinklai.

SUMMARY

Background. Social networks have become inseparable in many parts of our lives. Nowadays frequent mother search for information about children's health in virtual social communities. However, little is known about how Lithuanian mothers use social networks to search for information about preschool children 's health. This study aimed to identify features of the content related to preschool children 's health on "Facebook".

Tasks. To identify features of the post's content, characteristics of the most engaging posts, and characteristics of the comments.

Methods. This study included all accessible posts published in 2021 on one Facebook group with more than 21 000 Lithuanian mothers. In total, there were analyzed 1674 posts and 3234 comments on the most engaged group of posts (gastrointestinal disorders). Chi-square tests were used to examine the differences in posts between social and demographic characteristics of record authors, health topics, post aim, tone, structure, form, number of reactions to posts ($p \leq 0,05$). Also comment type and recommendations were identified.

Results: Among all posts, 73% were related to children's health. The most common health topics included injuries (17.1%), healthcare (15.1%), gastrointestinal disorders (9.7%), allergies and skin diseases (9.7%), nutrition, physical activity, and health promotion (9.3%), nurture (8.9%). The most common aim was to ask about personal experience (47.5%), and recommendations (35.5%). The most common form of the posts was text only (48.7%). Larger numbers of reactions achieved posts with sensitive tone (43.8%), including greetings (29.8%), child's health description (28.1%) as well as, gratitude in advance (17.0%) and using Lithuanian letters (26.4%). Comments with recommendations to treat children by themselves were three times more common than recommendations to visit physicians (respectively, 36.0% and 10.8%). Also, healthy lifestyle recommendations were three times more prevalent than recommendations for the medication (respectively, 73.6% and 26.4%).

Conclusions: Main topics of children 's health on Facebook for Lithuanian mothers are injuries, healthcare, gastrointestinal disorders, allergies, skin diseases, nutrition, physical activity, health promotion, nurture. On the posts, mothers were usually asking for personal experiences and recommendations. Posts including sensitive tone, greetings, situation description, and gratitude achieve larger numbers of reactions. Comments most frequently include advice to treat children at home also healthy lifestyle recommendations.

Keywords: preschool children, health information, social media.

LENTELIŲ SĄRAŠAS

1 lentelė. Socialinių tinklų privalumai ir trūkumai visuomenės sveikatos tyrimų kontekste.....	11
2 lentelė. Įrašų turinio vertinimo schema	27
3 lentelė. Įrašų turinio pateikimo vertinimo schema	28
4 lentelė. Komentarų turinio vertinimo schema	29
5 lentelė. Įrašų autorių ir jų vaikų socialinių ir demografinių charakteristikų vertinimo schema.	31
6 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal socialinius bei demografinius požymius	34
7 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal socialinius bei demografinius požymius ir reakcijų skaičių.....	35
8 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašų temas	37
9 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašų temas ir metų ketvirčius.	40
10 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal socialinius bei demografinius požymius ir įrašų temas	42
11 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal reakcijų skaičių ir įrašų temas	45
12 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal socialinius bei demografinius požymius ir įrašų temas įrašų tikslus.....	47
13 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašų temas ir įrašų tikslus	49
14 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal reakcijų skaičių ir įrašų tikslus	50
15 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal socialines ir demografines charakteristikas ir įrašų toną.....	51
16 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašų temas ir įrašų toną.....	52
17 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal reakcijų skaičių ir įrašų toną.	53
18 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal socialines bei demografines charakteristikas ir įrašų struktūrinius elementus	54
19 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal socialinius bei demografinius požymius ir struktūrinius elementų skaičių.....	55
20 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašų temas ir įrašų struktūrinius elementus.....	56
21 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašų temas ir struktūrinių elementų skaičių	58
22 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal reakcijų skaičių ir įrašų struktūrinius elementus.....	61

23 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal reakcijų skaičių ir struktūrinių elementų skaičių	61
24 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal socialinius bei demografinius požymius ir įrašo apteikimo formas	62
25 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašų temas ir įrašų apteikimo formas	63
26 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal reakcijų skaičių ir įrašų apteikimo formas	65

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

1 pav. Socialinių tinklų naudojimo palyginimas 2021 metais Lietuvoje [38].....	19
2 pav. Tyrimo duomenų atrankos schema	25
3 pav. Socialinės grupės „Vaikai ir viskas apie tai!!!“ 2021 metų įrašai ir visų tipų reakcijos įrašams	33
4 pav. Socialinės grupės „Vaikai ir viskas apie tai!!!“ 2021 metų įrašų pasiskirstymas pagal metų mėnesius	34
5 pav. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašo tikslą.....	47
6 pav. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašų toną	51
7 pav. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal struktūrinius elementus (kairėje) ir struktūrinių elementų skaičių įrašuose (dešinėje)	53
8 pav. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašo pateikimo formas	62
9 pav. Visų tipų reakcijų įrašams pasiskirstymas pagal įrašų temas	66
10 pav. Įrašų ir komentarų apie virškinamojo trakto sutrikimus, pasiskirstymas pagal išskirtas komentarų temas.....	67
11 pav. Komentarų apie burnos sveikatą pasiskirstymas pagal išskirtas komentarų potemes.....	67
12 pav. Komentarų turinio pasiskirstymas pagal komentarų tipus burnos sveikatos potemėse....	68
13 pav. Komentarų turinio pasiskirstymas pagal rekomendacijas burnos sveikatos potemėse	69
14 pav. Komentarų apie tuštinimosi sutrikimus pasiskirstymas pagal išskirtas komentarų potemes	69
15 pav. Komentarų turinio pasiskirstymas pagal komentarų tipus tuštinimosi sutrikimų potemėse	70
16 pav. Komentarų turinio pasiskirstymas pagal rekomendacijas tuštinimosi sutrikimų potemėse	71
17 pav. Komentarų apie žarnyno infekcijas pasiskirstymas pagal išskirtas komentarų potemes .71	
18 pav. Komentarų turinio pasiskirstymas pagal komentarų tipus žarnyno infekcijų potemėse ..72	
19 pav. Komentarų turinio pasiskirstymas pagal rekomendacijas žarnyno infekcijų potemėse ...72	

IVADAS

Tėvams, ypač susilaukusiems pirmagimių, kyla įvairių su vaikų sveikata susijusių klausimų. Tradiciškai patirties ir patarimų nėštumo, vaikų sveikatos tema kreipiamasi į artimuosius, vaikų turinčius draugus ar gydytojus [1-6]. Postmodernaus pasaulio tendencijos lemia tai, kad žiniasklaidos priemonės, internetas, socialiniai tinklai perima šią poziciją ir tampa esminiais informacijos šaltiniais apie vaikus ir jų sveikatą [1-6, 19-20].

Su sveikata susijęs visuomenės narių elgesys socialiniuose tinkluose vis dažniau atkreipia visuomenės sveikatos specialistų dėmesį [7, 9]. Užsienio literatūroje daugėja tyrimų, kuriuose analizuojamas socialinių tinklų naudotojų bendrinamas su vaikų sveikata susijęs turinys [13-14]. Vaikų sveikatos kontekste, Lietuvoje išskirtinio dėmesio reikalauja ikimokyklinio amžiaus vaikų ligos bei sveikatos sutrikimai, dėl kurių nustatytas didžiausias sergamumas – virškinamojo trakto sutrikimai, alerginės reakcijos ir odos sutrikimai, kvėpavimo sistemos sutrikimai, taip pat vaikų traumos [15]. Lietuvos sveikatos strategijoje taip pat pabrėžiama vaikų mitybos bei fizinio aktyvumo įgūdžių formavimo, sveikatos stiprinimo ir ugdymo svarba ankstyvoje vaikystėje [32]. Šiomis vaikų sveikatos temomis užsienio mokslinėje literatūroje atlikti tyrimai, kuriuose analizuojama, kokios socialinių tinklų įrašuose aptariamos sveikatos sutrikimų priežastys [42] bei padariniai [43], kokie įrašų apie sveikatą turinio šaltiniai [22-23, 44], koku tikslu pateikiami įrašai [47-48], kas būdinga pacientų [54-55] bei jų tėvų [21, 44, 45] socialinių tinklų naudojimo įpročiams sveikatos klausimais, koks su konkrečiais vaikų sveikatos sutrikimais susijęs turinys bendrinamas socialiniuose tinkluose [22-23, 40-41, 44]. Lietuvoje vykdyti tyrimai, kuriuose vertinti ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikatos gerinimo veiksniai [46] bei socialinių tinklų naudojimo sąsajos su vaikų sveikata [50], tačiau trūksta tyrimų apie Lietuvos tėvų bendrinamą, su vaikų sveikata susijusią, informaciją socialiniuose tinkluose.

Turinį socialinėse platformose apibūdina ne tik tai, *kas* viešinama įrašuose, bet ir *kaip* įrašai pateikiami. Užsienio tyrimuose sveikatos tema vertinami tokie turinio pateikimo bruožai, kaip įrašo tonas [31, 36, 47, 63], įrašo struktūra [16, 47, 48, 67], įrašo forma [43, 47], kuriuo asmeniu pateiktas įrašas [65]. Įrašų pateiktis taip pat svarbi turinio įtraukumo atžvilgiu – kiek įrašas sulauks komentarų, pasidalinimų, teigiamų ar neigiamų reakcijų [78], o įtrauki komunikacija socialinėje erdvėje reikšminga veiksmingoms sveikatos intervencijoms [24, 28, 30]. 2017 m. paskelbtoje disertacijoje apie Lietuvos motinų raišką socialiniame tinkle „Facebook“, vertinant turinio pateiktį nustatyta, kad dalis motinų dalinasi informacija, susijusia su vaikų sveikatos būkle, viešindamos nuotraukas, kuriose vaikas guli ligoninės palatoje. Tyrime įvertinta, kad šie įrašai susilaukė gausių socialinio tinklo naudotojų reakcijų bei komentarų su palaikymu ir užuojauta [2]. Tačiau trūksta tyrimų, kuriuose būtų detaliau analizuojama su vaikų sveikata susijusių įrašų pateiktis.

Teikdami grįžtamąjį ryšį įrašų turinio ir jo pateikties atžvilgiu, daugumoje socialinių tinklų naudotojai paspaudžia reakcijos ikoną ir/ar parašo komentarą įrašo autoriui. Tyrimuose vertinami kiekybiniai teigiamų bei neigiamų reakcijų įrašui aspektai ir kaip jų skaičius susijęs su kitų socialinių tinklų naudotojų įsitraukimu į turinį [30] bei požiūriu į sveikatą [69]. Taip pat analizuojami kokybiniai komentarų ypatumai, kaip su sveikata susijusio turinio teisingumas ir patikimumas [6, 25, 28], ar komentuose pateikiami su sveikata susiję patarimai atitinka sveikatos rekomendacijas [4, 60], kaip visuomenės grupės socialinėje erdvėje vertina vykdomas sveikatos stiprinimo [56] ar sveikatos politikos programas [29].

Atliktuose moksliniuose tyrimuose stebimi prieštaringi rezultatai analizuojant įrašų paplitimą pagal vaikų sveikatos temas, pateikimo ir komentarų ypatumus. Todėl šio tyrimo tikslas - nustatyti socialiniame tinkle „Facebook“ ikimokyklinio amžiaus vaikus auginančių tėvų, bendrinamo su vaikų sveikata susijusio, turinio ypatumus.

Tyrimo uždaviniai:

1. Įvertinti socialiniame tinkle „Facebook“ bendrinamų įrašų apie ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikatą turinio ypatumus.
2. Įvertinti socialiniame tinkle „Facebook“ bendrinamų įrašų apie ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikatą pateikimo ypatumus.
3. Įvertinti socialiniame tinkle „Facebook“ bendrinamų įrašų apie ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikatą komentarų ypatumus.

Autorės atlikti darbai:

- Atrinkti moksliniai straipsniai, kita literatūra, parašyta literatūros apžvalga.
- Atrinkti ir peržiūrėti Lietuvos mamoms skirtos „Facebook“ socialinės grupės įrašai ir didžiausio įtraukumo sulaukusios, su vaikų sveikata susijusios, temos įrašų komentarai.
- Atlikta duomenų analizė, aprašyti bei aptarti rezultatai.
- Pagal gautus rezultatus, pateiktos išvados ir pasiūlymai.

1. LITERATŪROS APŽVALGA

1.1. Socialiniai tinklai ir visuomenės sveikatos tyrimai

Socialiniai tinklai – tai internete naudojamų programų grupė, kuri remiasi internetinių svetainių ideologiniais ir technologiniais pagrindais ir leidžia naudotojams kurti bei keisti turinį. Socialiniams tinklams priskiriami tinklaraščiai, virtualaus turinio bendruomenės, socialinių tinklų svetainės, socialinės žiniasklaidos svetainės, bendradarbiavimo projektai, virtualūs socialiniai pasauliai [34]. Dėl socialinių tinklų aprėpties ir naudotojų įvairovės, vis dažniau visuomenės sveikatos sričių mokslininkai pasitelkia socialinių tinklų duomenis stebėti ligų plitimą, gyventojų sveikatos ir elgesio pokyčius [9]. Visgi socialiniai tinklai, kaip duomenų šaltinis visuomenės sveikatos tyrimų kontekste turi privalumų ir trūkumų (1 lentelė).

Atsižvelgiant į socialinių tinklų naudas, juose viešinami naudotojų duomenys tyrėjams suteikia naujausią informaciją ir bendrą vertinimą, kokios tinklų naudotojų patirtys ir žinios tam tikrų sveikatos klausimų atžvilgiu. Taip pat galimybę tirti naudotojų elgseną populiacijos ir individualiu lygmenimis, ką neretai sunku atlikti duomenis vertinant tradicinėmis duomenų rinkimo priemonėmis. Tradiciniais duomenų rinkimo būdais ne visada pavyksta užtikrinti duomenų kokybę, pavyzdžiui, neišvengiama tyrėjo šališkumo, respondento išankstinės nuostatos tyrimo atžvilgiu, kas eliminuojama socialinių tinklų naudotojams savanoriškai dalinantis duomenimis. Bei, palyginus su apklausomis, interviu bei kitais tyrimų duomenų rinkimo metodais, socialiniuose tinkluose bendrinami duomenys yra pigūs, duomenų tikrinimo procesas gali būti automatizuotas [10]. Taip pat išvelgiami socialinių tinklų kokybiniai privalumai visuomenės sveikatos priežiūros specialistams, kaip galimybė suteikti geresnę psichosocialinę pagalbą pacientams bei lengvesnis tarpusavio bendravimas ir galimybė mokytis visą gyvenimą sveikatos priežiūros specialistams [11]. Tačiau pasitelkiant socialinius tinklus, kaip priemonę plauti tradicinius kiekybinių tyrimų duomenų rinkimo instrumentus, stebimas žemas apklausų atsakomumas dėl išankstinių socialinių tinklų naudotojų nuostatų [8]. Taip pat kaip ir tradicinių tyrimų duomenų rinkimo priemonės, socialinių tinklų duomenys ne visada atspindi dominuojančią populiacijos nuomonę [8-9]. Nors mokslininkai pasiūlė metodus, kaip sumažinti šį ribotumą, pavyzdžiui, koreguoti duomenis pasikliaujant tikimybių teorijos principais, kad jie atitiktų tiriamąją populiaciją [7], išlieka sudėtinga vertinti duomenis kiekybiniu požiūriu, nes neretai socialiniuose tinkluose sudėtinga identifikuoti naudotojų demografines charakteristikas. Tai susiję su socialinių tinklų naryste, naudotojų privatumo politika [7]. Taip pat asmens privatumas ir duomenų privatumas vis dar nėra aiškiai reglamentuojamas visuomenės sveikatos tyrimų kontekste, tad susiduriama su metodiniais ir etiniais klausimais dėl socialinių tinklų naudojimo mokslinių tyrimų tikslais [11].

1 lentelė. Socialinių tinklų privalumai ir trūkumai visuomenės sveikatos tyrimų kontekste

Socialinių tinklų privalumai	Socialinių tinklų trūkumai
Išsami su sveikata susijusi informacija [10]	Išankstinės tiriamųjų nusistatymas, kai platinamos tradicinės apklausos [8]
Galimybė tirti su sveikata susijusius veiksnius visuomeniniu ir individualiu lygiais [10]	Žemas duomenų reprezentatyvumas [8-9]
Viešai prieinami duomenys padeda išvengti tyrėjo šališkumo, tiriamųjų nuostatų [10]	Sudėtinga identifikuoti tiriamųjų bruožus dėl duomenų privatumo politikos [7]
Mažesni duomenų rinkimo kaštai, automatizacija [10]	Trūksta metodinio apibrėžtumo dėl duomenų naudojimo tyrimuose [11]
Lengvesnė komunikacija su visuomene sveikatos klausimais [11]	Trūksta etinio apibrėžtumo dėl duomenų naudojimo tyrimuose [11]

Nors vis dar neišspręsti viešai prieinamų duomenų naudojimo tyrimuose metodiniai ir etiniai aspektai, socialiniai tinklai reikšmingi ne tik kaip komunikacijos kanalas inicijuojant sveikatos intervencijas, bet taip pat virtualiose bendruomenėse bendrinamas turinys - vertingas duomenų šaltinis visuomenės sveikatos tyrėjams apie su sveikata susijusią visuomenės narių elgseną.

1.2. Su vaikų virškinamojo trakto sutrikimais susijęs turinys, bendrinamas socialiniuose tinkluose

Nors vaikų sveikata socialiniuose tinkluose nėra plačiai aptariama tema mokslinėje literatūroje Lietuvoje, Tarptautinio sveikatos metrikų ir vertinimo instituto ataskaitos nurodo problematiškiausias mažamečių vaikų iki 5 metų sveikatos sritis šalyje. 2019 m. duomenimis, tarp mažamečių vaikų vyrauja sveikatos sutrikimai patirti dėl virškinimo sistemos sutrikimų, alerginių reakcijų, odos sutrikimų, viršutinių kvėpavimo takų infekcijų ir vidurinės ausies uždegimų bei traumų [15]. Taip pat Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų strategijoje pabrėžiama vaikų mitybos, fizinio aktyvumo, sveikatos stiprinimo ir ugdymo svarba sveikatai [32].

2018 m. Jungtinėje Karalystėje atlikta „YouTube“ vaizdo įrašų analizė, kuria buvo siekiama ištirti socialinėje platformoje pateikiamos informacijos apie vaikų burnos opas kokybę. Ištyrus analizei tinkamus vaizdo įrašus (n=31) nustatyta, kad dažniausi informacijos šaltiniai vaikų burnos opas tema - sveikatos priežiūros įstaigų kanalai (41,38%), individualūs vartotojai (25,59%), sveikatos priežiūros specialistai (17,24%) bei bendrojo pobūdžio informacijos kanalai (13,78%). Dažniausios vaizdo įrašų turinio temos - gydymo priemonės namų sąlygomis (60,72%), informacija apie vietinių analgetikų vartojimą (21,43%), įgimti rizikos veiksniai ir su jais susijusios patologijos (20,69%), rekomenduojami antimikrobiniai vaistai (7,14%) ir vietiniai steroidai (3,57%). Tyrėjų vertinimu, didžioji dalis vaizdo įrašų turinio buvo naudinga (68,97%)

[23]. Tais pačiais metais autoriai paskelbė tyrimo rezultatus apie „YouTube“ vaizdo įrašuose pateikiamą turinį susijusį su vaikų burnos pienlige. Ištyrus 33 vaizdo įrašus nustatyta, kad dažniausiai tikslinį turinį bendrino informacijos pobūdžio kanalai, po jų - sveikatos priežiūros specialistai, individualūs naudotojai ir sveikatos priežiūros įstaigų informacijos kanalai. Tyrime nustatytas statistiškai reikšmingas ryšys tarp vaizdo įrašų turinio naudingumo, pateikiamų vizualizacijų skaičiaus, teigiamų reakcijų „patinka“ skaičiaus ir peržiūrų skaičiaus. Visgi įvertinus įrašų turinį, informacija apie burnos ertmės pienligę nėra pakankamai kokybiška. Tai siejama su per mažu sveikatos priežiūros specialistų ir sveikatos priežiūros įstaigų dalyvavimu rengiant turinį [22].

2021 m. paskelbtame tyrime buvo analizuojami 2008-2018 metais „Twitter“ socialiniame tinkle bendrinti įrašai vaikų trumpo liežuvio pasaitėlio tema. Atlikus 5951 įrašo peržiūrą nustatyta, kad 16,5% analizei tinkamų įrašų paviešino vaikų tėvai, 13,1% - sveikatos priežiūros specialistai. Tėvų įrašuose dažniausiai vyravo temos susijusios su maitinimo problemomis (32,4%), nerimu ir emocijomis (21,7%) žindymo komplikacijomis (13,3%), o sveikatos priežiūros specialistų įrašai daugumoje (94,4%) palaikė pasaitėlio įkirpimo intervenciją. Tyrime taip pat identifiukuota, kad nuo 2009 iki 2018 metų įrašų skaičius apie trumpo liežuvio pasaitėlio problematiką išaugo 2395% [44].

2022 m. Bostone atliktame pediatriinių pacientų (n=118), sergančių uždegiminėmis žarnyno ligomis (toliau-UŽL) ir pirmo tipo cukriniu diabetu palyginime nustatyta, kad pacientai, sergantys UŽL, linkę rečiau dalintis turiniu, susijusius su jų liga socialiniuose tinkluose „Instagram“, „Facebook“ ir „Twitter“ nei sergantys, cukriniu diabetu (atitinkamai 23% ir 38%). UŽL pacientai rečiau dalyvaudavo „Instagram“ paramos grupės veiklose (atitinkami 22% ir 56%), rečiau ieškojo informacijos „Twitter“ (atitinkamai 29% ir 77%) bei rečiau dalinosi įrašais apie mokslinius tyrimus ir klinikinius bandymus „Facebook“ tinkle nei cukriniu diabetu sergantys pacientai (atitinkami 31% ir 65%) ar ieškojo su liga susijusios informacijos „Facebook“ tinkle (49% ir 87%) [54]. Gautus rezultatus patvirtina metais anksčiau Vakarų Virdžinijoje atliktas tyrimas - 32% (n=1960) respondentų sutinka, kad socialiniai tinklai gali būti naudingi UŽL kontrolei, ypač komunikacijai su UŽL susijusiomis organizacijomis bei gauti tikslinės informacijos apie ligą. 50% apklaustųjų negalėjo įvertinti bendrinamos informacijos, susijusios su UŽL, kokybės. Visgi tyrime nustatyta, kad bendrinamo informacijos patikimumas kelia dvejonių tiriamiesiems [55].

Taigi, apibendrinant galima konstatuoti, kad vaikų virškinamojo trakto sutrikimus socialiniuose tinkluose būdinga aptarti pagal skirtingus virškinamojo trakto organus, pradedant burnos sveikata [22-23] baigiant žarnyno infekcijomis [54-55]. Šie sveikatos sutrikimai analizuojami vertinant informacijos šaltinius ir turinio temas [22-23], turinio kokybę [22-23, 55],

kokiomis temomis įrašus pateikia tėvai ir sveikatos priežiūros specialistai [44], su virškinamojo trakto sutrikimais susijusio turinio adresatų veiksmai socialiniuose tinkluose [44, 54-55].

1.3. Su vaikų alerginėmis reakcijomis ir odos sutrikimais susijęs turinys, bendrinamas socialiniuose tinkluose

2018 m. paskelbtame tyrime buvo siekiama išsiaiškinti pacientų, vyresnių nei 13 metų (n=31), kuriems pasireiškia alergija maisto produktams, bei jų tėvų (n=162) socialinių tinklų naudojimo įpročius alergijų maistui tema. Tyrime nustatyta, kad tėvai socialinius tinklus maisto alergijos tema naudojo dažniau (30,3%) nei patys paaugliai (6,9%). Tėvai dažniausiai naudojo „Facebook“ socialinį tinklą (52,2%), o paaugliai, kuriems pasireiškia alergijos maistui – „YouTube“ (80,6%). Tyrime nustatyta, kad vyraujanti alergijų maistui paieškos tema socialiniuose tinkluose – alergija karvės pienui ir/ar kiaušiniams. Ryšys tarp socialinių tinklų naudojimo su alergijomis susijusiam turiniui bei reakcijų įrašams nenustatytas [45].

2020 m. Ispanijoje atliktame tyrime buvo siekiama įvertinti socialiniuose tinkluose esančių puslapių, grupių, paskyrų, susijusių su atopiniu dermatitu charakteristikas bei skelbiamą turinį. Tyrime peržiūrėtas 271 socialinis puslapis, grupė ar paskyra „Facebook“, „Twitter“ ir „LinkedIn“ socialiniuose tinkluose, kurių bendrinamas turinys ar paskiros tikslas susijęs su atopiniu dermatitu. Tyrimas atskleidė, kad „Facebook“ ir „LinkedIn“ esančių paskyrų tikslas „kurti pacientų paramos grupes“ (atitinkamai 72,4 % ir 52,9 %), o „Twitter“ tinkle buvo orientuojamasi į „asmeninės/individualios patirties ar nuomonės išreiškimą“ (42,4 % visų tirtų atvejų). Antroje tyrimo dalyje ištyrus 909 įrašus (395 „Facebook“, 297 „Twitter“ ir 117 „LinkedIn“) nustatytos vyraujančių temų kategorijos: tai „Bendra informacija apie atopinį dermatitą“ (27,94 %), susijusi su ligos pobūdžiu arba patogeneze, „parama arba atsakymai į klausimus“ (23,65 %), susiję su ligos gydymu ar jos sukėlėjais, „informacija apie odos priežiūrą ar gydymą“ (20,02%), „produktų reklama ar pardavimai“ (13,64%), padėkos žinutės (5,95%) [38].

2020 m. paskelbtas tyrimas, kuriame buvo vertinami veiksniai, susiję su vaikų prastu medikamentinių priemonių vartojimu atopinio dermatito mažinimui. Tyrime apklausti tėvai, kurie priklauso egzema sergančių vaikų socialinėms grupėms internete. Tyrime nustatyta, kad priežastys, kodėl tėvai nesilaikė gydytojų suteiktų rekomendacijų vaikų vidutinei ir sunkiai egzemai gydyti susiję su nerimu dėl vaistų šalutinio poveikio odos pakitimai išnyko ir suvokimas, kad vaistai neveikia. Taip pat tyrime nustatyta, kad tėvų pasitikėjimas gydytoju buvo reikšmingai susijęs su vaistų vartojamumu pagal nurodymus [21].

Taigi, apibendrinant galima teigti, kad mokslinėje literatūroje analizuojant su alerginėmis reakcijomis ir odos sutrikimais susijusį turinį socialiniuose tinkluose vertinama kuriuose tinkluose ir kokios su sveikata susijusios informacijos dažniau ieško tėvai bei alergijas patiriantys vaikai [45], kokie vyrauja skirtumai tarp socialinių platformų ir paskyrų tikslų, dalinantis turiniu apie

odos sutrikimus [38], priežastys, kodėl nesilaikoma odos sutrikimų gydymo rekomendacijų [21]. Taip pat atsižvelgiama į turinio kokybės indikatorius kaip reakcijų skaičius, sekėjų pakartotinis sugrįžimas į svetainę ir įsitraukimas į su vaikų odos sutrikimais susijusį turinį [38, 21, 45].

1.4. Su vaikų kvėpavimo sistemos sutrikimai susijęs turinys, bendrinamas socialiniuose tinkluose

2020 m. Jungtinių Amerikos valstijų mokslininkai atliko „Twitter“ įrašų paskelbtų 2020 m. sausio - 2020 m. gegužės mėnesiais ir pažymėtų grotažymėmis #PedsICU ir #COVID19, žyminčių informaciją apie vaikų kvėpavimo ligas, susijusias su SARS-CoV virusinės ligos plitimu, analizę. Įvertinus žinučių turinį (n=49 865) nustatyta, kad tiriamuoju laikotarpiu didžiojoje dalyje žinučių (92%) buvo paminėta su SARS-CoV liga susijusi informacija, aktuali vaikų kvėpavimo sutrikimams. Taip pat 84% žinučių būdingas pakartotinis pasidalinimas, 45% žinučių buvo su vizualiniais elementais, 21% žinučių turėjo nuorodas į atnaujintą mokslinę literatūrą, apžvalgas bei mokomąjį vaizdo turinį, susijusį su virusu. Vertinant „Twitter“ žinučių autorių charakteristikas nustatyta, kad 46% turinio pasidalino sveikatos paslaugų teikėjai, 28% - sveikatos priežiūros specialistai, 8% informacijos paviešinta pačių tyrėjų, 5% - sveikatos organizacijų bei 5% individualių su sveikata nesusijusių „Twitter“ naudotojų [36].

2017 m. paskelbtame moksliniame straipsnyje buvo siekiama nustatyti tėvų (n=110), auginančių ūminėmis kvėpavimo takų infekcijomis (toliau-ŪKTI) sergančius vaikus, su ŪKTI susijusius prioritetus. Pirmame tyrimo etape kiekybinės apklausos metu buvo siekiama išsiaiškinti esminius tėvų prioritetus, antrame – prioritetai išsamiau aptariami diskusijoje socialiniame tinkle „Facebook“. Tyrime identifikuotos svarbiausios ŪKTI – tai kosulys (44,5%), užkimimas (43,6%) ir gripas (38,2%). Tyrime nustatytos vyraujančios ŪKPI veiksnių kategorijos - tai infekcijos komplikacijos, simptomai ir trukmė. Vertinant konkrečius tyrimo rezultatus, svarbiausiais (75 - 99 procentilės) prioritetais įvardintos sunkios infekcijos komplikacijos, šalutiniai poveikiai, gydytojo vertinimas, infekcijos atkrytis, deguonies papildai ir laboratorinių tyrimų rezultatai. Mažiau (<25-oji procentilė) svarbūs prioritetai – tėvų nedarbingumas, lengvos komplikacijos, kasdinių veiklų trukdžiai, išlaidos gydymui, pravaikštos, tolimesni vizitai pas gydytojus ir kitos išlaidos. „Facebook“ diskusijos metu išsiaiškinti papildomi prioritetai – tai sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas, bendravimas su sveikatos priežiūros paslaugų teikėjais, švietimas, poveikis kasdienei veiklai ir vaiko gerovė [17].

Taigi, naujausia literatūra apie vaikų kvėpavimo sistemos sutrikimus socialiniuose tinkluose susiję su COVID-19 liga bei „Twitter“ socialiniu tinklu [36]. Ankstesnių metų literatūroje pastebimas socialinių tinklų naudojimas kaip įrankio informacijai apie vaikų kvėpavimo infekcines ligas gauti [17].

1.5. Su vaikų traumomis susijęs turinys, bendrinamas socialiniuose tinkluose

2021 m. Jungtinėse Amerikos Valstijose atliktame tyrime buvo analizuojami su sveikata susijusių organizacijų vienerių metų įrašai socialiniame tinkle „Instagram“ bei kokios temos ir saugos patarimai būdingi įrašams. Įvertinus 4903 įrašus, nustatyta, kad 16,7% įrašų buvo susiję su vaikų traumų prevencija. Įrašų turinyje dažniausiai pateikiama informacija apie skendimus (18%), saugumą kelyje (17%), miego saugumą (13%), infarktus kelyje (7%), laisvalaikio ir namų saugą (6%). Taip pat nustatyta, kad 26% įrašų apie vaikų traumas pateiktas turinys buvo nesusijęs su saugumo rekomendacijomis. Daugiausiai įrašų bendrinta rugpjūčio (11%) ir spalio (12%) mėnesiais [48].

2020 m. Australijoje vykdytas tyrimas, kurio metu buvo atlikta forumo turinio analizė, siekiant identifikuoti kūdikių nukritimų situacijas ir priežastis. Atlikus kokybinę aprašomąją turinio analizę, identifikuoti 461 kūdikių kritimai. Dažniausiai pasitaikančios kūdikių kritimo situacijos: kūdikio nukritimas nuo baldų (59%), nukritimas kitam asmeniui nešant ar laikant kūdikį (92%), nukritimai susiję su kūdikių priežiūros priemonėmis (55%). Dažniausios nukritimus lėmusios išorinės priežastys: kūdikio nusiridenimas nuo baldų palikus kūdikį be priežiūros, netinkamas kūdikio prekių panaudojimas, kūdikį prižiūrinčio asmens užmigimas, kūdikį prižiūrinčio asmens paslydimai. Kiti turinyje identifikuoti veiksniai: greitas kūdikio motorikos vystymasis, kūdikį prižiūrinčio asmens dėmesio sutrikimai, suklypimo rizika [42].

2017 m. Jungtinėje Karalystėje buvo išanalizuoti 113 vyrų, patyrusių seksualinę prievartą vaikystėje, 203 pavišinti įrašai virtualiose paramos grupėse ir forumuose. Įrašuose, kuriuos sudarė vienas sakinytis ar išsamus pasidalijimas emociškai patirtimi, vyravo temos, susijusios su vyriškumo kūrimu, tapatybe, išgyvenimais patyrus seksualinę prievartą. Naudojant tematinę analizę, išskirtos keturios įrašų turinio kategorijos: vyriškumas emocinio skausmo sąlygomis, vyriškumo atstatymas, ašaros kaip emocinio atsistatymo priemonė, atsivėrimas [43].

Taigi, apibendrinant galima konstatuoti, kad vertinant įrašus apie vaikų išorines traumas socialiniuose tinkluose, mokslinėje literatūroje aptariamos su vaikų traumų prevencija susijusio turinio ypatumai [48], vaikų traumų situacijų paplitimas ir priežastys [42], vaikystėje patirtų traumų padariniai tolimesniame asmens gyvenime [43].

1.6. Su vaikų mityba, fiziniu aktyvumu ir sveikatos stiprinimu susijęs turinys, bendrinamas socialiniuose tinkluose

2021 m. Jungtinėse Amerikos Valstijose atliktame tyrime buvo analizuojami socialiniuose tinkluose viešinami įrašai, susiję su tėvų ugdymoju vaikų maitinimu (angl., *food parenting* ar *parental feeding*). Tyrimu buvo siekiama nustatyti socialiniuose tinkluose vyraujančius ugdomojo maitinimo tipus bei palyginti socialiniuose tinkluose „Facebook“ ir „Reddit“ vyraujančias temas, susijusias su ugdymoju vaikų maitinimu. Analizėje tirti 900 įrašų: 547 „Facebook“ įrašai bei 353

„Reditt“ įrašai. Įrašai susikirstyti į penkis maitinimo tipus pagal ankstesnių tyrėjų taikytą įrašų kodavimo schemą: kontrolė (tėvų kontroliuojantys veiksmai vaiko elgesio atžvilgiu), struktūra (tėvai sudaro sąlygas vaiko kompetencijos raiškai), autonomijos skatinimas (skatinamas vaiko savarankiškumas), receptai (įrašai susiję su receptais, ingredientais, gaminimo instrukcijomis). Abejose socialinėse platformose vyravo įrašai susiję su vaikų maitinimo struktūra (43%) bei receptais (40%). Vyraujanti įrašų tema „Facebook“ tinkle - receptai (60% visų įrašų), o „Reddit“ tinkle – ugdomojo vaikų maitinimo struktūra (67% visų įrašų) [18].

2017 m. atliktame tyrime buvo siekiama įvertinti, kaip „Facebook“ tinklu naudojasi sveikatos stiprinimo programų iniciatoriai ir programų tikslinė grupė - tėvai. Programos „InFANT Extend“ tikslas – skatinti teisingų kūdikių maitinimo, fizinio aktyvumo ir mitybos įgūdžių formavimą. Tyrime dalyvavę pirmąkart tėvais tapę vyrai ir moterys (n=150) buvo pakviesti prisijungti prie uždaros „Facebook“ grupės. Dauguma įrašų grupėje buvo programos iniciatorių (vidurkis 36,9, standartinė paklaida 11,1). Tyrime nustatyta, kad didžiausio komentarų skaičiaus sulaukė įrašai, susiję su informacija apie artėjančias grupines sesijas socialinėje grupėje (vidurkis 4,0), šių įrašų komentarų skiltyje tėvai taip pat užduodavo klausimus susijusius su vaikų sveikata (vidurkis 3,5). Taip pat nustatyta, kad dauguma tėvų buvo patenkinti galėdami priklausyti „Facebook“ grupei. Visgi per 36 grupės gyvavimo mėnesius pastebimas grupės aktyvumo mažėjimas, kuris susijęs su suvokiamos naudos tėvams mažėjimu [56]

2019 m. Australijoje atliktame tyrime buvo siekiama įvertinti internetinės sveikatos stiprinimo programos efektyvumą, kuri skirta ikimokyklinio amžiaus vaikams (2 - 5 metų), turintiems antsvorio. Tyrime vertinti tėvų skatinami vaikų mitybos įpročiai, ugdymo modeliai, tėvų savarankiškumas. Tiriamieji tėvai (n=86) buvo kviečiami prisijungti prie uždaros socialinės grupės „Facebook“ socialiniame tinkle ir dalintis nuomone apie programą. Palygus intervencinės ir kontrolinės grupių rezultatus nustatyta, kad intervencinėje grupėje sumažėjo vaikų suvartojamo maisto kiekis (-1,36, 95% pasikliautinis intervalas nuo -2,27 iki -0,45, (p=0,004)). Taip pat pagerėjo skatinami vaikų mitybos įpročiai - taip dažnai vaikai nebeskatunami valgyti (0,30, 95% pasikliautinis intervalas nuo 0,06 iki -0,00, (p=0,048)), pagerėjo mitybos racionas (0,43, 95% pasikliautinis intervalas nuo 0,10 iki 0,76, (p=0,01)) [57]. Socialiniai tinklai, kaip įrankis įtraukti tėvus į vaikų sveikatos stiprinimo programas bei ugdyti ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikos gyvensenos įpročius analizuojami ir kituose moksliniuose straipsniuose [58].

Taigi, vaikų mityba, fizinis aktyvumas bei sveikatos stiprinimas socialiniuose tinkluose aptariami vertinant vaikų mitybos įpročių formavimą bei mitybos temų skirtumus tarp socialinių platformų [18], tėvų įsitraukimą į vaikų fizinio aktyvumo skatinimo programų turinį [56] bei vaikų sveikatos stiprinimo programų efektyvumą [57-58].

1.7. Su kitais vaikų sveikatos sutrikimais ir vaikų ugdymu susijęs turinys, bendrinamas socialiniuose tinkluose

2018 m. Jungtinėse Amerikos valstijose atliktame „Facebook“ grupės tyrime vertinant mamų bendrinamo turinio atitikimą vaikų sveikatos rekomendacijoms pastebėta, nors mamų įrašuose būdinga dalintis patirtimis bei nuotraukomis, kaip jų mažamečiai vaikai naudojami skaitmeniniais ekranais, grupėje nepateikiama klausimų apie vaikų praleidžiamo laiko prie ekranų bei medijų turinio vartojimo rekomendacijas [4]. Nors tyrimuose patvirtintas ryšys tarp buvimo prie ekranų ir medijų trukmės bei miego sutrikimų [46, 61].

2020 m. paskelbtame Lietuvos moksleivių ($n=4191$, amžiaus vidurkis $13,9 \pm 1,69$ metų) tyrime buvo siekiama įvertinti socialinių tinklų naudojimo ir sveikatos elgesio santykį. Tyrime nustatyta, kad probleminis naudojimas socialine žiniasklaida yra susijęs su maždaug du kartus prastesne miego kokybe ir mažesniu pasitenkinimu gyvenimo kokybe. Gauti rezultatai taip pat atskleidė, kad probleminis socialinių tinklų naudojimas susijęs su mažesniu mergaičių fizinio aktyvumo lygiu, o tarp berniukų – su didesniu fizinio aktyvumo lygiu. Bendrai tyrime dalyvavusios moksleivės, kurioms būdingas probleminis socialinių tinklų naudojimas, savo sveikatą vertina prasčiau nei moksleiviai berniukai. Tyrėjų teigimu, probleminis socialinių tinklų naudojimas yra neigiamas sveikatos elgesio rizikos veiksnys [50].

2021 m. paskelbtame tyrime buvo siekiama nustatyti vaikų kalbos įgūdžių, praleidžiamo laiko prie socialinių medijų bei Amerikos Pediatrių Akademijos rekomenduojamos 1 valandos per dieną ekranų ryšį. Šios asociacijos buvo tirtos tarp vaikų ($n=147$), gyvenančių mažas pajamas gaunančiose šeimose. Pirmojo tyrimo metu, kai vaikams buvo vidutiniškai 28,44 mėnesiai ($\pm 1,48$) buvo įvertintas vaikų praleidžiamas laikas prie ekranų, antrojo, kai vaikams buvo vidutiniškai 33,61 mėnesiai ($\pm 1,06$), buvo atlikti mažamečių vaikų kalbėjimo ir kalbos supratimo bei žodyno supratimo vertinimai. Tyrime nustatyta, kad ilgesnis laikas praleidžiamas prie medijų susijęs su prastesniais kalbėjimo įgūdžiais, bet nesusijęs su kalbos supratimu ir žodyno supratimu. Amerikos Pediatrių Akademijos rekomendacijos taip pat nebuvo reikšmingai susijusios su vaikų kalbos rezultatais. Tyrėjai daro išvadą, kad socialinės medijų vartojimo trukmė gali būti susijusi su vaikų kalbos vystymusi, bet ne specialistų rekomenduojama vienos valandos trukme per dieną [60].

2018 m. buvo vertinama tėvų patirtis įgyvendinant su kūdikio miegu susijusią intervenciją. „Facebook“ grupėje, vienijančioje intervencijoje dalyvaujančius tėvus, buvo prašoma užpildyti apklausą. Tyrime dalyvavo 652 tėvai, kūdikių amžiaus vidurkis – 5,6 mėnesiai ($\pm 2,77$). Įvertinus tyrimo rezultatus, nustatyta, kad tėvai taikydami miego intervenciją dažniausiai (42,2%) patyrė didelį stresą pirmąją naktį, lyginant su stresu po savaitės (5,2%). Daugumos tėvų (45%) kūdikių verkimo trukmė pirmąją naktį buvo ilgiausia (43 minutės) ir reikšmingai sumažėjo praėjus savaitei (8,54 minutės). Apie sėkmingus kūdikių miego intervencijos rezultatus pirmuoju bandymu

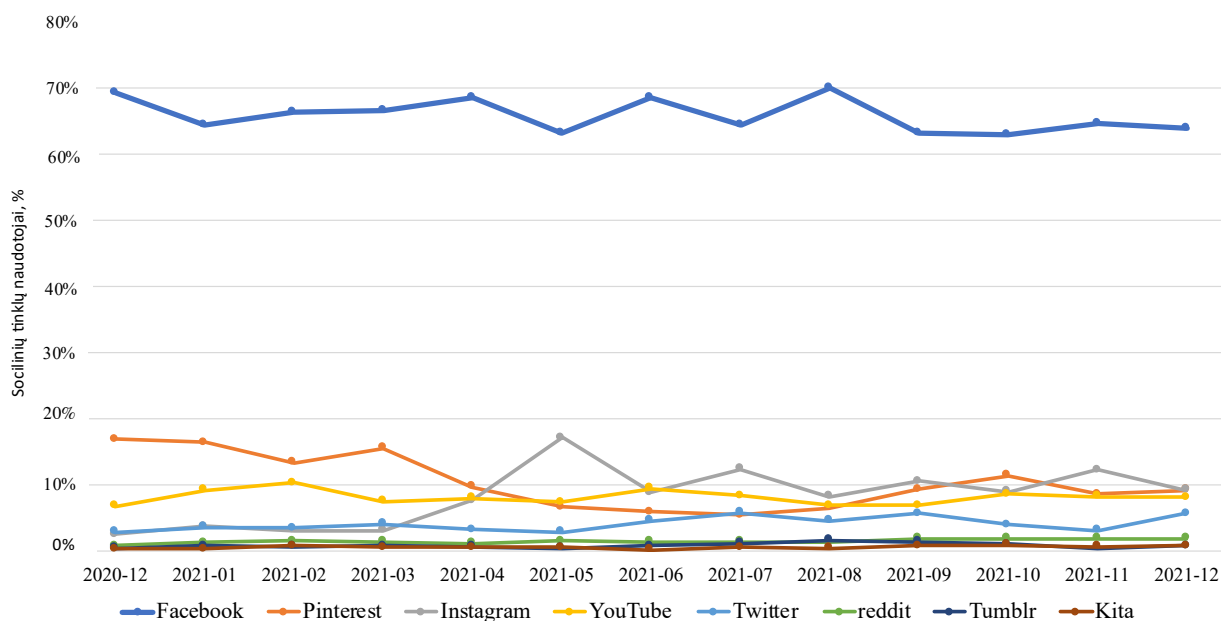
pranešė 83% tėvų. Taip pat socialinėje grupėje tėvai pasidalino, kad po intervencijos kūdikiams buvo lengviau užmigti, jie rečiau prabudo naktį, lengviau užmigo savo kambaryje ir/ar lovelėje [62].

Nors Lietuvoje vaikų ugdymo tema nėra plačiai aptariama socialiniuose tinkluose, 2020 m. Kaune atliktas tyrimas, kurio metu buvo siekiama nustatyti ryšį tarp gyvenamosios aplinkos žalumos lygio, ikimokyklinio amžiaus vaikų lankymosi parkuose, polinkio daugiau sėdėti ir psichinės bei bendros sveikatos. Išanalizavus tėvų, auginančių 4-6 metų vaikus (n=1489), apklausos rezultatus nustatyta, kad 14% vaikų sveikatos būklė buvo prasta. Silpnos sveikatos vaikų kategorijoje taip pat nustatytas reikšmingas polinkis daugiau sėdėti. Tėvai, kurie vaikus vesdavosi į parkus ir per savaitę juose praleisdavo 5 valandas ir daugiau sudarė 44,7% vaikų. Tyrime nustatyta, kad kiekviena papildomai praleista valanda parkuose susijusi su mažesniu sėdėjimu ir mažesne prastos sveikatos rizika, o mažesnis gyvenamosios aplinkos žalumo lygis susijęs su prastesne psichine ir bendra sveikata (koreguotas šansų santykis 2,32 (95 % PI: 1,43, 3,78)) [46].

Taigi, vaikų ugdymo kontekste socialiniai tinklai dažniau vertinami kaip rizikos veiksnys vaikų sveikatai [46, 50, 60, 61] bei komunikacinis įrankis, nustatant vaikų įpročių ugdymo intervencijos efektyvumą [62]. Lietuvoje atliktų tyrimų kontekste, vaiko ugdymas siejamas su sveikos aplinkos formavimu nuo vaikystės [46].

1.8. Su sveikata susijusio turinio pateikimo ypatumai socialiniuose tinkluose

Socialinių tinklų naudojimo patrauklumą su sveikata susijusiais klausimais lemia ne tik informacijos ir nuomonių gausa, patogumas, pasiekiamumas [4, 18, 47], bet ir galimybė rinktis priimtinesnę su sveikata susijusios informacijos pateiktį [54]. Atitinkamai informacijos skelbimo socialiniuose tinkluose strategija gali lemti didesnę su sveikata susijusio turinio įtraukumą (angl., *engagement*), t.y. turinys sulauks daugiau reakcijų, komentarų, pasidalinimų [47, 63]. Lietuvoje išskiriamos septynios populiariausios socialinių tinklų platformos – „Facebook“, „Pinterest“, „YouTube“, „Instagram“, „Twitter“, „reddit“ ir „Tumblr“. Facebook užima lyderiaujančią poziciją šalyje (1 pav.). Pagal funkcines bei technines charakteristikas, kiekviena šių socialinių platformų turi būdingas turinio pateikimo formas: „Facebook“ naudotojai gali susikurti ir naudoti profilius, puslapius bei grupes pagal turinio dalinimosi poreikius, rašyti tekstus bei dalintis nuotraukomis, vaizdo įrašais, „Pinterest“ – vienoje vietoje rasti vaizdus iš skirtingų interneto svetainių, dalintis jais bei rašyti trumpus tekstinius įrašus, „YouTube“ – žiūrėti arba dalintis vaizdo įrašais, „Instagram“ – dalintis nuotraukomis ir vaizdo įrašais, „Twitter“, „Reddit“ ir „Tumblr“ – dalintis trumpais įrašais, su vaizdais ar be jų [38].

1 pav. Socialinių tinklų naudojimo palyginimas 2021 metais Lietuvoje [38]

2018 m. Australijoje atliktame tyrime buvo siekiama įvertinti maisto ir laisvalaikio paslaugų prekės ženklų bei sveikatos stiprinimo organizacijų taikomas informacijos skelbimo socialiniuose tinkluose strategijas bei kokie turinio bruožai lemia didesnę naudotojų įsitraukimą įrašų atžvilgiu „Facebook“ ir „Instagram“ socialiniuose tinkluose. Įrašai kategorizuoti pagal „įrašo pateikimo formą“, „įrašo tikslą“, „įrašo struktūros tipą“, „įrašo toną“. Išanalizavus daugiausiai reakcijų ir komentarų sulaukusius įrašus (n=227) „Facebook“ (63%) ir „Instagram“ (37%) socialiniuose tinkluose, nustatyta, kad daugumoje (64%) įrašų didesnio įtraukimo buvo siekiama dalinantis nuotraukomis ir vaizdo įrašais (34%). Įrašai, kuriuose pateiktas tik tekstas sudarė 2% visų įrašų. Tyrime nustatyta, kad sveikatos stiprinimo organizacijų įrašų strateginis tikslas „skatinti įsitraukimą“. Šis tikslas įgyvendinama pateikiant internetines nuorodas platesnei su sveikata susijusiai informacijai, vaisių, daržovių ir grūdinių produktų nuotraukas, nurodomos su sveikata susijusias temas vienijančios grotazymės. Sveikatos stiprinimo organizacijų komunikacijos išskirtinumas - įrašuose pateikiama statistiniais duomenimis pagrįsta informacija, įrašams būdingas rimtesnis tonas. Autorių teigimu, nors įrašų turinys yra svarbus, su sveikata susiję įrašai sulaukė mažesnio socialinių tinklų naudotojų įtraukimo lyginant su maisto ir laisvalaikio prekių ženklų įrašais. Pastariesiems įrašams būdingas optimistinis tonas, realaus gyvenimo atvaizdavimas. Todėl sveikatos organizacijoms rekomenduojama skirti dėmesį efektyvesnių komunikacijos priemonių paieškai, kaip labiau įtraukti socialinių tinklų naudotojus [47].

2020 m. paskelbtame tyrime buvo tirti trejų metų Norvegijos diabeto draugijos įrašai „Facebook“, „Twitter“ ir „Instagram“ (n=1449). Tyrime nustatyta, kad įrašai, kuriuose buvo pateikiami interviu ir asmeninės istorijos sulaukė 111% daugiau teigiamų reakcijų, 106% komentarų ir 112% pasidalinimų nei kiti asociacijos bendrinti įrašai. Įrašai susiję su sveikatos

stiprinimo tema (38% visų komentarų įrašams), sulaukė 35 kartus daugiau įrašų „Facebook“ ir „Instagram“ tinkluose nei „Twitter“. Palyginus su įrašais, kuriuose buvo pateiktas tik tekstas, įrašai su vaizdo turiniu sulaukė tris kartus daugiau teigiamų reakcijų, keturis kartus daugiau komentarų ir jais 2,5 kartus dažniau buvo pasidalinta socialiniuose tinkluose. Įrašė pasirinkus vaizdus ir emocijų ikonas, teigiamų reakcijų skaičius padidėdavo septynis kartus, o įrašė pasirinkus tik emocijų ikonas, įrašai sulaukė teigiamų reakcijų ir pasidalinimų atitinkamai 71% ir 144% [64].

2021 m. Jungtinėse Amerikos Valstijose atliktame tyrime apie su vaikų traumų prevencija susijusius įrašus socialiniam tinkle „Instagram“ nustatyta, kad įrašuose vyravo tekstas (99,8%) ir grotažymės (94,5%). Dažniausiai (70%) įrašuose su tekstu buvo bendrinamos nuotraukos, 40% - su tekstu bendrinamose nuotraukose priedašai, 26% - tekstas ir vaizdo įrašai. Vertinant turinio elementų sąsajas įrašuose, 20% įrašų pateiktos nuotraukos atitiko įrašo turinį bei su saugumu susijusią informaciją, o 50% įrašų su nuotraukomis – neatitiko turinio ir saugumo rekomendacijų [48].

2018 m. Jungtinių Amerikos Valstijų mokslininkų atliktame tyrime buvo siekiama nustatyti, kurie žodžiai, frazės ir turinio emocijos naudotojų atsiliepimuose internete leistų automatiškai identifikuoti konkretaus kūdikių lovelių gamintojo produkcijos defektus. Išanalizavus daugiau nei 12 000 naudotojų atsiliepimų nustatyta, kad taikant tyrėjų parengtą su defektais susijusių žodžių vertinimo metodiką, 59 % pagerėja defektų identifikavimas. Tyrėjų išvadose taip pat nurodoma, kad tikslinė naudotojų atsiliepimų analizė gali pagerinti kūdikių lovelių kokybės valdymo metodus, greičiau nustatant defektus ir juos šalinant bei mažinant kūdikių sužalojimų ar mirčių atvejų skaičių [16].

2017 m. Prancūzijoje atliktame tyrime buvo lyginamos diskusijų temos apie krūties vėžį „Facebook“ pacientų grupėse, virtualiame pacientų forume su temomis, kurios būdingos savikontrolės klausimynams, naudojamiems Tarptautiniuose krūties vėžio klinikiniuose tyrimuose. Tyrimo duomenų analizei buvo taikytas latentinis Dirichlė paskirstymo modelis (angl., *Latent Dirichlet Allocation model*). Šis modelis taikomas identifikuoti sakinių struktūras bei temas ir palyginti jų atitikimą. Tyrime nustatyta, kad iš 23 savikontrolės klausimynuose aptariamų temų, 22 temos sutapo su temomis, kurios aptiriamos socialiniame tinkle Facebook ir pacientų forume – nustatytas 95% temų atitikimas pacientų forume ir 86 % - „Facebook“ pacientų grupėse [67].

2021 m. atliktame tyrime buvo siekiama nustatyti, kokią įtaką tėvų požiūriui daro su pediatrija susijusių įrašų pateikimas pirmu, trečiu asmeniu arba mišriai. Peržiūrėjus tėvų įrašus (n=258) trijuose forumuose vaikų vakcinacijos ir miego temomis nustatyta, kad įrašai, parašyti trečiuoju asmeniu, buvo įvertinti kaip tikslesni ir patikimesni nei pirmuoju asmeniu ar mišriai [65]

2018 m. Jungtinėse Amerikos Valstijose atliktame straipsnyje buvo analizuojamas ryšys tarp „Facebook“ įrašuose pateikiamos informacijos suvokiamo patikimumo ir įrašų pobūdžio, kai įrašė

pabrėžiama sveikatai palankaus elgesio nauda (angl. *gain framed*) ir kai įrašė akcentuojama žala, jei nebus imtasi sveikatai palankaus elgesio (angl., *loss framed*). Išanalizavus JAV universiteto studentų (n=340) nuomonę nustatyta, kad įrašai, kuriuose akcentuojama nauda sveikatai, buvo suvokiami kaip labiau patikimi (atsakymų vidurkis pirmos apklausos metu - 8,16, antros - 7,01) nei įrašai, kuriuose buvo akcentuojama žala (atsakymų vidurkis pirmos apklausos metu 6,38, antros - 5,33) [66].

2019 m. Kinijoje atliktas tyrimas, kuriuo buvo analizuojama socialinio tinklo „Tik Tok“ naudojimo reikšmė sveikatos komunikacijoje. Kaip priemonę vietos gyventojams suteikti su sveikata susijusią informaciją, Kinijos provincijų sveikatos komitetai pradėjo dalintis trumpais vaizdo įrašais socialinėje platformoje „Tik Tok“. Tyrime išanalizuotos 31 Kinijos provincijų sveikatos komitetų paskyros bei 100 daugiausiai „Tik Tok“ naudotojų reakcijų sulaukusių reakcijų vaizdo įrašai. Tyrimas atskleidė, kad vaizdo įrašai, kuriuose pateikiamos karikatūros arba dokumentinio stiliaus turinys, dažniausiai peržiūrimi „Tik Tok“ naudoju. Panašiai dažnai buvo peržiūrimas turinys, kuriame dalinamasi tiksline informacija apie konkrečias ligas bei profesinę sveikatą. Tyrimas taip pat atskleidė, kad vaizdo įrašai trumpesni nei 60 s, kurie turėjo muzikos takelius su originalo kalbos žodžiais subtitrais, buvo naudotojų peržiūrimi dažniausiai [27].

Taigi, socialiniams tinklams būdinga diferenciacija pagal turinio pateikties galimybes, o Lietuvoje priimtinausias ir dažniausiai naudojamas „Facebook“ socialinis tinklas [38]. Mokslinėje literatūroje turinio pateikimas analizuojamas tiek sveikatos organizacijų [27, 47, 64], tiek su sveikatos sutrikimais susijusių asmenų [16, 54, 65] atžvilgiu. Tyrimuose stebimas dažnas įrašų formos (tekstas, nuotrauka, vaizdo įrašas) vertinimas ir formos sąsajos su turinio įtraukumu [16, 27, 47; 64]. Taip pat vertinami įrašų tikslai, kuriais siekiama paskatinti domėtis plačiau sveikatos tema [47], įrašų struktūros elementai, kaip pasikartojantys žodžiai, frazės, emocijos [16, 67], pasidalinimai asmenine istorija [64], struktūros pobūdis, pabrėžiant su sveikata susijusio elgesio naudą ar žalą [66], įrašo tonas (optimistinis, rimtas) [47], kalbėjimas pirmu ar trečiu asmeniu [65].

1.9. Reakcijos su sveikata susijusiam turiniui socialiniuose tinkluose

Paskelbto turinio sulaukiamos reakcijos socialinių tinklų kontekste – tai kitų socialinių tinklų naudotojų ir ne tik reakcijos, žodinės ir emocinės, bendrinamo turinio atžvilgiu [68]. 2016 m. paskelbti eksperimento rezultatai, kurio metu buvo paskelbtas imitacinis naujienų straipsnis apie gimdymą namuose „The New York Times“ ir kituose žurnaluose. Straipsnis sukurtas remiantis komentarais, kurie buvo viešinami prie kitų šešių straipsnių šia tema ir skaitytojų balsavimu pateko į straipsnių komentarų skilčių viršų. Tyrimo dalyviai (n=1692) atsitiktine tvarka buvo priskirti vienai iš šešių eksperimentinių sąlygų grupių, susijusių su straipsnio komentarais: pirmosios grupės dalyviai turėjo galimybę straipsnio apačioje peržiūrėti dešimt komentarų, išreiškiančių neigiamą

požiūrį į gimdymą namuose be asmeninių istorijų, antrosios - dešimt komentarų, išreiškiančių neigiamą požiūrį į gimdymą namuose su asmeninėmis istorijomis, trečiosios - dešimt komentarų, išreiškiančių teigiamą požiūrį į gimdymą namuose be asmeninių istorijų, ketvirtosios - dešimt komentarų, išreiškiančių teigiamą požiūrį į gimdymą namuose su asmeninėmis istorijomis, penktosios - penkis komentarus už gimdymą namuose ir penkis prieš gimdymą namuose. Kiekvieną penkių komentarų rinkinį sudarė trys komentarai su istorijomis ir du komentarai be istorijų. Šeštosios - kontrolinės sąlygos, dalyviai matė straipsnį, bet po juo nebuvo komentarų. Reziumuojant dalyvių nuomones apie gimdymą namuose po dalyvavimo tyrime pagal eksperimentinių sąlygų grupes nustatyta, kad komentarų „už“ gimdymą namuose poveikis didesnis, palyginti su komentarais „prieš“ gimdymą namuose, jei komentaruose buvo pateikiamos asmeninės istorijos. Ketinimai planuoti ar rekomenduoti gimdymą namuose buvo gerokai didesni tarp dalyvių, kuriems buvo pateikti komentarai „už“ gimdymą namuose, nei tarp dalyvių, kuriems buvo pateikti komentarai „prieš“ gimdymą namuose. Tyrėjai daro išvadą, kad asmeninės patirties istorijos daro didesnę įtaką kitų nuomonei nei bendri komentarai be asmeninės patirties, o neigiamos istorijos gali būti ypač svarbios [69]. Su šia socialiniams tinklams būdinga komentarų tendencija sutinka ir kiti autoriai bei pabrėžia asmeninių istorijų, kaip patirties įrodymų, svarbą formuojant socialinių tinklų naudotojų nuomones ir įsitikinimus, ypač sveikatos klausimais [31, 36, 63].

2020 m. „Oxford Academic“ straipsnyje nagrinėjamas socialinėje erdvėje su sveikata susijusio turinio teisingumas ir patikimumas pandemijos, sukeltos „SARS-CoV-2“ viruso, kontekste. Tyrime teigiama, kad socialinės technologijos suteikė galimybę globaliu mastu dalintis informacija apie pandemijos eigą, prevencijos priemonės ir būdus bei įgalino valstybines ir sveikatos priežiūros institucijas nuraminti visuomenę, suteikti atsakymus į piliečiams rūpimus klausimus, dalintis išpėjimais bei rekomendacijomis, o vėliau informuoti apie teisinius apribojimus, kuriais buvo siekiama suvaldyti viruso plitimą. Visgi autorius pastebi, kad sveikatos krizės komunikacijos kontekste gali formuotis šališkumas tik neigiamai ar tik teigiamai informacijai, kas formuoja iškreiptą katastrofiškos arba optimistinės realybės suvokimą. Klaidingą realybės suvokimą lemia ir socialiniuose tinkluose lengvai plintanti melaginga informacija, kuri naudotojų gali būti laikoma tiesa, ypač jei melagingi duomenys dažnai bendrinami socialiniuose tinkluose bei sulaukia gausių ir teigiamų socialinių tinklų naudotojų reakcijų [25]. Tai gali lemti socialinių tinklų naudotojų elgseną, kuri nebus tinkama ar net žalinga jų sveikatai. Todėl dar 2018 m. Amerikos medikų asociacijos pranešime sutinkama, kad socialinių tinklų populiarėjimui, kaip informacijos apie sveikatą šaltiniui, būtinas medicinos, visuomenės sveikatos, socialinių ir kompiuterinių mokslų ekspertų bendradarbiavimas, siekiant pašalinti klaidingos, su sveikata susijusios, informacijos plitimą [28].

2018 m. JAV buvo atlikta socialinio tinklo „Facebook“ grupės „Grow2Gether“ turinio analizė, siekiant įvertinti grupėje bendrinamo turinio atitikimą vaikų sveikatos rekomendacijoms bei rekomendacijų neatitinkančio turinio ypatumus. Tyrimui atrinkti 61 klausimas, 77 atsakymai ir 73 įrašai, kuriuose dalinasi patirtimi, kuri prieštarauja specialistų rekomendacijoms. Analizės metu paaiškėjo, kad mažas pajamas uždirbančioms motinoms aktualiausi vaikų dantų dygimo, primaitinimo kietu maistu, žindymo klausimai. Tyrime nustatyta, kad iš 77 komentaruose pateiktų atsakymų, 6 atsakymai neatitinka Amerikos pediatrijos akademijos rekomendacijų, o 73 įrašai, kuriuose motinos dalinamasi patirtimi, prieštaraujančia Amerikos pediatrijos akademijos rekomendacijoms, buvo susijusi su vaikų miego sauga ir praleidžiamu laiku prie ekranų [4].

2016 m. Australijoje atliktoje socialinės platformos „YouTube“ vaizdo įrašų analizėje buvo tiriamas šis socialinis tinklas, kaip informacijos šaltinis apie medikamentų vartojimą nėštumo laikotarpiu. Peržiūrėjus 314 analizei tinkamus vaizdo įrašus paaiškėjo, kad 88% įrašų nėra pakankamai aiškiai pateikiama informacija apie jų vartojimo saugą nėštumo metu ir vaizdo turinys turėtų būti vertinamas atsargiai. Visgi autoriai sutinka, kad „YouTube“ platforma gali būti naudojama, kaip veiksminga priemonė, įrodymais pagrįstos informacijos apie medikamentus, komunikacijai [6].

2013 m. Jungtinių Amerikos Valstijų mokslininkų atliktoje „YouTube“ įrašų analizėje, trys gydytojai peržiūrėjo 140 įrašų, kurių turinys susijęs su anoreksijos ir nervinės anoreksijos temomis. Tyrime išskirtos trys turinio kategorijos: „informatyvus“, „anoreksiją propaguojantis“, „kita“. Tyrimas atskleidė, kad 40 daugiausiai peržiūrų sulaukusių vaizdo įrašų (20 įrašų priskirti kategorijai „informatyvu“ ir 20 - kategorijai „anoreksiją propaguojantis“) skatina su anoreksija susijusią elgseną [70].

2016 m. Jungtinėje Karalystėje medikų bendruomenė paskelbė alkoholio vartojimo prevencines gaires, kuriose nurodomos mažo kiekio alkoholio vartojimo rizikos. Tais pačiais metais visuomenės sveikatos tyrėjai atliko tyrimą, kuriuo buvo siekiama įvertinti visuomenės reakciją į atnaujintas gaires, pasitelkiant komentarus socialiniame tinkle. Išanalizavus 3061 „Twitter“ įrašus nustatyta, kad daugiau įrašų buvo nepalaikantys atnaujintų gairių (49%) nei palaikantys (44%). Tyrimo metu identifikuotos 6-iose komentatorių grupės, iš kurių reikšmingiausių sudarė visuomenės nariai. Vyraujanti tema, kuria viešinami įrašai buvo susiję su alkoholio vartojimu (15%) bei išreiškiamas nepritarimas gairėms (14%), kas atspindi visuomenės pasipriešinimą ir nesupratimą. Tyrimo autoriai nurodo, kad neigiama visuomenės reakcija socialiniame tinkle atskleidžia visuomenei reikšmingas temas, susijusias su alkoholio vartojimo gairėmis. Taip pat socialiniame tinkle pateikti komentarai įrašams gali būti naudingi planuojant ateities intervencijas bei veiksmingą komunikaciją apie alkoholio prevenciją bei formuojant sveikatos politiką [29].

2021 m. paskelbtas tyrimas, kuriuo buvo siekiama įvertinti visuomenės sveikatos rekomendacijų, skirtų vaikų fizinio aktyvumo skatinimui „COVID-19“ pandemijos, efektyvumą. Tyrime buvo vertinti „Facebook“ tėvų grupių įrašai (n=418) pagal reakcijų įrašams skirtumus dviejų pandemijos etapų metu bei tėvams aktualius klausimus pagal vyraujančias temas komentuose. Tyrime nustatyta, kad antrosios pandemijos metu tėvai buvo labiau įsitraukę į įrašus apie priimtus politinius pokyčius ir rekomendacijas (86% visų įrašų). Tyrimas taip pat atskleidė komentuose vyravusias klausimų grupes – tai informacijos šaltiniai, asmeninės informacijos atskleidimas, pagalba švietimo specialistas, kiti klausimai ir susirūpinimai [71].

Taigi, apibendrinant galima konstatuoti, kad mokslinėje literatūroje būdinga vertinti reakcijų įrašams kokybinius ir kiekybinius aspektus. Kiekybiniu požiūriu, didelis teigiamų ar neigiamų emocijų ikonų skaičius įrašui gali daryti poveikį kitų socialinių tinklų naudotojų su sveikata susijusioms nuostatomis ir požiūriui [30], formuoti šališkumą teigiamai ar neigiamai informacijai, kuri gali turėti poveikį sveikatai [25]. Kokybinio požiūriu reikšminga kritiškai vertinti komentarų įrašams turinio patikimumą ir teisingumą [6, 25, 79] bei atitikimą sveikatos priežiūros specialistų rekomendacijoms [4, 60]. Komentarai taip pat suteikia vertingos informacijos apie visuomenės narių sveikatos žinių lygį, sveikatos temas ir klausimus, kuriomis trūksta informacijos [71] bei kaip visuomenė vertina su jų sveikata susijusias sveikatos politikos veiksmus, pateikia rekomendacijas tobulinimui [29]. Vertinant komentarų autorių charakteristikas pastebima, kad komentatorių nuomonė gali būti susijusi su jų socialiniu tinklu, kultūrine tapatybe ir vertybėmis, emocijomis (ypač pykčiu ir baime), pasitikėjimo lygiu bei gretutiniais socialinių tinklų naudojimo modeliais [28]. Visgi, trūksta tyrimų, kuriuose būtų detaliau analizuojamos reakcijos įrašams apie vaikų sveikatą.

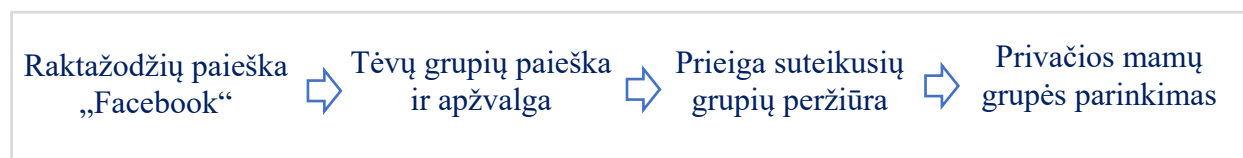
2. TYRIMO METODAI IR APIMTIS

2.1. Mokslinės literatūros darbo tema apžvalgos organizavimas

Lietuvoje ir užsienyje atliktų tyrimų darbo tema publikacijų paieška atlikta „*PubMed*“ ir „*Google Scholar*“ mokslinės informacijos paieškos sistemose. Apžvelgtos ne senesnės nei 10 metų mokslinės publikacijos. Publikacijų buvo ieškoma naudojant šias paieškos frazes ir jų derinius: „ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikata“ (angl., *preschool children health*), „socialiniai tinklai“ (angl., *social networks, social media*), „su sveikata susijusi informacija“ (angl., *health information*), „informacija tėvams“ (angl., *parental information*), visuomenės sveikatos komunikacija (angl., *public health communication*).

2.2. Tyrimo duomenų atrankos organizavimas

Šio baigiamojo darbo tyrimas pradėtas organizuoti 2021 m. rugsėjo mėn. Tyrimo duomenų atranką sudarė 4-i etapai (2 pav.).

2 pav. Tyrimo duomenų atrankos schema

Atsižvelgiant į funkcionalumą, šio tyrimo pradinių duomenų rinkimui pasirinkta „Facebook“ socialinio tinklo grupė. Tai - vieta, kurioje bendraujama ir dalinamais bendrais interesais su tam tikra žmonių grupe [72]. Pirmo tyrimo etapo metu, buvo identifikuotos „Facebook“ grupės, kurių pavadinime yra raktažodžiai „vaikai“, „vaikučiai“, „ikimokyklinio amžiaus vaikai“, „ikimokyklinukai“, „vaikų sveikata“, „kūdikiai“, „mažyliai“, „mažylių sveikata“, „mamos“, „mamytės“.

Vykdant socialinių tinklų turinio atranką, atsižvelgiama į grupės sekėjų (naudotojai paspaudę paskyrai „Like“) ir prenumeratorių (naudotojai paspaudę paskyrai „Follow“) skaičių [64, 66, 69], atliekama turinio apžvalga, peržiūrint vienos tipinės savaitės įrašų ir komentarų srautą grupėje [24]. Papildomai tyrime buvo įvertinta kiekvienos „Facebook“ grupės skiltis „Apie“, kuri nurodo grupės paskirtį ir temas bei skiltis „Temos“, kur saugoma grupės diskusijų istorija. Paieškos metu buvo identifikuotos 33 privačios grupės, pagal planuojamo susilaukti vaiko gimimo mėnesius bei grupės „Pirmieji kūdikio metai“ ir „Vaikai ir viskas apie tai!!!“ (žr. 1 priedas).

Išsiuntus užklausas prisijungti prie grupių, kurių prisijungimo formose nereikalaujama nėštumo įrodymų (viso 23 privačios grupės), prieigą suteikė 9 grupių administratoriai. Kadangi grupė „Vaikai ir viskas apie tai!!!“ turi didžiausią sekėjų skaičių (tiriamuoju laikotarpiu - 21 109 narės), grupėje vidutiniškai bendrinami 2-3 įrašai per dieną, skiltyje „Apie“ nurodoma, kad grupė skirta „konsultuotis, diskutuoti, padėti viena kitai su vaikais susijusiais klausimais“, o skiltyje „Temos“ bei bendrame grupės įrašų sraute, minimos su vaikų sveikata susijusios temos, kaip

„#berimai“, „#ortopedas“, „#kudikiuamaistas“, tyrime analizuoti šios grupės 2021 metų sausio – gruodžio mėnesiais pavišinti duomenys. Pagal grupės privatumo politiką, vyrai į grupę nepriimami, grupė skirta tik mamoms.

2.3. Tyrimo procedūros ir eiga

Atliekant socialinių tinklų turinio analizę, pirmiausia buvo atlikta įrašų ir komentarų apžvalga, siekiant suprasti socialinės grupės turinio kontekstą. Vėliau remiantis tyrėjų patirtimi moksliniuose straipsniuose, turinio kontekstu bei taikant atviro kodavimo metodą (angl., *open coding method*), kai turinys, pagal temas neatitinkantis pirminės kodavimo schemos kriterijų, kodavimo metu priskiriamas naujoms temų kategorijoms ir šios įtraukiamoms į kodavimo schemą [73-74], parengtos tyrimo duomenų kodavimo schemos ir duomenys analizuoti trimis lygmenimis: „Facebook“ įrašų turinio vertinimas, „Facebook“ įrašų pateikimo formos vertinimas, „Facebook“ komentarų įrašams turinio vertinimas.

2.4. „Facebook“ įrašų turinio vertinimas

„Facebook“ įrašai - tai socialinio tinklo grupės naujienų sraute bendrinamas turinys, kaip tekstas, nuotrauka, nuorodos, įvykiai, vaizdo įrašai [75]. Įrašų turinio analizės metu atlikta 2021 metais pavišintų įrašų registracija, parengta įrašų turinio vertinimo schema (2 lentelė). Kintamajam „Įrašo tema“ nustatyti priskyrimo kriterijai pagal prof. habil. dr. Algimanto Raugalės knygoje „Pediatrijos vadovas“ pateiktą vaikų ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikaciją [76] bei sveikatos sutrikimų klasifikaciją TLK-10-AM kodai [77]. Taip pat kintamajam priskirti įrašai, kurie nėra susiję su vaikų sveikata.

Kadangi „Facebook“ tinke reakcijas įrašui išreiškiamos po įrašu esančioje komentarų skiltyje parašant komentarą bei septyniomis animuotomis emocijų ikonomis, išskiriami trys reakcijų kintamieji – teigiamų, neigiamų reakcijų bei komentarų skaičius. Teigiamoms reakcijoms priskirtos keturios animuotos emocijų ikonos, neigiamoms – trys (2 lentelė). Tikrinant komentarų, teigiamų ir neigiamų reakcijų įrašams pasiskirstymą pagal normalųjį dėsnį, kintamieji neatitiko normalių skirstinių ($p < 0,05$). Atitinkamai apskaičiavus visų tipų reakcijų skaičiaus mediana (14,00, tarpkvartilinis plotis 5,00 - 33,00), kintamojo „visų tipų reakcijų skaičius“ reikšmės paskirstytos pagal kvartilius (2 lentelė).

Vertinant įrašų efektyvumą socialiniuose tinkluose, nustatomas turinio įtraukumo dažnis (angl., *engagement rate*). Šis rodiklis apskaičiuojamas visas reakcijas įrašams (komentarų, reakcijų, pasidalinimų suminis skaičius) padalinus iš auditorijos (bent kartą įrašą matę socialinių tinklų naudotojai) skaičiaus [78]. Atitinkamai įtraukumo dažnis apskaičiuotas su vaikų sveikata susijusiems ir nesusijusiems įrašams.

Kintamasis „įrašų tikslai“ ir priskyrimo kriterijai buvo išskirti remiantis „Facebook“ diabeto grupės įrašų ir komentarų tyrimu [24], tiriamosios grupės paskirtimi bei įrašų apžvalgos metu identifikuotais pasikartojimais, kokiais tikslais dažniausiai pateikiami įrašai (2 lentelė).

2 lentelė. Įrašų turinio vertinimo schema

Kintamieji	Priskyrimo kintamiesiems kriterijai
Įrašų paskelbimo data	Naudoti tiesiogiai „Facebook“ socialinėje grupėje „Vaikai ir viskas apie tai!!!“ skelbiami duomenys realiu laiku. Rezultatų skyriuje šis kintamasis pateiktas vertinant su vaikų sveikata susijusių įrašų temų pasiskirstymą pagal metų mėnesius ir ketvirčius
Įrašų temos	<p>„Įrašai, galimai susiję su alerginėmis reakcijomis ir odos sutrikimais“,</p> <p>„Įrašai, galimai susiję su virškinamojo trakto sutrikimais“,</p> <p>„Įrašai, galimai susiję su alerginėmis reakcijomis ir odos sutrikimais“,</p> <p>„Įrašai, galimai susiję su asmens sveikatos priežiūra“,</p> <p>„Įrašai, galimai susiję su mityba, fiziniu aktyvumu ir sveikatos stiprinimu“,</p> <p>„Įrašai, galimai susiję su ugdymu“,</p> <p>„Įrašai, galimai susiję su ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimais“,</p> <p>„Įrašai, galimai susiję su elgesio ir psichikos sutrikimais“,</p> <p>„Įrašai, galimai susiję su nervų sistemos sutrikimais“,</p> <p>„Įrašai, galimai susiję su motinų sveikatos sutrikimais“,</p> <p>„Įrašai, galimai susiję su neonatologiniais sutrikimais“,</p> <p>„Įrašai, galimai susiję su endokrinologiniais sutrikimais“,</p> <p>„Įrašai, galimai susiję su kardiologiniais sutrikimais“,</p> <p>„Įrašai, galimai susiję su mergaičių ginekologijos sutrikimais“,</p> <p>„Įrašai, galimai susiję su traumomis“,</p> <p>„Įrašai, galimai susiję su hematologiniais sutrikimais“,</p> <p>„Įrašai, galimai susiję su nefrologiniais sutrikimais“</p> <p>„Įrašas nesusijęs su vaikų sveikata“</p>
Teigiamų reakcijų skaičius	Teigiamoms reakcijoms priskirti paspaudimai ant „Facebook“ animuotų emocinių ikonų mygtukų „patinka“ („like“), „labai patinka“ („love“), „rūpi“ („care“), „cha!“ („cha cha“), skirtų vertinti įrašams
Neigiamų reakcijų skaičius	Neigiamoms reakcijoms priskirti paspaudimai ant „Facebook“ animuotų emocinių ikonų mygtukų „oho!“ („wow“), „liūdnas (-a)“ („sad“), „piktas (-a)“ („angry“), skirtų vertinti įrašams

2 lentelės tesinys

Komentarų skaičius	Po „Facebook“ įrašais komentarų skiltyje pateiktų komentarų skaičius
Visų tipų reakcijų skaičius	Apskaičiuota komentarų bei teigiamų ir neigiamų reakcijų suma. Rezultatų skyriuje šis kintamasis pateiktas pagal reakcijų skaičiaus kvartilius: „0-5“, „6-14“, „15-33“, „34 ir daugiau“
Įrašų įtraukumo dažnis	Apskaičiuota komentarų bei teigiamų ir neigiamų reakcijų sumą padalinus iš 21109 (socialinės grupės narių skaičius). Rezultatų skyriuje šis kintamasis pateiktas vertinant su vaikų sveikata susijusius ir nesusijusius įrašus
Įrašų tikslai	„Prašymas rekomenduoti“, „Prašymas pasidalinti patirtimi“, „Prašymas įvertinti“, „Klausimas“, „Teiginys“

2.5. „Facebook“ įrašų turinio pateikimo vertinimas

Remiantis Australijoje atliktu tyrimu [47] bei įrašų apžvalgos metu nustatytus šio tyrimo įrašų tonui būdingus pasikartojimus, išskirtas kintamasis „įrašų tonas“ ir priskyrimo kriterijai (3 lentelė). Taip pat identifikavus dažniausiai pasikartojančius struktūrinius elementus įrašuose, buvo išskirti kintamieji „įrašų struktūriniai elementai“ ir „įrašų struktūrinių elementų skaičius“. Kintamasis „įrašo pateikimo forma“ bei priskyrimo kriterijai nustatyti pagal „Facebook“ technines įrašų pateikimo galimybes (3 lentelė).

3 lentelė. Įrašų turinio pateikimo vertinimo schema

Kintamieji	Priskyrimo kintamiesiems kriterijai
Įrašų tonas	„Neutralus“, „Jautrus“
Įrašų struktūriniai elementai	„Pasisveikinimas“, „Kreipinys“, „Emocijų ikonos“, „Situacijos aprašymas“, „Padėka“, „Lietuviškos raidės“
Įrašų struktūrinių elementų skaičius	Apskaičiuota įrašo struktūros elementų suma įrašė. Rezultatų skyriuje šis kintamasis pateiktas pagal elementų skaičių „1“, „2“, „3“, „4“, „5-6“, „Nėra“
Įrašų pateikimo forma	„Tekstas“, „Tekstas+fonas“, „Tekstas+nuotrauka“, „Tekstas+nuoroda“, „Tekstas+vaizdo įrašas“, „Tekstas+GIF paveikslukas“, „Tekstas+balsavimas“

2.6. „Facebook“ komentarų turinio vertinimas

Atlikus įrašų vertinimą bei nustatytus su vaikų sveikata susijusias temas, atrinktos daugiausiai, t.y. daugiau nei 100 įrašų sulaukusios temos ir apskaičiuotas šių temų įrašų įtraukimo dažnis. Atrinkta viena didžiausių įtraukimo dažnį turinti su vaikų sveikata susijusi tema (virškinamojo trakto sutrikimai). Tolimesniame etape šios temos komentarų turinys analizuotas

pagal komentarų temas ir potemes, tipus ir rekomendacijas (4 lentelė). Atsižvelgiant į komentarų turinio ypatumus, vienam komentarui buvo priskirti daugiau nei vienas komentarų tipas ir daugiau nei viena rekomendacija arba komentarai neturėjo priskyrimo kriterijus atitinkančių bruožų. Todėl rezultatų skyriuje komentarams būdingi tipai ir rekomendacijos pateikti komentarų turinio, ne komentarų skaičiaus atžvilgiu.

Rezultatų skyriuje kintamajam „komentarų tipai“ priskirti devyni kriterijai: 1. Komentaro autorė pateikia rekomendaciją savigyda ir rekomendacija grindžiama asmenine patirtimi, kas pasiteisino ar nepasiteisino konkrečiu autorės atveju; 2. Komentaro autorė pateikia rekomendaciją savigyda ir nėra aišku, ar rekomendacija grindžiama asmenine patirtimi; 3. Komentaro autorė rekomenduoja įrašo autorei su vaiku kreiptis į sveikatos priežiūros specialistus ir rekomendacija pagrindžiama autorės patirtimi; 4. Komentaro autorė rekomenduoja įrašo autorei su vaiku kreiptis į sveikatos priežiūros specialistus ir nėra aišku, ar rekomendacija pagrindžiama autorės patirtimi; 5. Komentaro autorė komentare pateikia savo asmeninę patirtį. Įrašo autorei nepateikiamos rekomendacijos, 6. Komentaro autorė komentare pateikia asmens sveikatos priežiūros specialisto jai suteiktas rekomendacijas vaiko sveikatos klausimu arba autorė pateikdama savo nuomonę remiasi sveikatos priežiūros specialistų rekomendacijomis; 7. Komentaro autorė pagal pateiktą įrašo turinį vertina vaiko sveikatos būklę ir įvardina galimą sveikatos sutrikimą, 8. Komentaro autorė nepitaria kitos komentatorės parašytai nuomonei; 9. Kiti su tema susiję komentarai. Šiam komentarų tipui priskirti įrašo autorės ar komentatorių patikslinimai, padėkojimai, pakartojimai bei kiti komentarai, susiję su įrašo tema, tačiau nesuteikiantys naujos informacijos apie komentaro autorės nuomonę vaikų sveikatos tema. Kintamajam „rekomendacijos komentaruose“ priskyrimo kriterijai parinkti atsižvelgiant į burnos sveikatos, tuštinimosi sutrikimų, žarnyno infekcijų rekomendacijų ypatumus (4 lentelė).

Tyrimo kontekste savigyda (angl., *self-treatment*) – gydymasis savo nuožiūra be sveikatos priežiūros specialistų pagalbos, siekiant palengvinti ligą ar pašalinti negalavimus [53]. Atitinkamai savigyda priskiriami ne tik tradiciniai, žoliniai bei kiti receptiniai ir nereceptiniai vaistai, bet ir mamos nuožiūra taikomi būdai ir priemonės vaiko sveikatos būklės gerinimui.

4 lentelė. Komentarų turinio vertinimo schema

Kintamieji	Priskyrimo kintamiesiems kriterijai
Komentarų temos	„Burnos sveikata“, „Tuštinimosi sutrikimai“, „Žarnyno infekcijos“, „Kita“ . Temos išskirtos pagal dažniausiai pasikartojančias temas komentaruose.

4 lentelės tęsinys

Komentarų potemės	Burnos sveikatos temoje - „Burnos higiena“, „Pieniniai dantys“, „Nuolatiniai dantys“, „Burnos gleivinės uždegimas“; tuštinosi sutrikimų temoje – „Vidurių užkietėjimas“, „Viduriavimas“, „Išmatų pakitimai“, „Žarnyno dujos“; žarnyno infekcijų temoje – „Užkrečiamosios žarnyno infekcijos“, „Vėmimas su karščiavimu ir viduriavimu“, „Priemonės žarnyno veiklai“. Potemės išskirtos pagal pasikartojimų dažnumą
Komentarų tipai	„Rekomendacija savigydei su patirtimi“, „Rekomendacija savigydei“, „Rekomendacija kreiptis į gydytoją su patirtimi“, „Rekomendacija kreiptis į gydytoją“, „Pasidalinimas asmenine patirtimi“, „Pasidalinimas gydytojų rekomendacijomis“, „Vertinimas ir/ar diagnozavimas“, „Nepritartimas komentarams“, „Kiti su tema susiję komentarai“.
Rekomendacijos komentaruose (burnos sveikata)	„Vaistinių preparatų rekomendacija“, „Mitybos rekomendacija“, „Natūralių būdų rekomendacija“, „Pieninių dantų gydymo rekomendacija“, „Pieninių dantų gydymo paslaugų rekomendacija“, „Burnos higienos ugdymo priemonės“, rekomendacija“, „Burnos higienos ugdymo būdai“.
Rekomendacijos komentaruose (tuštinosi sutrikimai)	„Vaistinių preparatų rekomendacija“, „Mitybos rekomendacija“, „Natūralių prevencijos būdų rekomendacija“, „Maisto papildų rekomendacija“, „Fizinio aktyvumo rekomendacija“.
Rekomendacijos komentaruose (žarnyno infekcijos)	„Vaistinių preparatų rekomendacija“, „Mitybos rekomendacija“, „Natūralių prevencijos būdų rekomendacija“, „Maisto papildų rekomendacija“.

2.7. Įrašų autorių socialinių ir demografinių charakteristikų vertinimas

Atsižvelgiant į socialinės grupės privatumo politiką, visoms įrašų autorėms priskirta moteriškoji lytis bei socialinis statusas „mama“. Pagal asmeniniame profilyje pateikiamą informaciją skiltyje „Apie“, išskiriami kintamieji „Įrašo autorės amžius“, „Įrašo autorės šeimyninė

padėtis“, „Įrašo autorės gyvenamoji vieta“ ir priskyrimo kriterijai (5 lentelė). Dėl naudotojų pasirinkto asmeninių duomenų viešumo ir demografinių charakteristikų identifikavimo apribojimų, tyrime buvo vadovaujama rekomendacija taikyti žmogiškuosius išteklius naudotojų demografinėms charakteristikoms nustatyti [10]. Esant nenurodytai informacijai, įrašų autorėms amžiaus kriterijai buvo priskirti įvertinus profilio nuotrauką, šeimyninė padėtis „Ištekėjusi“ - jei autorės pavardė ne mergautinė ar narė buvo pasidalinusi savo vestuvinėmis nuotraukomis, „Įsipareigojusi“ - jei narė buvo pasidalinusi ne viena asmenine nuotrauka, kuriose demonstruojamas glaudus santykis su tuo pačiu vyriškosios lyties asmeniu. Jei įrašo autorės profilyje skiltyje „Apie“ buvo nurodyta informacija „Iš miesto“ ir „Gyvena“, tyrimui naudojama informacija „Gyvena“, o jei nurodyta informacija tik „Iš miesto“, daroma išvada, kad nurodytas miestas yra narės gyvenamoji vieta. Lietuvos Statistikos departamento duomenimis, 2021 m. metų pradžioje daugiau nei 100 000 gyventojų gyveno Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose [49]. Atitinkamai įrašo autorei pagal gyvenamąją vietą šiuose miestuose buvo priskirtas kriterijus „didelė savivaldybė“. Likusieji šalies miestai, kurie nurodyti kaip įrašų autorių gyvenamoji vieta, priskirti „maža savivaldybė“. Ne Lietuvoje gyvenančios įrašų autorės, pagal gyvenamąją vietą priskiriamos „užsienio valstybė“. Pagal įrašo autorės nuotraukas, asmeniniame profilyje pateikiamą informaciją bei įrašų turinį buvo identifikuoti vaikų lytis ir amžius mėnesiais. Kadangi vaikų amžiaus kintamasis neatitiko normaliojo skirstinio sąlygos, išskirti amžiaus kriterijai pagal amžiaus medianą (24,00 mėnesiai, tarpkvartilinis plotis 23,28 - 25,47). Jei autorė įrašė nurodė vaiko amžių, bet nepatiksino savo vaiko lyties, amžius įtrauktas į kintamąjį „vaiko amžius“ neatsižvelgiant, kad nėra žinoma vaiko lytis.

5 lentelė. Įrašų autorių ir jų vaikų socialinių ir demografinių charakteristikų vertinimo schema

Kintamieji	Priskyrimo kintamiesiems kriterijai
Įrašo autorės amžius	Atliktas įrašo autorės profilio nuotraukos vertinimas, Rezultatų skyriuje šis kintamasis pateiktas priskiriant reikšmes: „30 m. ir jaunesnė“, „vyresnė nei 30 m.“
Įrašo autorės šeimyninė padėtis	Atliktas įrašo autorės asmeninės paskyros „Apie“ vertinimas. Rezultatų skyriuje šis kintamasis pateiktas priskiriant reikšmes: „Ištekėjusi“, „Susižadėjusi, „Įsipareigojusi“.
Įrašo autorės gyvenamoji vieta	Atliktas įrašo autorės asmeninės paskyros „Apie“ vertinimas. Rezultatų skyriuje šis kintamasis pateiktas priskiriant reikšmes: „Didelė savivaldybė“, „Maža savivaldybė“, „Užsienio valstybė“

5 lentelės tęsinys

Vaiko lytis	Atliktas įrašo autorės nuotraukų, įrašo turinio vertinimas. Rezultatų skyriuje šis kintamasis pateiktas priskiriant reikšmes: „Berniukas“, „Mergaitė“
Vaiko amžius	Atliktas įrašo autorės nuotraukų, įrašo turinio vertinimas. Rezultatų skyriuje šis kintamasis pateiktas priskiriant reikšmes: „24 mėn. ir jaunesnis/ė“, „vyresnis/ė nei 24 mėn.“

2.8. Tyrimo rezultatų statistinė analizė

Tyrimo duomenų apdorojimas ir analizė vykdyta „Microsoft Excel 2016“ ir „SPSS 21.0“ kompiuterinėmis programomis. Su įrašais susijusių kintamųjų palyginimui naudotas chi kvadratų kriterijus (χ^2). Skirtumai vertinti kaip statistiškai reikšmingi, kai $p \leq 0,05$. Kintamiesiems apibūdinti patikrintas skirstinio normalumas. Naudotas Shapiro – Wilk testas (normalus skirstinys, kai $p > 0,05$). Kadangi skirstiniai nebuvo pasiskirstę pagal normalųjį dėsnį, medianų palyginimui taikytas Wilcoxon (arba Mann-Whitney U) testas. Skaitiniams kintamiesiems buvo apskaičiuota mediana ir pateikiamas tarpkvartilinis plotis.

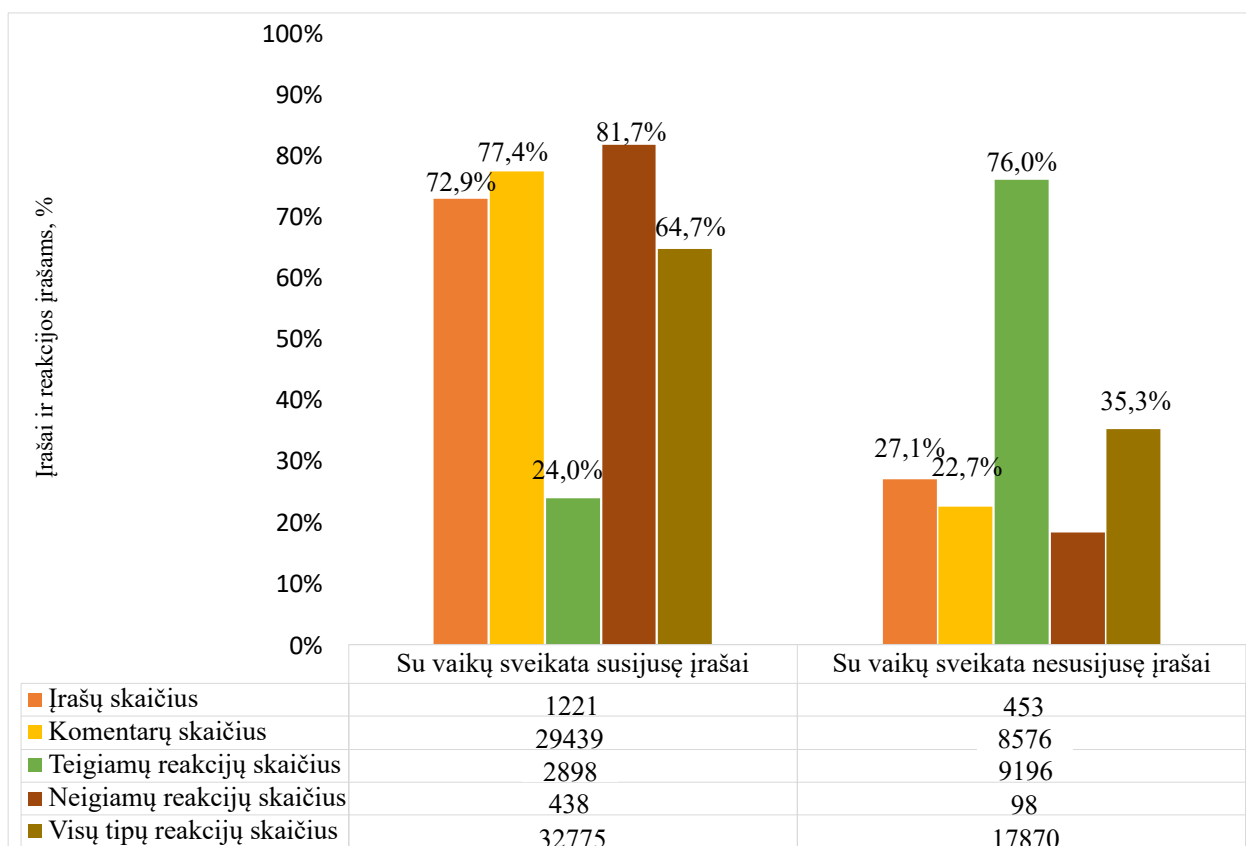
2.9. Tyrimo etika

Nors socialiniuose tinkluose dalinantis turiniu savanoriškai sutinkama, kad jis bus viešas ir prieinamas, tyrimo metu buvo atsižvelgiama į įrašų ir komentarų autorių konfidencialumo užtikrinimą. Visi duomenys naudoti bendroms mokslinėms išvalgoms pateikti, be galimybės identifikuoti informacijos apie konkrečius asmenis.

3. TYRIMO REZULTATAI

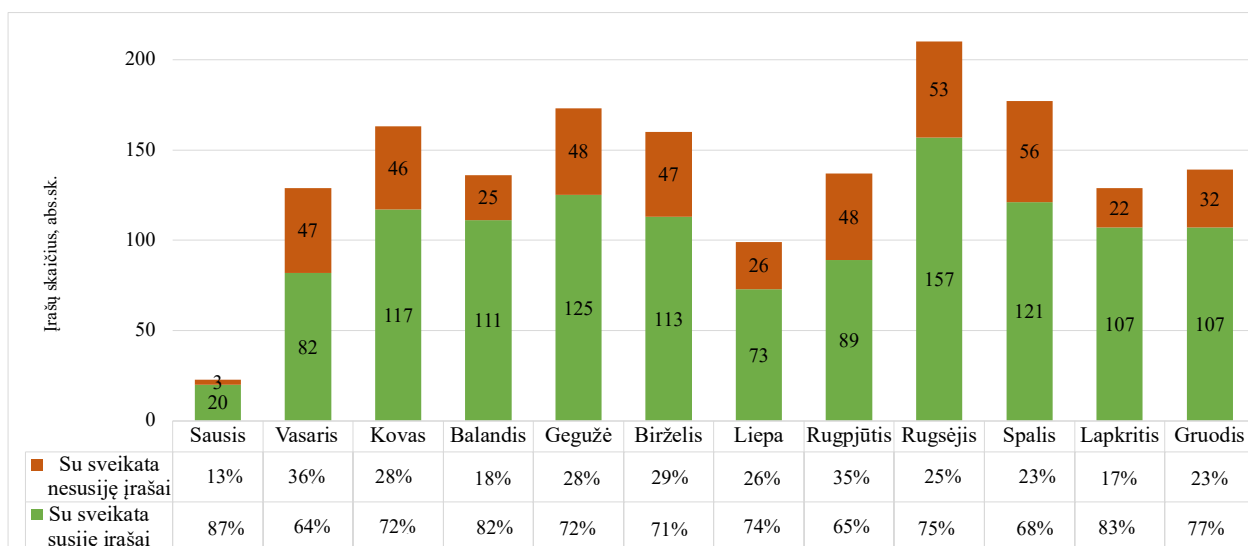
3.1. Įrašų turinio vertinimo rezultatai

Tyrime buvo atlikta 1674 įrašų apžvalga. Socialinės grupės sekėjų skaičius tiriamuoju laikotarpiu – 21109 narės. Tyrimo metu nustatyta, kad beveik trys ketvirtadaliai (72,9%) visų įrašų susiję su vaikų sveikatos temomis ir kiek daugiau nei ketvirtadalis (27,1%) – įrašai, nesusiję su vaikų sveikatos temomis. Su vaikų sveikata susiję įrašai sulaukė daugiau nei tris kartus daugiau komentarų nei įrašai, kuriuose aptariamos su vaikų sveikata nesusijusios temos (atitinkamai 77,4% ir 22,6%). Teigiamų reakcijų įrašams atžvilgiu buvo stebima priešinga tendencija - trys ketvirtadaliai visų teigiamų reakcijų įrašams skirta su sveikata nesusijusioms temoms ir vienas ketvirtadalis įrašams vaikų sveikatos temomis (atitinkamai 75,8% ir 24,2%). Tarp su sveikata nesusijusių įrašų daugiausiai teigiamų reakcijų sulaukė grupės administratorės paviešinti pramoginio turinio įrašai apie motinystę. Bendras neigiamų reakcijų skaičius įrašams dvidešimt kartų mažesnis nei teigiamų (atitinkamai 4,2% ir 95,8%) (3 pav.). Taip pat apskaičiavus įrašų įtraukimo dažnį nustatyta, kad su vaikų sveikata susijęs turinys buvo beveik dvigubai įtraukesnis nei su vaikų sveikata nesusijęs turinys (atitinkamai 155% ir 85%).

3 pav. Socialinės grupės „Vaikai ir viskas apie tai!!!“ 2021 metų įrašai ir visų tipų reakcijos įrašams

Įvertinus įrašų pasiskirstymą pagal metų mėnesius, nustatyta, kad daugiausiai įrašų grupėje pateikta rugsejo mėnesį bei trečiąjį metų ketvirtį (4 pav.).

4 pav. Socialinės grupės „Vaikai ir viskas apie tai!!!“ 2021 metų įrašų pasiskirstymas pagal metų mėnesius

3.1.1. Įrašų autorių socialiniai bei demografiniai požymiai

Pagal grupės privatumo politiką, tėvai (vyrai) neskelbė įrašų socialinėje grupėje. Įrašų autorių socialines ir demografines charakteristikas, daugiau nei pusė (56,9%) visų įrašų autorių buvo vyresnės nei 30 metų, o 30 metų ir jaunesnės arba autorių amžiaus nebuvo galimybės nustatyti sudarė atitinkamai 27,1% ir 26,0%. Daugiau nei pusės autorių (52,9%) ištekėjusios bei pusė (50,1%) mamų buvo iš Kauno, Vilniaus ar Klaipėdos savivaldybėje, o mažoje savivaldybėje gyveno 37,8% įrašų autorių. Užsienio valstybėse gyvenančios mamos sudarė 12,1% visų įrašų autorių: dažniausiai įrašus grupėje viešino mamos gyvenančios Jungtinėje Karalystėje (66%), Vokietijoje (12%), Norvegijoje (9%), JAV (6%). Pagal įrašo autorių profilio nuotraukas bei informaciją įrašuose, didesnėje dalyje visų įrašų nustatyta vaiko lytis ir amžius (atitinkamai 62,6% ir 66,0%). Daugiau autorių augino mergaites nei berniukus (atitinkamai 53,8%, 46,2%). Pagal vaikų amžiaus medianą (24,00 mėnesiai, tarpkvartilinis plotis 23,28 - 25,47), nustatyta, kad jaunesnius nei 24 mėnesiai vaikus augina dvigubai daugiau (67,0%) įrašų autorių nei vyresnius (33,0%) (6 lentelė).

6 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal socialinius bei demografinius požymius

Požymiai (% nuo su vaikų sveikata susijusių įrašų skaičiaus)	Dažnis (abs.sk.)	Santykinis dažnis (proc.)
Įrašo autorės amžius, n=1026 (84,0%)		
30 m. ir jaunesnė	331	27,1
Vyresnė nei 30 m.	695	56,9
Įrašo autorės šeimyninė padėtis, n=698 (57,1%)		

6 lentelės tęsinys

Ištekėjusi	647	52,9
Susižadėjusi ar įsipareigojusi	51	4,2
Įrašo autorės gyvenamoji vieta, n=751 (61,6%)		
Didelė savivaldybė (100 001 gyv. ir daugiau)	376	50,1
Maža savivaldybė (100 000 gyv. ir mažiau)	284	37,8
Užsienio valstybė	91	12,1
Vaiko lytis, n=764 (62,6%)		
Berniukas	353	46,2
Mergaitė	411	53,8
Vaikų pasiskirstymas pagal amžiaus medianą n=806 (66,0%)		
24 mėn. ir jaunesnis/-ė	540	67,0
Vyresnis/-ė nei 24 mėn.	266	33,0

Įvertinus įrašų pasiskirstymą pagal įrašų autorių socialinius bei demografinius požymius ir reakcijų skaičių, nustatyta, kad statistiškai reikšmingai dažniau 34 ir daugiau reakcijų sulaukė vyresnių, susižadėjusių ar įsipareigojusių bei auginančių vyresnius nei 2 metai vaikus autorių pateikti įrašai (atitinkamai $p=0,023$; $p=0,012$; $p=0,013$). Nors nustatytas statistiškai reikšmingas įrašų pasiskirstymas tarp įrašo autorės gyvenamosios vietos ir reakcijų skaičiaus ($p=0,012$), detaliau išnagrinėjus įrašų pasiskirstymą pagal kvartilius, nustatyta, kad iki 5 reakcijų statistiškai reikšmingai dažniau sulaukė didelėje savivaldybėje ir auginančių jaunesnius vaikus mamų įrašai (atitinkamai $p=0,002$; $p=0,08$) (7 lentelė).

7 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal socialinius bei demografinius požymius ir reakcijų skaičių

Požymiai	Visų tipų reakcijų įrašams skaičius pagal kvartilius			
	0-5	6-14	15-33	34 ir daugiau
Įrašo autorės amžius ($p=0,129$)*, abs. sk. (%)				
30 m. ir jaunesnė	90 (27,2%)	87 (26,3%)	91 (27,5%)	63 (19,0%)
Vyresnė nei 30 m.	182 (26,2%)	156 (22,4%)	180 (25,9%)	177 (25,5%)
<i>p reikšmė</i>	0,734	0,176	0,597	0,023
Įrašo autorės šeimyninė padėtis ($p=0,77$)*, abs. sk. (%)				
Ištekėjusi	178 (27,5%)	161 (24,9%)	166 (25,7%)	142 (21,9%)
Susižadėjusi ar įsipareigojusi	13 (25,5%)	8 (15,7%)	11 (21,6%)	19 (38,3%)
<i>p reikšmė</i>	0,755	0,140	0,518	0,012

7 lentelės tęsinys

Įrašo autorės gyvenamoji vieta (p=0,012)*, abs. sk. (%)				
Didelė savivaldybė	114 (30,3%)	82 (21,8%)	100 (26,6%)	80 (21,3%)
Maža savivaldybė	63 (22,2%)	67 (23,6%)	77 (27,1%)	77 (27,1%)
Užsienio valstybė	13 (14,3%)	30 (33,0%)	22 (24,2%)	26 (28,6%)
<i>p reikšmė</i>	0,002	0,080	0,857	0,136
Vaiko lytis (p=0,911)*, abs. sk. (%)				
Berniukas	85 (24,1%)	82 (23,2%)	94 (26,6%)	92 (26,1%)
Mergaitė	94 (22,9%)	93 (22,6%)	119 (29,0%)	105 (25,5%)
<i>p reikšmė</i>	0,694	0,844	0,475	0,871
Vaiko amžius (p=0,17)*, abs. sk. (%)				
24 mėn. ir jaunesnis/-ė	136 (25,2%)	125 (23,1%)	149 (27,6%)	130 (24,1%)
Vyresnis/-ė nei 24 mėn.	45 (16,9%)	58 (21,8%)	77 (28,9%)	86 (32,3%)
<i>p reikšmė</i>	0,08	0,669	0,687	0,013

*- tikimybė, ar tikrasis įrašų pasiskirstymas statistiškai reikšmingai skiriasi nuo tikėtino įrašų pasiskirstymo

3.1.2. Įrašų temos

Išanalizavus su vaikų sveikatą susijusių įrašų turinį nustatyta, kad daugiau nei 100 įrašų pateikta šešiomis vaikų sveikatos temomis. Daugiausiai (17,1%) grupėje pateikta įrašų, kuriuose autorės teiraujasi kitų mamų, kaip elgtis vaikui patyrus traumą, kokios vaikų priežiūros priemonės galėtų būti tinkamiausios jų vaikui. 15,1% įrašų mamos teiraujasi asmens sveikatos priežiūros specialistų rekomendacijų, palyginti kurios sveikatos priežiūros įstaigos geresnės, atsižvelgiant į turimą patirtį ar informaciją apie teikiamas paslaugas, jų prieinamumą COVID-19 pandemijos metu. Įrašai apie virškinamojo trakto sutrikimus sudarė beveik dešimtadalį (9,7%) visų įrašų. Šia vaikų sveikatos tema daugumoje teirujamasi, kaip padėti vaikui esant burnos, stemplės, skrandžio, žarnyno sutrikimams. Tokia pat (9,7%) įrašų dalis susijusi su pasireiškusiomis alerginėmis reakcijomis bei odos sutrikimais – pateikiami konkretūs odos pakitimų atvejai, teirujamasi kitų mamų nuomonės dėl sutrikimų priežasčių ir jų mažinimo. 9,3% įrašų galimai susiję su mityba, fiziniu aktyvumu ir sveikatos stiprinimu. Įrašuose aptariami vaiko mitybos įpročiai, fizinė raida, sveikatos stiprinimo priemonės. Įrašuose apie vaikų ugdymą (8,9%) diskutuojama apie vaiko ugdymo namuose ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose ypatumus. Su ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimais galimai susijusiuose įrašuose (7,5%) daugiausia siekiama išsiaiškinti, kaip padėti vaikui esant ausų, nosies, gerklės infekciniams uždegimams. Galimai su elgesio ir psichikos sutrikimais susiję įrašai (5,7%) apie tai, kaip vertinti netipiškas vaikų elgesio apraiškas, o galimai su nervų sistemos sutrikimais susijusiuose įrašuose (4,3%) aptariamos negalavimai, kaip nemiga. Tokiu pat dažniu paplitusiuose įrašuose, galimai

susijusiuose su užkrečiamosiomis ligomis (4,3%), dažniausiai aptariama skiepų tema. Su kitais vaikų sveikatos sutrikimais susijusiuose įrašų grupėje (4,8%) aptariami motinų fizinės ir psichinės sveikatos klausimai, daugumoje susiję su nėštumu, teiraujamosi apie naujagimių žindymą, galimus vaikų hormoninio fono pakitimus ir jų padarinius, mergaičių ginekologinius klausimus, hematologinius su krauju susijusius klausimus, aptariami krūtinės srities ir šlapinimosi sutrikimai. Kituose su vaikų sveikata, bet ne su galimais sutrikimais, susijusiuose įrašuose (3,4%) aptariami vaiko socialinės ir materialinės gerovės klausimai (8 lentelė).

8 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašų temas

Įrašų temos	Vaikų sveikatos klausimai temose	Įrašų skaičius, abs. sk.	Santykinis dažnis, %
Įrašai, galimai susiję su traumomis	Nubrozdinimai, mėlynės, praskėlimai, kaulų lūžiai, rakštis, ergonominės saugos priemonės (maitinimo kėdutės, automobilinė kėdutės, dviračio kėdutės, vežimėliai, lovos, higienos priemonės, žaislai, dviratės ir triratės transporto priemonės, valgymo priemonės), vaistų vartojimas.	209	17,1
Įrašai, galimai susiję su asmens sveikatos priežiūra	Asmens sveikatos priežiūros įstaigų rekomendacijos, paslaugų prieinamumas COVID-19 pandemijos metu, asmens sveikatos priežiūros specialistų rekomendacijos, asmens sveikatos priežiūros paslaugos, asmens sveikatos priežiūros prietaisai.	184	15,1
Įrašai, galimai susiję su virškinamojo trakto sutrikimais	Refliuksas, dantų kariesas, dantų sedacija, dantų priežiūra, burnos higienos priemonės, pieniniai dantys, pūlinys ant danties, karščiavimas dėl dantų, lūpos pasaitėlis, stomatitas, viduriavimas, pilvo pūtimas, Roto virusas, karščiavimas, chlamidijos, aktino mikozės bakterija, kepenų padidėjimas, gelta, pykinimas, Sandifer	119	9,7

	sindromas, hemorojus, užkietėję viduriai, priemonės.		
Įrašai, galimai susiję su alerginėmis reakcijomis ir odos sutrikimais	Galvos pleiskanojimas, alergija maisto produktams, alergija vaistams, alergija vandeniui, plikimas, bėrimas, pūslės, atsilupę nagai, odos pakitimai, atopinis dermatitas, veido raudonis, pūlinukai, karpos, randai, pigmentinės dėmės, priemonės, apsauga nuo šalčio ir karščio, egzema, pėdų bėrimas, akių bėrimas, bambos pakitimai, odos moliuskai, dilgėlinė, vabzdžių įkandimai, priemonės nuo vabzdžių įkandimų.	119	9,7
Įrašai, galimai susiję su mityba, fiziniu aktyvumu ir sveikatos stiprinimu	Pieno mišiniai, primaitinimas kietu maistu, patiekalų rekomendacijos, produktų įvedimas į mitybą, vandens gėrimas, guminukai, sveiki saldainiai, suvalgomo maisto kiekis, valgymo įpročiai, vaikščiojimas, ropojimas, raumenų tonusas, iškilę šonkauliai, sveikatos stiprinimo priemonės.	114	9,3
Įrašai, galimai susiję su ugdymu	Ugdymo veiklos namuose, ugdymo priemonės, augintiniai, pasakos, žaidimai, vaiko ugdymo kursai tėvams, būreliai, edukacinės išvykos, nusiskundimai ir rekomendacijos darželio personalu, vaiko rutina darželyje, pirma diena darželyje, medicininės pažymos, kada leisti į darželį.	109	8,9
Įrašai, galimai susiję su ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimais	Inhaliacijos kosulys, sloga, adenoidai, laringitas, ausų uždegimas, angina, farmacinės priemonės nuo ausų, nosies gerklės sutrikimų, knarkimas, gerklės skausmas, bronchinė astma, bronchitas, miegas slogos metu, sinusitas, užkimimas, tonzilės, ausų higiena.	92	7,5

8 lentelės tęsinys

Įrašai, galimai susiję su elgesio ir psichikos sutrikimais	Elgesio ir emocijų sutrikimai darželyje, kalbos raida ir mikčiojimas, nereaguoja į savo vardą, autizmo spektro sutrikimas, kūno tyrinėjimas, mitybos sutrikimai, nevalgo, negeria skysčių, sviesto valgymas, nagų kramtymas, baimė tuštintis, hiperaktyvumas, daiktų dėliojimas į liniją, netipiškas elgesys, stresas, kūno kalba, bėgant nusuka galvą, nerimas, konkurencija tarp vaikų, isterijos, baikštumas, mušimasis, stresas, baimės, lyčių skirtumai, kandžiojimasis, santykis su draugais, technologijų naudojimas.	70	5,7
Įrašai, galimai susiję su nervų sistemos sutrikimais	Dravet sindromas, vėmimas darželyje, migrena, traukuliai, epilepsija, šaltos galūnės, miego sutrikimai, apnėja, užmigdymo būdai, priemonės miego kokybei gerinti, prakaitavimas.	53	4,4
Įrašai, galimai susiję su užkrečiamosiomis ligomis	Vaikų testavimas nuo COVID-19, virusinės ligos darželyje, skiepai nuo pneumokokinės infekcijos, skiepai nuo meningokokinės infekcijos, vėjaraupiai, šalutiniai poveikiai, neskiepytų vaikų priėmimas į darželį, pūslelinė, tridienė infekcija.	53	4,4
Įrašai, galimai susiję su kitais vaikų sveikatos sutrikimais	Galimai neonatologiniai sutrikimai: naujagimių svoris, iššutimai, žindymas, žindymo nutraukimas, galimai endokrinologiniai sutrikimai: cukrinis diabetas, plaukuotumas, krūtų padidėjimas. Įrašai, galimai susiję su mergaičių ginekologijos sutrikimais: vulvitas, menstruacijos, makšties uždegimas, pienligė, galimai hematologiniai sutrikimai: kraujo krešėjimo tyrimai, trombocitopeninės purpuros sindromas,	58	4,8

	galimai motinų sveikatos sutrikimai: nėštumas, vaistų naudojimas nėštumo metu, Ureaplasma, plaukų slinkimas, spiralė, gimdymas, cezario pjūvis, pagalbini apvaisinimas, liūdesys dėl augančių vaikų, nerimas dėl grįžimo į darbo rinką, Folio rūgštis, akių priemonės, ašarojimas, žvairumas, galimai kardiologiniai sutrikimai: krūtinės skausmas, guzas krūtinės srityje, galimai nefrologiniai sutrikimai: aštrus šlapimo kvapas, šlapimo tyrimai.		
Kiti su vaikų sveikata susiję klausimai	Sveikatos reklama, studentų tyrimai susiję su vaikų sveikata, vaiko socialinė ir materialinė gerovė: finansai, parama, vaiko pinigai.	41	3,4

Įvertinus įrašų pasiskirstymą pagal įrašų temas ir metų ketvirčius, nustatyta, kad pirmąjį metų ketvirtį statistiškai reikšmingai dažniau pateikta įrašų apie traumas ir kitus su vaikų sveikata susijusius klausimus ($p < 0,001$; $p = 0,052$), antrąjį – alergines reakcijas ir odos sutrikimus, ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimus bei kitais vaikų sveikatos sutrikimus (atitinkamai $p < 0,001$; $p = 0,013$; $p = 0,027$). Liepos-rugsėjo mėnesiais dažnesni įrašai apie traumas, asmens sveikatos priežiūrą, elgesio ir psichikos sutrikimus (atitinkamai $p = 0,004$; $p = 0,019$; $p = 0,015$), o spalio-gruodžio – įrašai apie ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimus ($p < 0,001$) (9 lentelė).

9 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašų temas ir metų ketvirčius

Įrašų temos	Metų ketvirčiai			
	Sausis-Kovas	Balandis-Birželis	Liepa-Rugsėjis	Spalis-Gruodis
Įrašai, galimai susiję su traumomis ($p < 0,001$)*, abs. sk. (%)	64 (30,1%)	54 (26,3%)	38 (18,2%)	53 (25,4%)
<i>p reikšmė</i>	<0,001	0,426	0,004	0,460
Įrašai, galimai susiję su asmens sveikatos priežiūra ($p = 0,115$)*, abs. sk. (%)	26 (14,7%)	49 (26,1%)	61 (33,2%)	48 (26,1%)

<i>p</i> reikšmė	0,222	0,461	0,019	0,656
Įrašai, galimai susiję su virškinimo sistemos sutrikimais ($p=0,732$)*, abs. sk. (%)	24 (19,3%)	32 (26,9%)	343 (29,4%)	29 (24,4%)
<i>p</i> reikšmė	0,659	0,667	0,390	0,430
Įrašai, galimai susiję su alerginėmis reakcijomis ir odos sutrikimais ($p=0,001$)*, abs. sk. (%)	13 (10,9%)	52 (43,7%)	25 (21,0%)	29 (24,4%)
<i>p</i> reikšmė	0,038	<0,001	0,181	0,430
Įrašai, galimai susiję mityba, fiziniu aktyvumu, sveikatos stiprinimu ($p=0,857$)*, abs. sk. (%)	22 (19,3%)	29 (25,4%)	32 (28,1%)	31 (27,2%)
<i>p</i> reikšmė	0,672	0,435	0,620	0,951
Įrašai, galimai susiję su ugdymu ($p=0,455$)*, abs. sk. (%)	20 (18,3%)	32 (29,4%)	22 (20,2%)	35 (32,1%)
<i>p</i> reikšmė	0,888	0,851	0,139	0,252
Įrašai, galimai susiję su ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimais ($p<0,001$)*, abs. sk. (%)	5 (5,4%)	16 (17,4%)	27 (29,3%)	44 (47,8%)
<i>p</i> reikšmė	0,001	0,013	0,464	<0,001
Įrašai, galimai susiję su elgesio ir psichikos sutrikimais ($p=0,069$)*, abs. sk. (%)	8 (11,4%)	20 (28,6%)	28 (38,6%)	15 (21,4%)
<i>p</i> reikšmė	0,148	0,998	0,015	0,246
Įrašai, galimai susiję su nervų sistemos sutrikimais ($p=0,598$)*, abs. sk. (%)	8 (15,1%)	13 (24,5%)	18 (34,0%)	14 (26,4%)
<i>p</i> reikšmė	0,592	0,504	0,185	0,865
Įrašai, galimai susiję su užkrečiamosiomis ligomis ($p=0,462$)*, abs. sk. (%)	7 (13,2%)	20 (37,7%)	12 (22,6%)	14 (26,4%)
<i>p</i> reikšmė	0,366	0,132	0,555	0,865

Įrašai, galimai susiję su kitais vaikų sveikatos sutrikimais ($p=0,154$)*, abs. sk. (%)	10 (17,2%)	24 (41,4%)	11 (19,9%)	13 (22,4%)
<i>p reikšmė</i>	0,901	0,027	0,203	0,380
Kiti su vaikų sveikata susiję klausimai ($p=0,215$)*, abs. sk. (%)	12 (29,3%)	8 (19,5%)	11 (26,8%)	10 (24,4%)
<i>p reikšmė</i>	0,052	0,191	0,917	0,657

*- tikimybė, ar tikrasis įrašų pasiskirstymas statistiškai reikšmingai skiriasi nuo tikėtino įrašų pasiskirstymo

Analizuojant įrašų pasiskirstymą pagal jų autorių socialinius ir demografinius požymius ir įrašų temas, nustatyta, kad statistiškai reikšmingai dažniau įrašus apie virškinamojo trakto sutrikimus pateikė vyresnės mamos ($p=0,037$), o apie vaikų traumas – mamos gyvenančios didelėje savivaldybėje ($p=0,013$). Įrašus apie ugdymą dažniau pateikė berniukus auginančios autorės ($p=0,007$), o apie mitybą, fizinį aktyvumą ir sveikatos stiprinimą – ištekėjusios mamos ($p=0,042$). Tuo tarpu įrašai apie elgesio ir psichikos sutrikimus dažniau pateikti mamų, kurios augina jaunesnius nei 24 mėnesiai ($p=0,031$), o su nervų sistemos sutrikimais – mažoje savivaldybėje gyvenančios mamos ($p=0,006$). Taip pat mamos auginančios berniukus, dažniau pateikė įrašus apie kitus su vaikų sveikata susiję klausimus ($p=0,023$) (10 lentelė).

10 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal socialinius bei demografinius požymius ir įrašų temas

Požymiai	Įrašų temos			
	Įrašai, galimai susiję su traumomis	Įrašai, galimai susiję su asmens sveikatos priežiūra	Įrašai, galimai susiję su virškinamojo trakto sutrikimais	Įrašai, galimai susiję su alerginėmis reakcijomis ir odos sutrikimais
Įrašo autorės amžius, abs. sk. (%)				
30 m. ir jaunesnė	58 (33,9%)	54 (32,9%)	23 (23,0%)	29 (28,2%)
Vyresnė nei 30 m.	113 (66,1%)	110 (67,1%)	77 (77,0%)	74 (71,8%)
<i>p reikšmė</i>	0,612	0,842	0,037	0,347
Įrašo autorės šeimyninė padėtis, abs. sk. (%)				
Ištekėjusi	114 (95,0%)	110 (94,8%)	59 (89,4%)	72 (92,3%)
Susižadėjusi ar įsipareigojusi	6 (5,0%)	6 (5,2%)	7 (10,6%)	6 (7,7%)
<i>p reikšmė</i>	0,286	0,333	0,279	0,890

Įrašo autorės gyvenamoji vieta, abs. sk. (%)				
Didelė savivaldybė	70 (60,3%)	73 (56,6%)	30 (38,5%)	37 (52,9%)
Maža savivaldybė	40 (34,5%)	47 (36,4%)	35 (44,9%)	23 (32,9%)
Užsienio valstybė	6 (5,2%)	9 (7,0%)	13 (16,7%)	10 (14,3%)
<i>p reikšmė</i>	0,013	0,091	0,083	0,631
Vaiko lytis, abs. sk. (%)				
Berniukas	58 (45,3%)	46 (45,1%)	27 (37,0%)	34 (43,6%)
Mergaitė	70 (54,7%)	56 (54,9%)	46 (63,0%)	44 (56,4%)
<i>p reikšmė</i>	0,824	0,810	0,097	0,625
Vaiko amžius, abs. sk. (%)				
24 mėn. ir jaunesnis/-ė	91 (72,8%)	75 (70,1%)	52 (64,2%)	49 (61,3%)
Vyresnis/-ė nei 24 mėn.	34 (27,2%)	32 (29,9%)	29 (25,8%)	31 (38,8%)
<i>p reikšmė</i>	0,133	0,465	0,572	0,249

10 lentelės tęsinys. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal socialinius bei demografinius požymius ir įrašų temas

Požymiai	Įrašų temos			
	Įrašai, galimai susiję su mityba, fiziniu aktyvumu ir sveikatos stiprinimu	Įrašai, galimai susiję su ugdymu	Įrašai, galimai susiję su kvėpavimo sutrikimais	Įrašai, galimai susiję su elgesio ir psichikos sutrikimais
Įrašo autorės amžius, abs. sk. (%)				
30 m. ir jaunesnė	30 (29,4%)	31 (34,8%)	31 (39,2%)	15 (24,6%)
Vyresnė nei 30 m.	72 (70,6%)	58 (65,2%)	48 (60,8%)	46 (75,4%)
<i>p reikšmė</i>	0,517	0,587	0,167	0,187
Įrašo autorės šeimyninė padėtis, abs. sk. (%)				
Ištekėjusi	49 (86,0%)	56 (93,3%)	54 (94,7%)	36 (94,7%)
Susižadėjusi ar įsipareigojusi	8 (14,0%)	4 (6,7%)	3 (5,3%)	2 (5,3%)
<i>p reikšmė</i>	0,042	0,842	0,536	0,619
Įrašo autorės gyvenamoji vieta, abs. sk. (%)				
Didelė savivaldybė	35 (47,9%)	45 (58,4%)	29 (52,7%)	21 (42,9%)

Maža savivaldybė	28 (38,4%)	23 (29,9%)	19 (34,5%)	21 (42,9%)
Užsienio valstybė	10 (13,7%)	9 (11,7%)	7 (12,7%)	7 (14,3%)
<i>p reikšmė</i>	0,884	0,266	0,874	0,577
Vaiko lytis, abs. sk. (%)				
Berniukas	29 (40,3%)	42 (61,8%)	27 (42,2%)	27 (56,3%)
Mergaitė	43 (59,7%)	26 (38,2%)	37 (57,8%)	21 (43,8%)
<i>p reikšmė</i>	0,289	0,007	0,501	0,149
Vaiko amžius, abs. sk. (%)				
24 mėn. ir jaunesnis/-ė	54 (70,1%)	41 (58,6%)	50 (70,4%)	29 (53,7%)
Vyresnis/-ė nei 24 mėn.	23 (29,9%)	29 (41,4%)	21 (29,6%)	25 (46,3%)
<i>p reikšmė</i>	0,539	0,117	0,520	0,031

10 lentelės tęsinys. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal socialinius ir demografinius požymius ir įrašų temas

Požymiai	Įrašų temos			
	Įrašai, galimai susiję su nervų sistemos sutrikimais	Įrašai, galimai susiję su užkrečiamosiomis ligomis	Įrašai, galimai susiję su kitais vaikų sveikatos sutrikimais	Kiti su vaikų sveikata susiję klausimai
Įrašo autorės amžius, abs. sk. (%)				
30 m. ir jaunesnė	13 (31,7%)	20 (44,4%)	16 (37,2%)	11 (39,3%)
Vyresnė nei 30 m.	28 (68,3%)	25 (55,6%)	27 (62,8%)	17 (60,7%)
<i>p reikšmė</i>	0,938	0,074	0,478	0,420
Įrašo autorės šeimyninė padėtis, abs. sk. (%)				
Ištekėjusi	27 (87,1%)	22 (88,0%)	30 (93,8%)	18 (100%)
Susižadėjusi ar įsipareigojusi	4 (12,9%)	3 (12,0%)	2 (6,3%)	0 (0%)
<i>p reikšmė</i>	0,221	0,358	0,814	0,228
Įrašo autorės gyvenamoji vieta, abs. sk. (%)				
Didelė savivaldybė	6 (22,2%)	12 (27,5%)	12 (41,4%)	6 (37,5%)
Maža savivaldybė	14 (51,9%)	13 (43,5%)	12 (41,4%)	8 (50,0%)
Užsienio valstybė	7 (25,9%)	6 (18,8%)	5 (17,2%)	2 (12,5%)

<i>p</i> reikšmė	0,006	0,275	0,546	0,560
Vaiko lytis, abs. sk. (%)				
Berniukas	16 (44,7%)	23 (62,3%)	16 (42,1%)	16 (69,6%)
Mergaitė	21 (55,3%)	14 (37,8%)	22 (57,9%)	7 (30,4%)
<i>p</i> reikšmė	0,852	0,522	0,603	0,023
Vaiko amžius, abs. sk. (%)				
24 mėn. ir jaunesnis/-ė	28 (68,3%)	23 (62,2%)	28 (73,7%)	20 (80,0%)
Vyresnis/-ė nei 24 mėn.	13 (31,7%)	14 (37,8%)	10 (26,3%)	5 (20,0%)
<i>p</i> reikšmė	0,856	0,522	0,369	0,160

Įvertinus įrašų pasiskirstymą pagal įrašų temas ir reakcijų skaičių, nustatyta, kad statistiškai reikšmingai dažniau iki 5 reakcijų sulaukė dešimties temų įrašai - apie traumas, asmens sveikatos priežiūrą, virškinamojo trakto sutrikimus, alerginėmis reakcijomis ir odos sutrikimais, mityba, fiziniu aktyvumu ir sveikatos stiprinimu, ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimais, elgesio ir psichikos sutrikimais, nervų sistemos sutrikimais, kitais vaikų sveikatos sutrikimais ir klausimais (atitinkamai $p=0,003$; $p<0,001$; $p<0,001$; $p<0,001$; $p=0,002$; $p<0,001$; $p<0,001$; $p=0,005$; $p=0,028$; $p<0,001$). 6-14 reakcijų dažniau sulaukė kiti su vaikų sveikata susiję klausimai ($p=0,030$), o įrašų pasiskirstymas pagal 6-14 reakcijas kalbant apie alergines reakcijas ir odos sutrikimus panašus į tikėtiną ($p=0,056$). 15-33 reakcijų dažniau sulaukė įrašai kuriuose kalbama apie asmens sveikatos priežiūrą, ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimus, elgesio ir psichikos sutrikimus, nervų sistemos sutrikimus, (atitinkami $<0,001$; $0,002$; $0,010$; $0,006$). Tuo tarpu 34 ir daugiau statistiškai reikšmingai dažniau sulaukė septynių temų įrašai – apie traumas, asmens sveikatos priežiūrą, virškinamojo trakto sutrikimus, ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimus, elgesio ir psichikos sutrikimus, užkrečiamąsias ligas bei apie kitus vaikų sveikatos sutrikimus (atitinkami $<0,001$; $<0,001$; $0,024$; $0,015$; $0,010$; $0,046$; $<0,001$) (11 lentelė).

11 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal reakcijų skaičių ir įrašų temas

Įrašų temos	Visų tipų reakcijų skaičius įrašui pagal kvartilius			
	0-5	6-14	15-33	34 ir daugiau
Įrašai, galimai susiję su traumomis ($p<0,001$)*, abs. sk. (%)	72 (34,4%)	58 (27,8%)	48 (23,0%)	31 (14,8%)
<i>p</i> reikšmė	0,003	0,163	0,346	<0,001

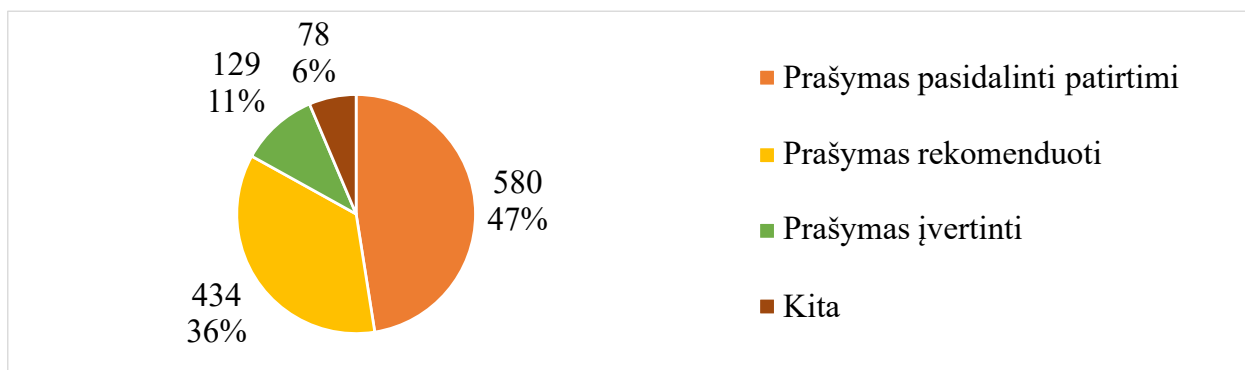
Įrašai, galimai susiję su asmens sveikatos priežiūra (p<0,001)*, abs. sk. (%)	120 (65,2%)	42 (22,8%)	14 (7,6%)	8 (4,3%)
<i>p reikšmė</i>	<0,001	0,687	<0,001	<0,001
Įrašai, galimai susiję su virškinamojo trakto sutrikimais (p<0,001)*, abs. sk. (%)	10 (8,4%)	32 (26,9%)	38 (31,9%)	39 (31,9%)
<i>p reikšmė</i>	<0,001	0,436	0,093	0,024
Įrašai, galimai susiję su alerginėmis reakcijomis ir odos sutrikimais (p=0,006)*, abs. sk. (%)	16 (13,4%)	37 (31,1%)	37 (31,1%)	29 (24,4%)
<i>p reikšmė</i>	<0,001	0,056	0,145	0,990
Įrašai, galimai susiję su mityba, fiziniu aktyvumu ir sveikatos stiprinimu (p=0,018)*, abs. sk. (%)	16 (14,0%)	29 (25,4%)	36 (31,6%)	33 (28,9)
<i>p reikšmė</i>	0,002	0,705	0,121	0,227
Įrašai, galimai susiję su ugdymu (p=0,312)*, abs. sk. (%)	29 (26,6%)	30 (27,5%)	20 (18,3%)	30 (27,5%)
<i>p reikšmė</i>	0,905	0,366	0,071	0,415
Įrašai, galimai susiję su ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimais (p<0,001)*, abs. sk. (%)	7 (7,6%)	17 (18,5%)	36 (39,1%)	32 (34,8%)
<i>p reikšmė</i>	<0,001	0,197	0,002	0,015
Įrašai, galimai susiję su elgesio ir psichikos sutrikimais (p<0,001)	6 (8,6%)	11 (15,7%)	27 (38,6%)	26 (37,1%)
<i>p reikšmė</i>	<0,001	0,095	0,010	0,010
Įrašai, galimai susiję su nervų sistemos sutrikimais (p=0,002)*, abs. sk. (%)	5 (9,4%)	8 (15,1%)	22 (41,5%)	18 (34,0%)
<i>p reikšmė</i>	0,005	0,121	0,006	0,095

Įrašai, galimai susiję su užkrečiamosiomis ligomis (p=0,131)*, abs. sk. (%)	8 (15,1%)	13 (24,5%)	13 (24,5)	19 (35,8%)
<i>p reikšmė</i>	0,062	0,926	0,861	0,046
Įrašai, galimai susiję su kitais vaikų sveikatos sutrikimais (p=0,002)*, abs. sk. (%)	8 (13,8%)	12 (20,7%)	12 (12,7%)	26 (44,8%)
<i>p reikšmė</i>	0,028	0,546	0,384	<0,001
Kiti su vaikų sveikata susiję klausimai (p<0,001)*, abs. sk. (%)	22 (53,7%)	4 (9,8%)	9 (22,0%)	6 (14,6%)
<i>p reikšmė</i>	<0,001	0,030	0,591	0,141

*- tikimybė, ar tikrasis įrašų pasiskirstymas statistiškai reikšmingai skiriasi nuo tikėtino įrašų pasiskirstymo

3.1.3. Įrašų tikslai

Nustačius įrašų pasiskirstymą įrašų tikslų atžvilgiu paaiškėjo, kad daugiausia įrašų pateikta su tikslu sužinoti kitų grupės narių patirtį vaikų sveikatos sutrikimų temomis (47%), gauti kitų mamų rekomendacijas (36%). Įvertinti vaiko sveikatos būklę autorės prašė 11% visų įrašų, o įrašo tikslo kategorijai „Kita“ priskirti teiginiai, kaip „Geriausias termometras“ arba klausimai, kaip „Ar 3 metų vaikas turi miegoti pietų“, sudarė 6% visų įrašų (5 pav.).

5 pav. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašo tikslą

Įvertinus įrašų pasiskirstymą pagal jų autorių socialinius bei demografinius bruožus ir įrašų tikslus, statistiškai reikšmingi skirtumai nenustatyti, įrašų pasiskirstymas kintamųjų atžvilgiu panašus (12 lentelė).

12 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal socialinius bei demografinius požymius ir įrašų temas įrašų tikslus

Požymiai	Įrašų tikslai
----------	---------------

	Prašymas pasidalinti patirtimi	Prašymas rekomenduoti	Prašymas įvertinti	Kita
Įrašo autorės amžius (p=0,808)*, abs. sk. (%)				
30 m. ir jaunesnė	150 (43,3%)	127 (38,4%)	33 (10,0%)	21 (6,3 %)
Vyresnė nei 30 m.	314 (45,2%)	254 (36,5%)	83 (11,9%)	44 (6,4%)
<i>p reikšmė</i>	0,967	0,572	0,351	0,993
Įrašo autorės šeimyninė padėtis (p=0,359)*, abs. sk. (%)				
Ištekėjusi	302 (46,7%)	245 (37,9%)	64 (9,9%)	36 (5,6%)
Susižadėjusi ar įsipareigojusi	27 (52,9%)	14 (27,5%)	5 (9,8%)	5 (9,8%)
<i>p reikšmė</i>	0,388	0,138	0,984	0,215
Įrašo autorės gyvenamoji vieta (p=0,183)*, abs. sk. (%)				
Didelė savivaldybė	171 (45,5%)	145 (38,6%)	38 (10,1%)	22 (5,9%)
Maža savivaldybė	143 (50,4%)	100 (35,2%)	22 (7,7%)	19 (6,7%)
Užsienio valstybė	37 (40,7%)	31 (34,1%)	12 (13,2%)	11 (12,1%)
<i>p reikšmė</i>	0,214	0,576	0,274	0,107
Vaiko lytis (p=0,278)*, abs. sk. (%)				
Berniukas	175 (49,6%)	116 (32,9%)	33 (9,3%)	29 (8,2%)
Mergaitė	194 (47,2%)	136 (33,1%)	55 (13,4%)	26 (6,3%)
<i>p reikšmė</i>	0,513	0,947	0,082	0,314
Vaiko amžius (p=0,329)*, abs. sk. (%)				
24 mėn. ir jaunesnis/-ė	271 (50,2%)	178 (33,0%)	54 (10,0%)	37 (6,9%)
Vyresnis/-ė nei 24 mėn.	123 (46,2%)	84 (31,6%)	36 (13,5%)	23 (8,6%)
<i>p reikšmė</i>	0,292	0,693	0,134	0,361

*- tikimybė, ar tikrasis įrašų pasiskirstymas statistiškai reikšmingai skiriasi nuo tikėtino įrašų pasiskirstymo

Įvertinus įrašų pasiskirstymą pagal įrašų temas ir tikslus, nustatyta, kad statistiškai reikšmingai dažniau prašyta pasidalinti patirtimi kalbant apie asmens sveikatos priežiūrą, alergines reakcijas ir odos sutrikimus, užkrečiamąsias ligas ir kitus vaikų sveikatos sutrikimus (atitinkamai p=0,001; p=0,002; p=0,005; p=p=0,045), o prašymai rekomenduoti – įrašuose, susijusiuose su alerginėmis reakcijomis ir odos sutrikimais, ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimais, nervų sistemos sutrikimais, užkrečiamosiomis ligomis (atitinkamai p=0,013; p=0,049; p=0,021; p=0,010). Prašymai įvertinti buvo statistiškai reikšmingai dažnesni kalbant apie traumas ir asmens sveikatos priežiūrą ir alergines reakcijas (atitinkamai p=0,36; p=0,003; p=0,013) (13 lentelė).

13 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašų temas ir įrašų tikslus

Įrašų temos	Įrašų tikslai			
	Prašymas pasidalinti patirtimi	Prašymas rekomenduoti	Prašymas įvertinti	Kita
Įrašai, galimai susiję su traumomis (p=0,36)*, abs. sk. (%)	97 (46,6%)	82 (39,2%)	12 (5,7%)	18 (8,6%)
<i>p reikšmė</i>	0,729	0,221	0,013	0,149
Įrašai, galimai susiję su asmens sveikatos priežiūra (p<0,001)*, abs. sk. (%)	52 (28,3%)	116 (63,0%)	8 (4,3%)	8 (4,3%)
<i>p reikšmė</i>	0,001	0,001	0,003	0,219
Įrašai, galimai susiję su virškinamojo trakto sutrikimais (p=0,665)*, abs. sk. (%)	63 (52,9%)	38 (31,9%)	11 (9,2%)	7 (5,9%)
<i>p reikšmė</i>	0,211	0,386	0,622	0,812
Įrašai, galimai susiję su alerginėmis reakcijomis ir odos sutrikimais (p<0,001)*, abs. sk. (%)	42 (35,3%)	30 (25,2%)	44 (37,0%)	3 (2,5%)
<i>p reikšmė</i>	0,005	0,013	0,001	0,069
Įrašai, galimai susiję su mityba, fiziniu aktyvumu ir sveikatos stiprinimu (p=0,442)*, abs. sk. (%)	62 (54,4%)	37 (32,5%)	9 (7,9%)	6 (5,3%)
<i>p reikšmė</i>	0,122	0,469	0,330	0,606
Įrašai, galimai susiję su ugdymu (p=0,582)*, abs. sk. (%)	54 (49,5%)	38 (34,9%)	8 (7,3%)	9 (8,3%)
<i>p reikšmė</i>	0,655	0,876	0,251	0,403
Įrašai, galimai susiję su ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimais (p=0,254)*, abs. sk. (%)	50 (54,3%)	24 (26,1%)	12 (13,0%)	6 (6,5%)
<i>p reikšmė</i>	0,171	0,049	0,421	0,957

Įrašai, galimai susiję su elgesio ir psichikos sutrikimais ($p=0,510$)*, abs. sk. (%)	38 (54,3%)	19 (27,1%)	8 (11,4%)	5 (7,1%)
<i>p reikšmė</i>	0,242	0,130	0,809	0,790
Įrašai, galimai susiję su nervų sistemos sutrikimais ($p=0,089$)*, abs. sk. (%)	30 (56,6%)	11 (20,8%)	6 (11,3%)	6 (11,3%)
<i>p reikšmė</i>	0,175	0,021	0,855	0,133
Įrašai, galimai susiję su užkrečiamosiomis ligomis ($p=0,014$)*, abs. sk. (%)	36 (67,9%)	10 (18,9%)	3 (5,7%)	4 (7,5%)
<i>p reikšmė</i>	0,002	0,010	0,235	0,724
Įrašai, galimai susiję su kitais vaikų sveikatos sutrikimais ($p=0,213$)*, abs. sk. (%)	35 (60,3%)	14 (24,1%)	6 (10,3%)	3 (5,2%)
<i>p reikšmė</i>	0,045	0,063	0,955	0,698
Kiti su vaikų sveikata susiję klausimai ($p=0,684$)*, abs. sk. (%)	21 (51,2%)	15 (36,6%)	2 (4,9%)	2 (4,9%)
<i>p reikšmė</i>	0,628	0,887	0,228	0,805

*- tikimybė, ar tikrasis įrašų pasiskirstymas statistiškai reikšmingai skiriasi nuo tikėtino įrašų pasiskirstymo

Nustačius įrašų pasiskirstymą pagal reakcijų skaičių ir įrašų tikslus, nustatyta, kad statistiškai reikšmingai dažniau įrašai, kuriuose prašoma pateikti asmeninę patirtį, sulaukia 15-33 reakcijų, o įrašai, kuriuose prašoma rekomenduoti – iki 5 reakcijų (atitinkamai $p=0,019$ ir $p=0,002$) (14 lentelė).

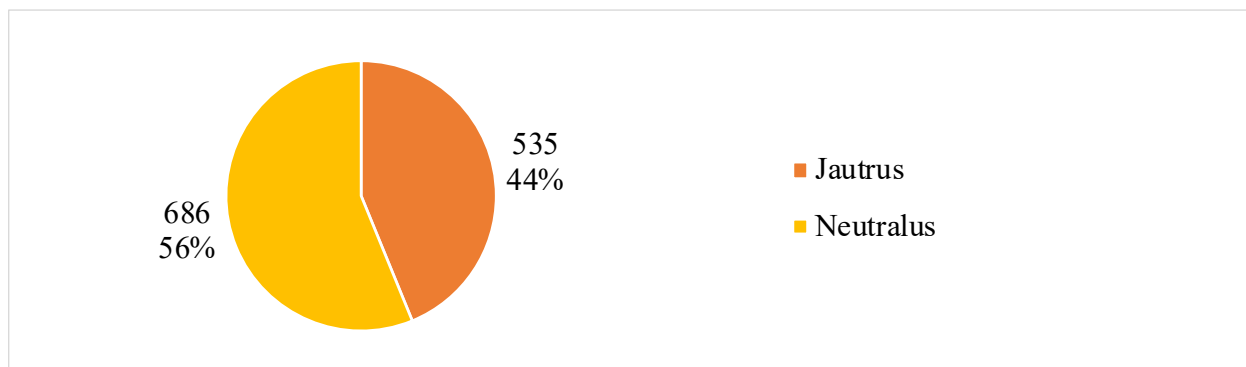
14 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal reakcijų skaičių ir įrašų tikslus

Visų tipų reakcijų skaičius įrašui pagal kvartilius ($p=0,002$)	Įrašų tikslas			
	Prašymas pasidalinti patirtimi	Prašymas rekomenduoti	Prašymas įvertinti	Kita
0-5, abs. sk. (%)	129 (22,2%)	141 (32,5%)	23 (17,8%)	26 (33,3%)
6-14, abs. sk. (%)	144 (24,8%)	100 (23,0%)	30 (23,3%)	19 (24,4%)
15-33, abs. sk. (%)	164 (28,3%)	99 (22,8%)	38 (29,5%)	11 (14,1%)
34 ir daugiau, abs. sk. (%)	143 (24,7%)	94 (21,7%)	38 (12,8%)	22 (28,2%)
<i>p reikšmė</i>	0,019	0,002	0,100	0,092

3.2. Įrašų turinio pateikimo vertinimo rezultatai

3.2.1. Įrašų tonas

Pagal tai, koku tonu pateiktas įrašas nustatyta, kad didesnėje įrašų dalyje naudojamas neutralus tonas (56%), lyginant su įrašais, kuriems būdingas jautrus tonas (44%) (6 pav.).

6 pav. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašų toną

Nustačius įrašų pasiskirstymą pagal jų autorių socialinius ir demografinius požymius ir įrašų toną, nustatyta, kad statistiškai reikšmingai dažniau įrašus neutraliu tonu apteikė Lietuvoje gyvenančios mamos, o jautriu – užsienyje ($p=0,001$), taip pat dažniau įrašus neutraliu tonu pateikė berniukus auginančios mamos, o mergaites auginančios - jautriu ($p=0,046$) (15 lentelė).

15 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal socialines ir demografines charakteristikas ir įrašų toną

Požymiai	Įrašų tonas	
	Jautrus	Neutralus
Įrašo autorės amžius ($p=0,316$)*, abs. sk. (%)		
30 m. ir jaunesnė	151 (45,6%)	180 (54,4%)
Vyresnė nei 30 m.	294 (42,3%)	401 (57,7%)
Įrašo autorės šeimyninė padėtis ($p=0,790$)*, abs. sk. (%)		
Ištekėjusi	292 (45,1%)	355 (54,9%)
Susižadėjusi ar įsipareigojusi	24 (47,1%)	27 (52,9%)
Įrašo autorės gyvenamoji vieta ($p=0,001$)*, abs. sk. (%)		
Didelė savivaldybė	144 (38,3%)	232 (61,7%)
Maža savivaldybė	123 (43,3%)	161 (56,7%)
Užsienio valstybė	65 (71,4%)	26 (28,6%)
Vaiko lytis ($p=0,046$)*, abs. sk. (%)		
Berniukas	148 (41,9%)	205 (58,1%)
Mergaitė	202 (49,1%)	209 (50,9%)
Vaiko amžius ($p=0,698$)*, abs. sk. (%)		

24 mėn. ir jaunesnis/-ė	250 (46,3%)	290 (53,7%)
Vyresnis/-ė nei 24 mėn.	127 (47,7%)	139 (52,3%)

Analizuojant įrašų pasiskirstymą pagal temas ir toną, nustatyta, kad statistiškai reikšmingai dažniau kalbant apie traumas, asmens sveikatos priežiūrą bei apie kitus su vaikų sveikata susijusius klausimus buvo naudotas neutralus tonas (atitinkamai $p < 0,001$; $p < 0,001$). Tuo tarpu įrašuose apie virškinamojo trakto sutrikimus, alergines reakcijas ir odos sutrikimus, ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimus, elgesio ir psichikos sutrikimus, nervų sistemos sutrikimus, užkrečiamąsias ligas bei kitus vaikų sveikatos sutrikimus buvo naudotas jautrus tonas (atitinkamai $p = 0,021$; $p < 0,001$; $p < 0,001$; $p < 0,001$; $p = 0,002$; $p < 0,001$; $p < 0,001$) (16 lentelė).

16 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašų temas ir įrašų toną

Įrašų temos	Įrašų tonas	
	Jautrus	Neutralus
Įrašai, galimai susiję su traumomis ($p < 0,001$)*, abs. sk. (%)	44 (21,1%)	165 (78,9%)
Įrašai, galimai susiję su asmens sveikatos priežiūra ($p < 0,001$)*, abs. sk. (%)	27 (14,7%)	157 (85,3%)
Įrašai, galimai susiję su virškinamojo trakto sutrikimais ($p = 0,021$)*, abs. sk. (%)	64 (53,8%)	55 (46,2%)
Įrašai, galimai susiję su alerginėmis reakcijomis ir odos sutrikimais ($p < 0,001$)*, abs. sk. (%)	69 (58,0%)	50 (42,0%)
Įrašai, galimai susiję su mityba, fiziniu aktyvumu ir sveikatos stiprinimu ($p = 0,835$)*, abs. sk. (%)	51 (44,7%)	63 (55,3%)
Įrašai, galimai susiję su ugdymu ($p = 0,171$)*, abs. sk. (%)	41 (37,6%)	68 (62,4%)
Įrašai, galimai susiję su ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimais ($p < 0,001$)*, abs. sk. (%)	59 (64,1%)	33 (35,9%)
Įrašai, galimai susiję su elgesio ir psichikos sutrikimais ($p < 0,001$)*, abs. sk. (%)	56 (80,0%)	14 (20,0%)
Įrašai, galimai susiję su nervų sistemos sutrikimais ($p = 0,002$)*, abs. sk. (%)	34 (64,2%)	19 (35,8%)
Įrašai, galimai susiję su užkrečiamosiomis ligomis ($p < 0,001$)*, abs. sk. (%)	43 (81,1%)	10 (18,9%)
Įrašai, galimai susiję su kitais vaikų sveikatos sutrikimais ($p < 0,001$)*, abs. sk. (%)	38 (65,5%)	20 (34,5%)

Kiti su vaikų sveikata susiję klausimai ($p=0,004$)*, abs. sk. (%)	9 (22,0%)	32 (78,0%)
--	-----------	------------

*- tikimybė, ar tikrasis įrašų pasiskirstymas statistiškai reikšmingai skiriasi nuo tikėtino įrašų pasiskirstymo

Įvertinus įrašų pasiskirstymą pagal reakcijų skaičių ir įrašų toną, nustatyta, kad įraš su jautriu tonu dažniau sulaukė didesnio reakcijų skaičiaus, o neutraliu – mažesnio ($p=0,001$) (17 lentelė).

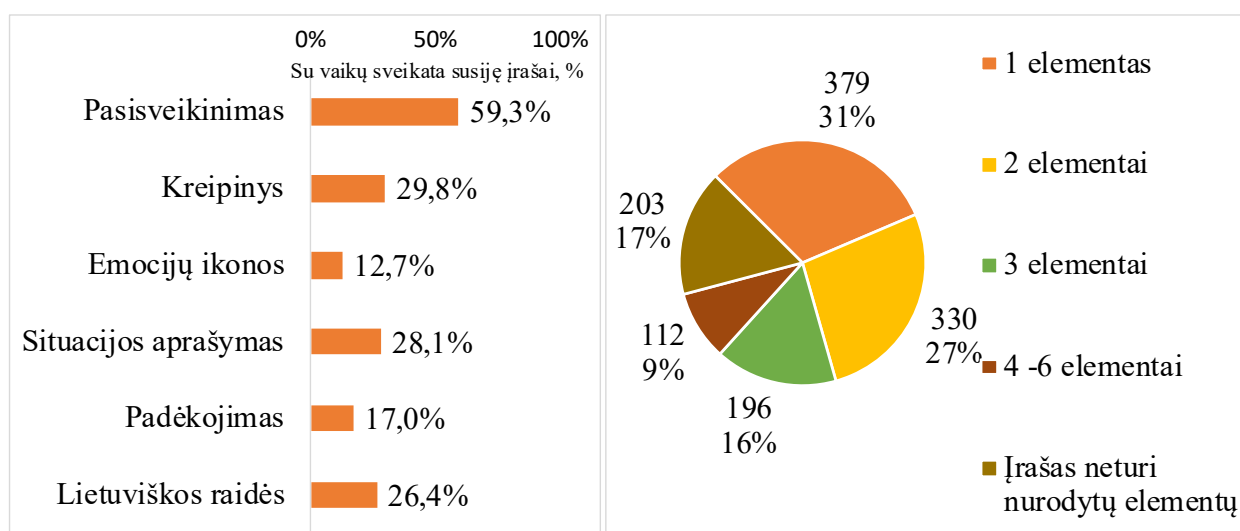
17 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal reakcijų skaičių ir įrašų toną

Visų tipų reakcijų skaičius įrašui pagal kvartilius ($p=0,001$)*	Įrašų tonas	
	Jautrus	Neutralus
0-5, abs. sk. (%)	74 (13,8%)	245 (35,7%)
6-14, abs. sk. (%)	143 (26,7%)	150 (21,9%)
15-33, abs. sk. (%)	166 (31,0%)	146 (21,3%)
34 ir daugiau, abs. sk. (%)	152 (28,4%)	145 (21,1%)

*- tikimybė, ar tikrasis įrašų pasiskirstymas statistiškai reikšmingai skiriasi nuo tikėtino įrašų pasiskirstymo

3.2.2. Įrašų struktūriniai elementai

Pagal įrašuose naudojamus struktūrinius elementus nustatyta, kad didžiausioje įrašų dalyje apteikiamas pasisveikinimas (59,3%), 29,8% įrašuose kreipiasi į socialinės grupės nares „mamos/mamytės“, 12,7% įrašų - tekstas papildytas emocijų ikonomis, 28,1% pateiktas su vaikų sveikata susijusios situacijos aprašymas, 17,0% iš anksto padėkojama už komentarus įrašui, o lietuviškomis raidėmis pateikta 26,4% įrašų. Dažniausiai įrašuose pateiktas vienas (31%) arba du (27%) nurodyti struktūriniai elementai (7 pav.).

7 pav. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal struktūrinius elementus (kairėje) ir struktūrinių elementų skaičių įrašuose (dešinėje)

Atlikus įrašų pasiskirstymo pagal jų autorių socialinius ir demografinius požymius įrašų struktūrinius elementus, vertinimą, nustatyta, kad statistiškai reikšmingai dažniau jaunesnės ir

gyvenančios užsienyje mamos įrašuose pateikė emocijų ikonas (atitinkamai $p=0,001$; $p=0,023$), dažniau įrašuose pasisveikino berniukus auginančios mamos ($p=0,004$), o situacijų aprašymus pateikė ištekėjusios ir vyresnius nei 24 mėnesių amžiaus vaikus auginančios mamos (atitinkamai $p=0,035$; $p=0,045$). Padėkojimai taip pat dažniau būdingi užsienyje gyvenančių mamų įrašams ($p=0,023$) (18 lentelė).

18 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal socialines bei demografines charakteristikas ir įrašų struktūrinius elementus

Požymiai	Įrašų struktūriniai elementai					
	Pasisveikimas	Kreipinys	Emocijų ikonos	Situacijos aprašymas	Padėka	Lietuvišk-os raidės
Įrašo autorės amžius ($p=0,399$)*, abs. sk. (%)						
30 m. ir jaunesnė	207 (62,5%)	89 (26,9%)	60 (18,1%)	96 (29,0%)	49 (14,8%)	97 (29,3%)
Vyresnė nei 30 m.	413 (59,4%)	225 (32,4%)	76 (10,9%)	187 (26,9%)	120 (17,3%)	173 (24,9%)
<i>p reikšmė</i>	0,340	0,075	0,001	0,482	0,320	0,133
Įrašo autorės šeimyninė padėtis ($p=0,719$)*, abs. sk. (%)						
Ištekėjusi	391 (60,4%)	186 (28,7%)	88 (13,6%)	191 (29,5%)	116 (17,9%)	172 (26,6%)
Susižadėjusi ar įsipareigojusi	35 (68,6%)	19 (37,3%)	6 (11,8%)	8 (15,7%)	5 (9,8%)	11 (21,6%)
<i>p reikšmė</i>	0,248	0,199	0,711	0,035	0,140	0,433
Įrašo autorės gyvenamoji vieta ($p=0,063$)*, abs. sk. (%)						
Didelė savivaldybė	232 (61,7%)	107 (28,5%)	51 (13,6%)	101 (26,9%)	73 (19,4%)	114 (30,3%)
Maža savivaldybė	170 (59,9%)	88 (31,0%)	28 (9,9%)	77 (27,1%)	35 (12,3%)	68 (23,9%)
Užsienio valstybė	55 (60,4%)	32 (35,2%)	19 (20,9%)	34 (37,4%)	20 (22,0%)	25 (27,5%)
<i>p reikšmė</i>	0,888	0,430	0,023	0,118	0,023	0,193
Vaiko lytis ($p=0,011$)*, abs. sk. (%)						
Berniukas	235 (66,6%)	106 (30,0%)	57 (16,1%)	99 (28,0%)	63 (17,8%)	97 (27,5%)

Mergaitė	232 (56,4%)	127 (30,9%)	57 (13,9%)	134 (32,6%)	53 (12,9%)	103 (25,1%)
<i>p reikšmė</i>	0,004	0,794	0,378	0,172	0,057	0,448
Vaiko amžius (p=0,918)*, abs. sk. (%)						
24 mėn. ir jaunesnis/-ė	320 (59,3%)	166 (30,7%)	81 (15,0%)	161 (29,8%)	90 (16,7%)	147 (27,2%)
Vyresnis/-ė nei 24 mėn.	164 (61,7%)	83 (31,2%)	37 (13,9%)	98 (36,8%)	35 (13,2%)	67 (25,2%)
<i>p reikšmė</i>	0,514	0,894	0,681	0,045	0,196	0,539

*- tikimybė, ar tikrasis įrašų pasiskirstymas statistiškai reikšmingai skiriasi nuo tikėtino įrašų pasiskirstymo

Įvertinus įrašų pasiskirstimą pagal autorių požymius ir struktūrinių elementų skaičių, statistiškai reikšmingi skirtumai nenustatyti, įrašų pasiskirstymas panašus (19 lentelė).

19 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal socialinius bei demografinius požymius ir struktūrinius elementų skaičių

Požymiai	Struktūrinių elementų skaičius įrašuose				
	1	2	3	4-6	Nėra
Įrašo autorės amžius (p=0,442)*, abs. sk. (%)					
30 m. ir jaunesnė	100 (30,3%)	90 (27,2%)	50 (15,1%)	38 (11,5%)	52 (15,7%)
31 m. ir vyresnė	228 (32,8%)	181 (26,1%)	119 (17,1%)	57 (8,2)	110 (15,8%)
<i>p reikšmė</i>	0,405	0,697	0,416	0,090	0,962
Įrašo autorės šeimyninė padėtis (p=0,839)*, abs. sk. (%)					
Ištekėjusi	215 (33,2%)	171 (26,4%)	108 (16,7%)	60 (9,3%)	92 (14,2%)
Susižadėjusi ar įsipareigojusi	15 (29,4%)	14 (27,5%)	7 (13,7%)	5 (9,8%)	10 (19,6%)
<i>p reikšmė</i>	0,576	0,874	0,582	0,900	0,294
Įrašo autorės gyvenamoji vieta (p=0,432)*, abs. sk. (%)					
Didelė savivaldybė	121 (32,2%)	102 (27,1%)	60 (49,6%)	41 (56,2%)	52 (46,0%)
Maža savivaldybė	89 (31,3%)	79 (27,8%)	46 (38,0%)	19 (26,0%)	50 (44,2%)
Užsienio valstybė	25 (27,5%)	27 (29,7%)	15 (12,4%)	13 (17,8%)	11 (9,7%)
<i>p reikšmė</i>	0,685	0,887	0,991	0,057	0,285
Vaiko lytis (p=0,130)*, abs. sk. (%)					

Berniukas	107 (30,3%)	110 (31,2%)	56 (15,9%)	38 (10,8%)	41 (11,6%)
Mergaitė	129 (31,4%)	109 (26,5%)	64 (15,6%)	36 (8,8%)	73 (17,8%)
<i>p reikšmė</i>	0,748	0,157	0,912	0,350	0,017
Vaiko amžius (p=0,927)*, abs. sk. (%)					
24 mėn. ir jaunesnis/-ė	168 (66,9%)	156 (68,4%)	80 (64,0%)	55 (66,3%)	81 (68,6%)
Vyresnis/-ė nei 24 mėn.	83 (33,1%)	72 (27,1%)	45 (36,0%)	28 (33,7%)	37 (31,4%)
<i>p reikšmė</i>	0,979	0,589	0,438	0,881	0,681

*- tikimybė, ar tikrasis įrašų pasiskirstymas statistiškai reikšmingai skiriasi nuo tikėtino įrašų pasiskirstymo

Analizuojant įrašų pasiskirstymą pagal temas ir struktūrinius elementus, nustatyta, kad statistiškai reikšmingai dažniau situacijų aprašymai pateikti įrašuose apie traumas, asmens sveikatos priežiūrą, virškinamojo trakto sutrikimus, ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimus, elgesio ir psichikos sutrikimus ir nervų sistemos sutrikimus (atitinkamai $p=0,001$; $p=0,001$ $p=0,013$; $p=0,002$; $p=0,001$; $p=0,004$). Įrašų pasiskirstymas pagal situacijų pateikimą kalbant apie užkrečiamąsias ligas buvo panašus į tikėtiną ($p=0,056$). Padėkojimai statistiškai reikšmingai dažniau pateikti įrašuose apie asmens sveikatos priežiūrą, alerginių reakcijų ir odos sutrikimus bei ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimus (atitinkamai $p=0,023$; $p=0,034$; $p=0,002$). kvėpavimo organų sistemos sutrikimų temoje taip pat dažnesni padėkojimai ($p=0,005$), o kreipiniai kalbant apie asmens sveikatos peržiūrą ($p=0,025$) (20 lentelė).

20 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašų temas ir įrašų struktūrinius elementus

Įrašų temos	Įrašų struktūriniai elementai					
	Pasisveikimas	Kreipinys	Emocijų ikonos	Situacijos aprašymas	Padėka	Lietuviškos raidės
Įrašai, galimai susiję su traumomis, abs. sk. (%)	116 (55,5%)	64 (30,6%)	31 (14,8%)	29 (13,9%)	44 (21,2%)	54 (25,8%)
<i>p reikšmė</i>	0,220	0,778	0,308	0,001	0,090	8,47
Įrašai, galimai susiję su asmens sveikatos	113 (61,4%)	42 (22,8%)	23 (12,5%)	31 (16,8%)	42 (22,8%)	53 (28,8%)

priežiūra, abs. sk. (%)						
<i>p reikšmė</i>	0,526	0,025	0,931	0,001	0,023	0,416
Įrašai, galimai susiję su virškinamojo trakto sutrikimais, abs. sk. (%)	75 (63,0%)	34 (28,6%)	11 (9,2%)	45 (37,8%)	17 (14,3%)	35 (29,4%)
<i>p reikšmė</i>	0,383	0,756	0,234	0,013	0,401	0,428
Įrašai, galimai susiję su alerginėmis reakcijomis ir odos sutrikimais, abs. sk. (%)	65 (54,6%)	36 (30,3%)	9 (7,6%)	34 (28,6%)	12 (10,1%)	23 (19,3%)
<i>p reikšmė</i>	0,275	0,912	0,077	0,902	0,034	0,066
Įrašai, galimai susiję su mityba, fiziniu aktyvumu ir sveikatos stiprinimu, abs. sk. (%)	70 (61,4%)	35 (30,7%)	13 (11,4%)	26 (22,8%)	22 (19,3%)	27 (23,7%)
<i>p reikšmė</i>	0,630	0,827	0,664	0,187	0,500	0,494
Įrašai, galimai susiję su ugdymu, abs. sk. (%)	67 (61,5%)	33 (30,3%)	17 (15,6%)	32 (29,4%)	18 (16,5%)	28 (25,7%)
<i>p reikšmė</i>	0,629	0,912	0,340	0,758	0,879	0,865
Įrašai, galimai susiję su ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimais, abs. sk. (%)	50 (54,3%)	29 (31,5%)	20 (21,7%)	39 (42,4%)	6 (6,5%)	30 (32,6%)
<i>p reikšmė</i>	0,315	0,709	0,007	0,002	0,005	0,158
Įrašai, galimai susiję su elgesio ir psichikos	44 (62,9%)	26 (37,1%)	8 (11,4%)	33 (47,1%)	13 (18,6%)	19 (27,1%)

sutrikimais, abs. sk. (%)						
<i>p reikšmė</i>	0,532	0,167	0,743	0,001	0,725	0,880
Įrašai, galimai susiję su nervų sistemos sutrikimais, abs. sk. (%)	30 (56,6%)	16 (30,2%)	5 (9,4%)	24 (45,3%)	8 (15,1%)	16 (30,2%)
<i>p reikšmė</i>	0,683	0,951	0,466	0,004	0,701	0,519
Įrašai, galimai susiję su užkrečiamosiomis ligomis, abs. sk. (%)	35 (66,0%)	16 (30,2%)	8 (15,1%)	21 (39,6%)	9 (17,0%)	9 (17,0%)
<i>p reikšmė</i>	0,307	0,951	0,592	0,056	0,991	0,113
Įrašai, galimai susiję su kitais vaikų sveikatos sutrikimais, abs. sk. (%)	38 (65,5%)	22 (37,9%)	7 (12,1%)	19 (32,8%)	14 (24,1%)	17 (29,3%)
<i>p reikšmė</i>	0,323	0,166	0,883	0,418	0,140	0,603
Kiti su vaikų sveikata susiję klausimai, abs. sk. (%)	21 (51,2%)	11 (26,8%)	3 (7,3%)	10 (2,9%)	3 (7,3%)	11 (26,8%)
<i>p reikšmė</i>	0,284	0,671	0,293	0,592	0,092	0,946

Įvertinus įrašų pasiskirstymą pagal temas ir struktūrinių elementų skaičių, nustatyta, kad statistiškai reikšmingai skiriasi įrašų pasiskirstymas pagal elementų skaičius juose, kada kalbama apie nervų sistemos sutrikimus ($p=0,030$), tačiau statistiškai reikšmingas įrašų pasiskirstymas pagal konkrečius elementų skaičius šioje temoje nenustatytas (21 lentelė).

21 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašų temas ir struktūrinių elementų skaičių

Įrašų temos	Struktūrinių elementų skaičius įrašuose				
	1	2	3	4-6	Nėra
Įrašai, galimai susiję su traumomis	66 (31,6%)	55 (26,3%)	29 (13,9%)	18 (8,6%)	41 (19,6%)

(p=0,313)*, abs. sk. (%)					
<i>p reikšmė</i>	0,853	0,799	0,346	0,758	0,202
Įrašai, galimai susiję su asmens sveikatos priežiūra (p=927)*, abs. sk. (%)	61 (33,2%)	49 (26,6%)	30 (16,3%)	13 (7,1%)	31 (16,8%)
<i>p reikšmė</i>	0,502	0,895	0,920	0,282	0,930
Įrašai, galimai susiję su virškinamojo trakto sutrikimais (p=,275)*, abs. sk. (%)	38 (31,9%)	32 (26,9%)	16 (13,4%)	16 (13,4%)	17 (14,3%)
<i>p reikšmė</i>	0,825	0,972	0,415	0,089	0,470
Įrašai, galimai susiję su alerginėmis reakcijomis ir odos sutrikimais (p=0,574)*, abs. sk. (%)	40 (33,6%)	31 (26,1%)	17 (14,3%)	6 (5,0%)	25 (21,0%)
<i>p reikšmė</i>	0,523	0,801	0,581	0,100	0,176
Įrašai, galimai susiję su mityba, fiziniu aktyvumu ir sveikatos stiprinimu (p=0,824)*, abs. sk. (%)	40 (34,1%)	32 (28,1%)	15 (13,2%)	10 (8,8%)	17 (14,9%)
<i>p reikšmė</i>	0,327	0,792	0,377	0,876	0,606
Įrašai, galimai susiję su ugdymu (p=0,151)*, abs. sk. (%)	37 (33,9%)	36 (33,0%)	17 (15,6%)	7 (6,4%)	11 (10,1%)
<i>p reikšmė</i>	0,492	0,139	0,892	0,297	0,055
Įrašai, galimai susiję su ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo	25 (27,2%)	26 (28,3%)	20 (21,7%)	9 (9,8%)	12 (13,0%)

organų sistemos sutrikimais ($p=0,528$)*, abs. sk. (%)					
<i>p reikšmė</i>	0,405	0,782	0,122	0,833	0,337
Įrašai, galimai susiję su elgesio ir psichikos sutrikimais ($p=0,114$)*, abs. sk. (%)	15 (21,4%)	22 (31,4%)	13 (18,6%)	10 (14,3%)	10 (14,3%)
<i>p reikšmė</i>	0,073	0,393	0,554	0,127	0,588
Įrašai, galimai susiję su nervų sistemos sutrikimais ($p=0,030$)*, abs. sk. (%)	12 (22,6%)	12 (22,6%)	9 (17,0%)	8 (15,1%)	12 (22,6%)
<i>p reikšmė</i>	0,177	0,462	0,851	0,127	0,229
Įrašai, galimai susiję su užkrečiamosiomis ligomis ($p=0,638$)*, abs. sk. (%)	13 (24,5%)	12 (22,6%)	13 (24,5%)	5 (9,4%)	10 (18,9%)
<i>p reikšmė</i>	0,295	0,462	0,086	0,946	0,654
Įrašai, galimai susiję su kitais vaikų sveikatos sutrikimais ($p=0,001$)*, abs. sk. (%)	19 (32,8%)	14 (24,1%)	12 (20,7%)	7 (12,1%)	6 (10,3%)
<i>p reikšmė</i>	0,772	0,612	0,324	0,434	0,188
Kiti su vaikų sveikata susiję klausimai ($p=0,710$)*, abs. sk. (%)	13 (13,7%)	9 (22,0%)	5 (12,2%)	3 (2,7%)	11 (26,8%)
<i>p reikšmė</i>	0,925	0,457	0,494	0,675	0,074

*- tikimybė, ar tikrasis įrašų pasiskirstymas statistiškai reikšmingai skiriasi nuo tikėtino įrašų pasiskirstymo

Analizės metu įvertinus įrašų pasiskirstymą pagal reakcijas ir struktūrinius elementus, nustatyta, kad statistiškai reikšmingai dažniau įrašai su situacijų aprašymais sulaukė 15-33 reakcijų ($p=0,001$), su padėkojimais ir pateikti lietuviškomis raidėmis - iki 5 reakcijų (atitinkamai $p=0,020$; $p=0,038$), o įrašų pasiskirstymas pagal reakcijas ir kreipinius buvo panašus į tikėtiną ($p=0,052$) (22 lentelė).

22 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal reakcijų skaičių ir įrašų struktūrinius elementus

Visų tipų reakcijų skaičius įrašui pagal kvartilius ($p=0,660$)	Įrašų struktūriniai elementai					
	Pasisveikinimas	Kreipinys	Emocijų ikonos	Situacijos aprašymas	Padėka	Lietuviškos raidės
0-5, abs. sk. (%)	192 (26,2%)	88 (24,2%)	35 (22,6%)	63 (18,4%)	70 (33,7%)	93 (28,9%)
6-14, abs. sk. (%)	179 (24,7%)	78 (24,2%)	46 (29,7%)	84 (24,5%)	45 (21,6%)	86 (26,7%)
15-33, abs. sk. (%)	186 (25,7%)	91 (25,0%)	39 (25,2%)	103 (30,0%)	55 (26,4%)	83 (25,8%)
34 ir daugiau, abs. sk. (%)	167 (23,1%)	107 (29,4%)	35 (22,6%)	93 (27,1%)	38 (18,3%)	60 (18,6%)
<i>p reikšmė</i>	0,644	0,052	0,324	0,001	0,020	0,038

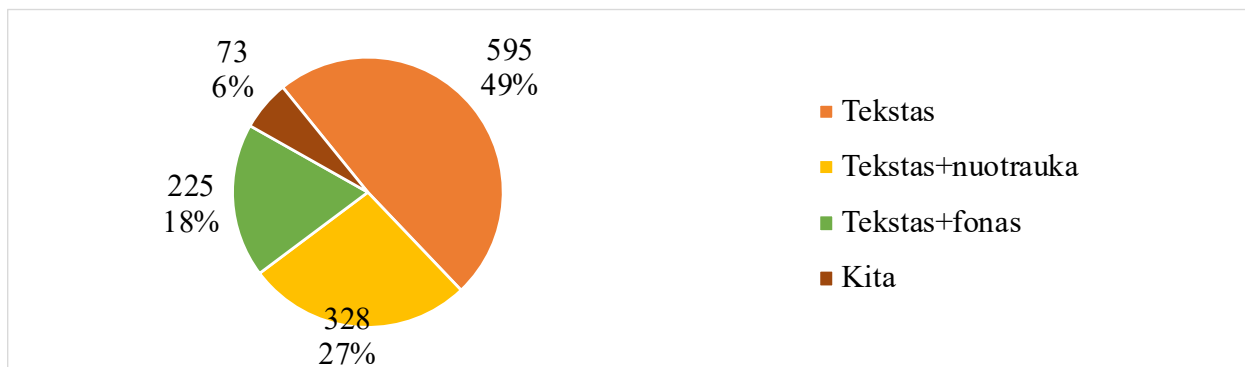
Įvertinus įrašų pasiskirstymą pagal reakcijas ir struktūrinių elementų skaičių, statistiškai reikšmingi skirtumai nenustatyti, įrašų pasiskirstymas panašus (23 lentelė).

23 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal reakcijų skaičių ir struktūrinių elementų skaičių

Visų tipų reakcijų skaičius įrašui pagal kvartilius ($p=0,742$)	Struktūrinių elementų skaičius įrašė				
	1	2	3	4-6	Nėra
0-5, abs. sk. (%)	100 (26,4%)	76 (23,8%)	55 (28,1%)	28 (25,0%)	60 (29,6%)
6-14, abs. sk. (%)	101 (26,6%)	80 (24,2%)	42 (21,4%)	30 (26,8%)	39 (19,2%)
15-33, abs. sk. (%)	88 (23,2%)	94 (28,5%)	53 (27,0%)	28 (25,0%)	49 (24,1%)
34 ir daugiau, abs.sk. (%)	90 (23,7%)	80 (24,2%)	46 (23,5%)	26 (8,8%)	55 (27,1%)
<i>p reikšmė</i>	0,412	0,363	0,741	0,911	0,223

3.2.3. Įrašų pateikimo formos

Įvertinus, kokia forma pateikti su vaikų sveikata susiję įrašai nustatyta, kad beveik pusėje (49%) įrašų pateiktas tik tekstas, daugiau nei ketvirtadalyje (27%) įrašų autorės tekstą papildė nuotraukomis, o 18% - įrašo tekstui pridėtas fonas. Mažiausią (6%) įrašų dalį sudarė įrašai, kuriuose buvo pateikti anoniminiai klausimai, taip pat tekstiniai įrašai su nuorodomis, GIFF judančiais paveikslėliais, įrašai, kuriuose pateiktas balsavimais (8 pav.).

8 pav. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašo pateikimo formas

Ištyrus įrašų pasiskirstymą pagal jų autorių socialinius bei demografinius požymius ir įrašų pateikimo formą, nustatyta, kad statistiškai reikšmingai dažniau tik tekstinius įrašus pateikė jaunesnės, ištekėjusios, gyvenančios užsienyje bei auginančios 24 mėnesių amžiaus ir jaunesnius vaikus mamos (atitinkamai $p=0,014$; $p=0,009$; $p=0,007$), o tekstinius su fonu – gyvenančios mažoje savivaldybėje ir auginančios vyresnius vaikus (atitinkamai $p=0,001$; $p=0,004$) (24 lentelė).

24 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal socialinius bei demografinius požymius ir įrašo pateikimo formas

Požymiai	Įrašų pateikimo formos			
	Tekstas	Tekstas + fonas	Tekstas + nuotrauka	Kita
Įrašo autorės amžius ($p=0,102$)*, abs. sk. (%)				
30 m. ir jaunesnė	183 (55,3%)	53 (16,0%)	84 (25,4%)	11 (3,3%)
Vyresnė nei 30 m.	327 (47,1%)	137 (19,7%)	206 (29,6%)	25 (3,6%)
<i>p reikšmė</i>	0,014	0,154	0,156	0,824
Įrašo autorės šeimyninė padėtis ($p=0,420$)*, abs. sk. (%)				
Ištekėjusi	334 (51,6%)	107 (16,5%)	182 (28,1%)	24 (3,7%)
Susižadėjusi ar įsipareigojusi	25 (49%)	8 (14,7%)	18 (35,3%)	0 (0%)
<i>p reikšmė</i>	0,720	0,875	0,276	0,162
Įrašo autorės gyvenamoji vieta ($p\leq 0,001$)*, abs. sk. (%)				
Didelė savivaldybė	198 (52,7%)	57 (14,2%)	114 (30,3%)	7 (1,9%)

Maža savivaldybė	130 (45,8%)	79 (27,8%)	66 (23,2%)	9 (3,2%)
Užsienio valstybė	58 (63,7%)	12 (13,2%)	20 (22,0%)	1 (1,1%)
<i>p reikšmė</i>	0,009	0,001	0,071	0,390
Vaiko lytis (p=0,710)*, abs. sk. (%)				
Berniukas	181 (51,3%)	67 (19,0%)	90 (25,5%)	15 (4,2%)
Mergaitė	196 (47,7%)	77 (18,7%)	118 (28,7%)	20 (4,9%)
<i>p reikšmė</i>	0,323	0,931	0,320	0,684
Vaiko amžius (p=0,006)*, abs. sk. (%)				
24 mėn. ir jaunesnis/-ė	288 (53,3%)	88 (16,3%)	134 (24,8%)	30 (5,6%)
Vyresnis/-ė nei 24 mėn.	115 (43,2%)	66 (24,8%)	75 (28,2%)	10 (3,8%)
<i>p reikšmė</i>	0,007	0,004	0,303	0,270

*- tikimybė, ar tikrasis įrašų pasiskirstymas statistiškai reikšmingai skiriasi nuo tikėtino įrašų pasiskirstymo

Analizuojant įrašų pasiskirstymą pagal temas ir pateikimo formas, nustatyta, kad statistiškai reikšmingai dažniau įrašai teksto forma pateikti aptariant vaikų traumas, asmens sveikatos priežiūros klausimus, alergines reakcijas ir odos sutrikimus, ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimus, elgesio ir psichikos sutrikimus, nervų sistemos sutrikimus, užkrečiamas ligas, kitais vaikų sveikatos sutrikimus ir klausimus (atitinkamai $p < 0,001$; $p = 0,033$; $p < 0,001$; $p = 0,027$; $p = 0,052$; $p = 0,010$; $p = 0,044$; $p < 0,001$), o tekstiniai su fonu, kai kalbama apie asmens sveikatos priežiūrą, alergines reakcijas ir odos sutrikimus, apie kitus vaikų sveikatos sutrikimus (atitinkamai $p = 0,037$; $p < 0,001$; $p = 0,048$). Įrašai su tekstu ir nuotraukomis dažniau pateikiami aptariant vaikų traumas, asmens sveikatos priežiūros klausimus, alergines reakcijas ir odos sutrikimus, ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimus, elgesio ir psichikos sutrikimus, nervų sistemos sutrikimus, kitus vaikų sveikatos sutrikimus (atitinkamai $p = 0,011$; $p = 0,005$; $p = 0,059$; $p = 0,030$; $p = 0,001$; $p < 0,001$), o įrašai, kuriuose pateikiamas teiginys ar klausimas dažnesni asmens sveikatos priežiūros tema, kitų vaikų sveikatos sutrikimų ir klausimų temose (atitinkamai $p = 0,007$; $p = 0,010$; $p < 0,001$) (25 lentelė).

25 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal įrašų temas ir įrašų pateikimo formas

Įrašų temos	Įrašų pateikimo formos			
	Tekstas	Tekstas + fonas	Tekstas + nuotrauka	Kita
Įrašai, galimai susiję su traumomis (p=0,007)*, abs. sk. (%)	80 (38,3%)	46 (22,0%)	71 (34,0%)	12 (5,7%)

<i>p</i> reikšmė	<0,001	0,142	0,011	0,874
Įrašai, galimai susiję su asmens sveikatos priežiūra (p<0,001)*, abs. sk. (%)	103 (56,0%)	44 (23,9%)	34 (18,5%)	3 (1,6%)
<i>p</i> reikšmė	0,033	0,037	0,005	0,007
Įrašai, galimai susiję su virškinamojo trakto sutrikimais (p=0,250)*, abs. sk. (%)	63 (52,9%)	26 (21,8%)	23 (19,3%)	7 (5,9%)
<i>p</i> reikšmė	0,333	0,311	0,511	0,963
Įrašai, galimai susiję su alerginėmis reakcijomis ir odos sutrikimais (p<0,001)*, abs. sk. (%)	23 (19,3%)	7 (5,9%)	79 (66,4%)	10 (8,4%)
<i>p</i> reikšmė	<0,001	<0,001	<0,001	0,240
Įrašai, galimai susiję su mityba, fiziniu aktyvumu ir sveikatos stiprinimu (p=0,309)*, abs. sk. (%)	56 (49,1%)	17 (14,9%)	37 (32,5%)	4 (5,5%)
<i>p</i> reikšmė	0,930	0,309	0,157	0,234
Įrašai, galimai susiję su ugdymu (p=0,588)*, abs. sk. (%)	48 (44,0%)	25 (22,9%)	30 (27,5%)	6 (5,5%)
<i>p</i> reikšmė	0,304	0,203	0,871	0,827
Įrašai, galimai susiję su ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimais (p=0,097)*, abs. sk. (%)	55 (59,8%)	17 (18,5%)	17 (18,5%)	3 (3,3%)
<i>p</i> reikšmė	0,027	0,990	0,059	0,253
Įrašai, galimai susiję su elgesio ir psichikos sutrikimais (p=0,132)*, abs. sk. (%)	42 (60,0%)	12 (17,1%)	11 (15,7%)	5 (7,1%)
<i>p</i> reikšmė	0,052	0,775	0,030	0,672
Įrašai, galimai susiję su nervų sistemos sutrikimais (p=0,007)*, abs. sk. (%)	35 (66,0%)	9 (17,0%)	4 (7,5%)	5 (9,4%)

<i>p reikšmė</i>	0,010	0,781	0,001	0,278
Įrašai, galimai susiję su užkrečiamosiomis ligomis ($p=0,203$)*, abs. sk. (%)	33 (62,3%)	9 (17,0%)	9 (17,0%)	2 (3,8%)
<i>p reikšmė</i>	0,044	0,781	0,097	0,489
Įrašai, galimai susiję su kitais vaikų sveikatos sutrikimais ($p<0,001$)*, abs. sk. (%)	41 (70,7%)	5 (8,6%)	4 (6,9%)	8 (13,8%)
<i>p reikšmė</i>	<0,001	0,048	<0,001	0,010
Kiti su vaikų sveikata susiję klausimai ($p=0,003$)*, abs. sk. (%)	16 (39,0%)	8 (19,5%)	9 (22,0%)	8 (19,5%)
<i>p reikšmė</i>	0,206	0,855	0,470	<0,001

*- tikimybė, ar tikrasis įrašų pasiskirstymas statistiškai reikšmingai skiriasi nuo tikėtino įrašų pasiskirstymo

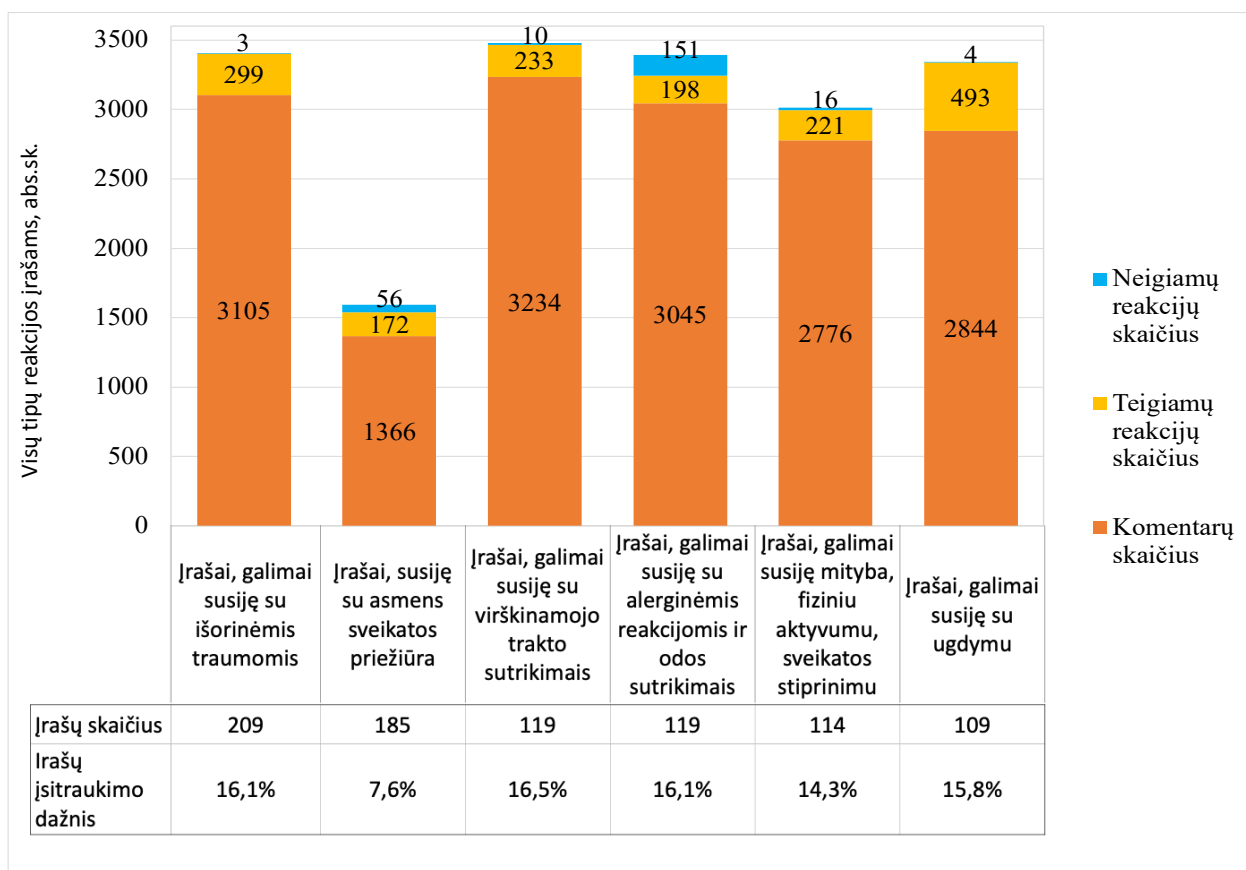
Įvertinus kaip pasiskirstė įrašai pagal reakcijas ir įrašų pateikimo formą, nustatyta, kad statistiškai reikšmingai dažniau tekstiniai įrašai sulaukė iki 5 reakcijų ir 15-33 reakcijų ($p=0,004$) (26 lentelė).

26 lentelė. Su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymas pagal reakcijų skaičių ir įrašų pateikimo formas

Reakcijų skaičius įrašui pagal kvartilius ($p=0,004$)*	Įrašų pateikimo formos			
	Tekstas	Tekstas + fonas	Tekstas + nuotrauka	Kita
0-5, abs. sk. (%)	162 (27,2%)	53 (23,6%)	78 (23,8%)	26 (35,6%)
6-14, abs. sk. (%)	142 (23,9%)	55 (24,4%)	78 (23,8%)	18 (24,7%)
15-33, abs. sk. (%)	171 (28,7%)	50 (22,2%)	77 (23,5%)	14 (19,2%)
34 ir daugiau, abs. sk. (%)	120 (20,2%)	67 (29,8%)	95 (29,0%)	15 (20,5%)
<i>p reikšmė</i>	0,004	0,152	0,128	0,223

*- tikimybė, ar tikrasis įrašų pasiskirstymas statistiškai reikšmingai skiriasi nuo tikėtino įrašų pasiskirstymo

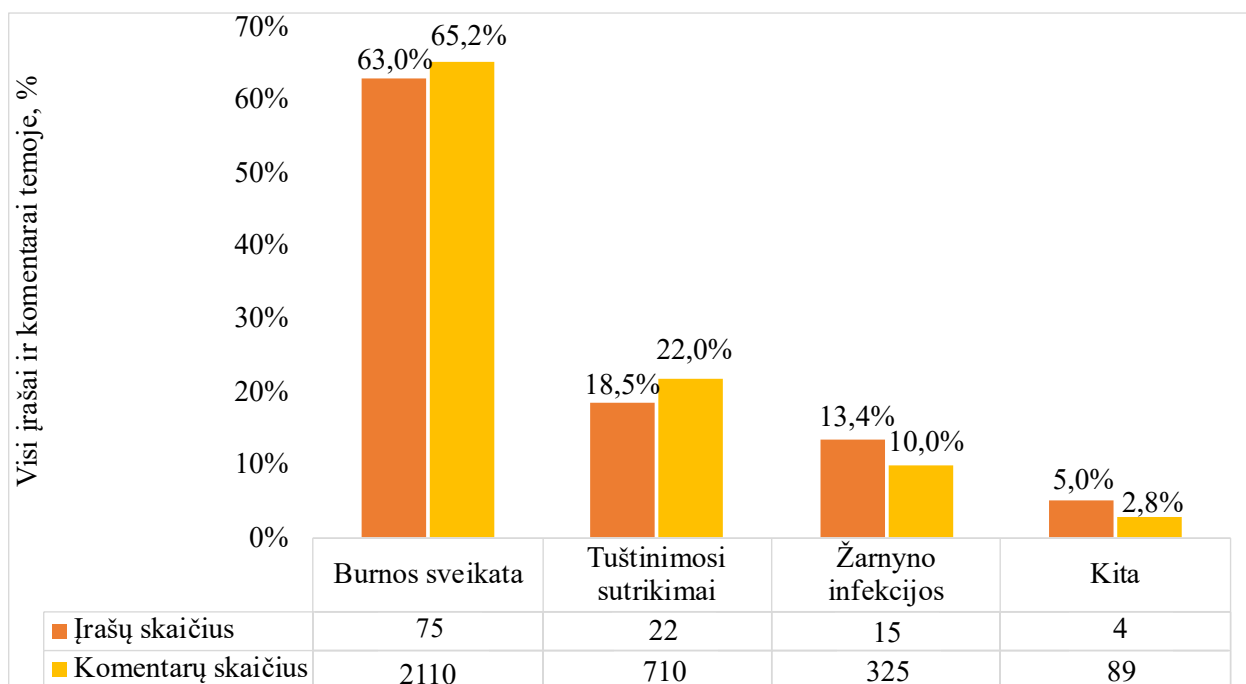
Įvertinus su vaikų sveikata susijusių įrašų temų pasiskirstymą nustatyta, kad daugiausiai (209) įrašų buvo pateikta galimai su traumomis susijusia vaikų sveikatos tema, tačiau didžiausio (16,5%) turinio įtraukimo ir daugiausiai (3234) visų tipų reakcijų sulaukė įrašai, galimai apie virškinamojo trakto sutrikimus (9 pav.). Atitinkamai komentarų turinio ypatumai buvo vertinami šioje įrašų temoje.

9 pav. Visų tipų reakcijų įrašams pasiskirstymas pagal įrašų temas

3.3. Komentarų turinio vertinimo rezultatai

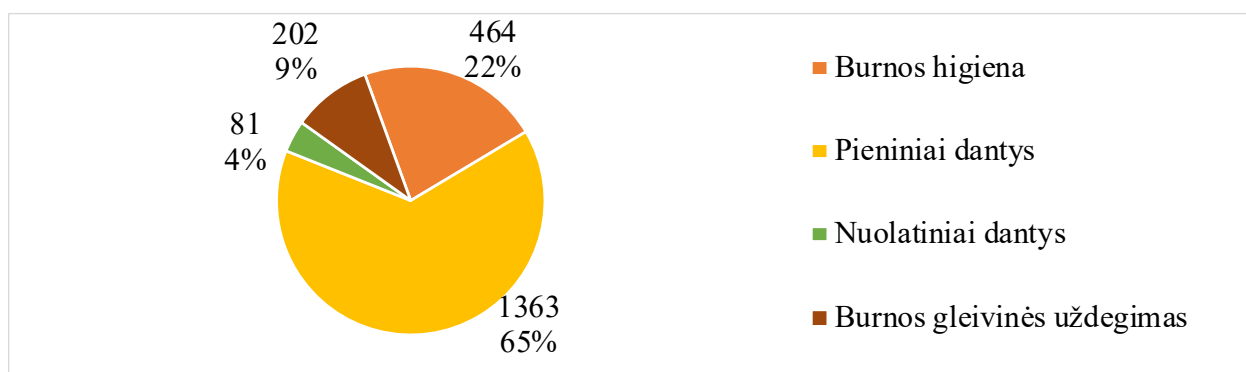
Išanalizavus įrašų bei komentarų apie virškinamojo trakto sutrikimus pasiskirstymą, nustatyta, kad dauguma įrašų ir komentarų buvo pateikti burnos sveikatos tema (atitinkamai 64,7% ir 64,8%), su tuštinimosi sutrikimais susijusių įrašai ir komentarai sudarė apie ketvirtadalį temos (atitinkamai 18,5% ir 22,0%), o įrašai ir komentarai apie žarnyno infekcijas sudarė 12,9% ir 10,2%. Potemei „Kita“ buvo priskirti įrašai ir komentarai, susiję su pykinimo prevencija, padidėjusių kepenų tema ir sudaro 3,4% ir 2,8% visų įrašų ir komentarų. Dėl žemo potemės „Kita“ įrašų ir komentarų skaičiaus virškinamojo trakto temoje, ši subkategorija toliau nebuvo analizuojama.

10 pav. Įrašų ir komentarų apie virškinamojo trakto sutrikimus, pasiskirstymas pagal išskirtas komentarų temas

3.3.1. Burnos sveikata

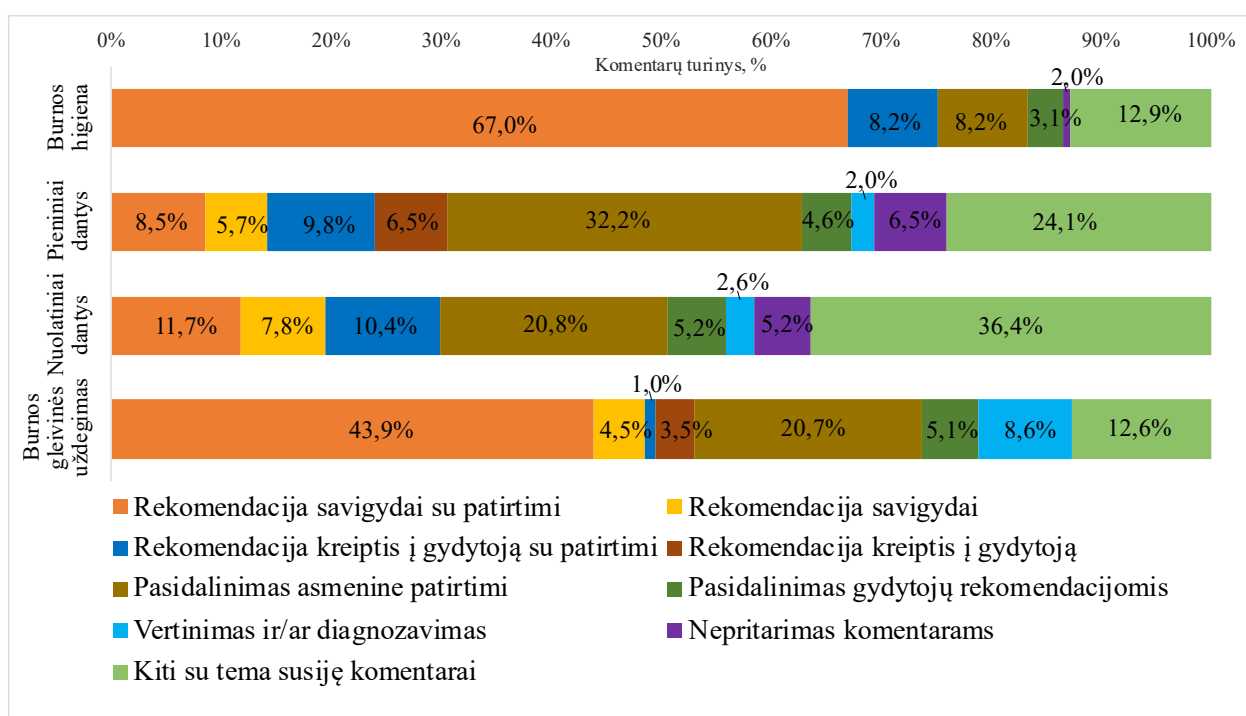
Įvertinus komentarų pasiskirstymą pagal burnos sveikatos potemes, nustatyta, kad dauguma (65%) komentarų buvo susiję su pieniniais dantimis. Komentaruose aptariami pieninių dantų dygimo, gydymo klausimai, dantų skausmo prevencija, dėmelės ant dantų, lūpos pasaitėlis. Burnos sveikatos potemėje apie burnos higieną (22%) aptariamos burnos higienos priemonės ir priežiūros įpročių aspektai. Burnos gleivinės uždegimo komentarai (9%) susiję su stomatitu, žaizdomis, pūslėmis ir pūliniais burnoje. Rečiausiai (4%) su burnos sveikata komentaruose aptariami vaikų nuolatiniai dantys: dantų sutrenkimai, nuskylimai, dantų kreivumas ir dantų briketai (11 pav.)

11 pav. Komentarų apie burnos sveikatą pasiskirstymas pagal išskirtas komentarų potemes

Išanalizavus komentarų turinio pasiskirstymą pagal komentarų tipus rekomendacijas burnos sveikatos potemėse, nustatyta, kad komentaruose apie burnos higieną, didžiausią (67%) turinio dalį sudarė rekomendacijos įrašo autorėms pačioms spręsti vaikų burnos higienos klausimus ir rekomendacijos buvo grindžiamos asmenine patirtimi. Taip pat po 8,2% šios potemės komentarų

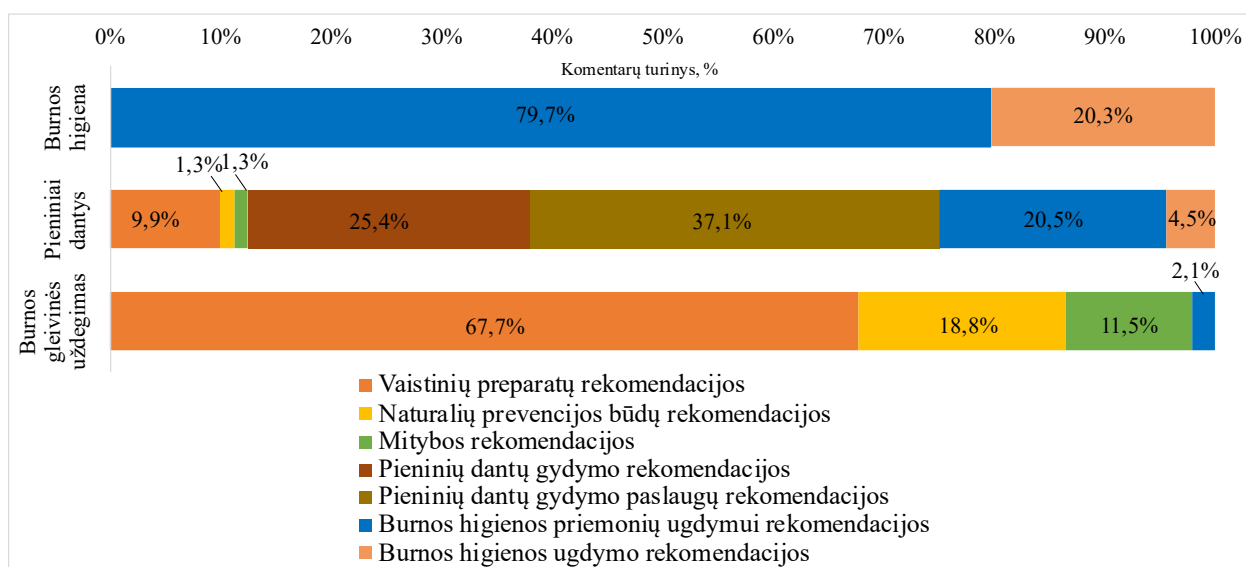
turinio sudarė rekomendacijos kreiptis į gydytoją, remiantis asmenine patirtimi ar neturint patirties. Pieninių dantų potemėje, nustatyta, kad trečdalis (32,2%) turinio buvo susijęs su komentatorių asmenine patirtimi. Taip pat pagal turimą patirtį pateiktos rekomendacijas kreiptis į gydytoją (9,8% komentarų turinio) bei nurodyti savigydos būdai, kaip įrašo autorė gali spręsti vaiko pieninių dantų klausimus pati (8,5% komentarų turinio). Nuolatinių dantų potemėje, kiti su tema susiję komentarai sudarė vyraujančią (36,4%) komentarų turinio dalį. Penktadalis (20,8%) turinio – pasidalinimai asmenine patirtimi. Rekomendacijos kaip pačioms spręsti nuolatinių dantų klausimus, pasidalinant savo asmenine patirtimi ir nepateikiant patirties, atitinkamai sudaro 11,7% ir 7,8% komentarų turinio. Burnos gleivinės uždegimo potemėje, vyraujantis (43,9%) komentarų tipas – asmenine patirtimi pagrįstos rekomendacijos, nurodoma, kaip pačiai įrašo autorei spręsti vaiko stomatito ar kitus burnos gleivinės uždegimo klausimus, o penktadalyje (20,7%) turinio mamos pateikė savo patirtis be rekomendacijų (12 pav.).

12 pav. Komentarų turinio pasiskirstymas pagal komentarų tipus burnos sveikatos potemėse

Išanalizavus komentarų turinio pasiskirstymą pagal rekomendacijas burnos sveikatos potemėse, nustatyta, kad komentaruose apie burnos higieną keturi penktadaliai (79,7%) turinio susiję su patarimais, kokios išorinės priemonės gali padėti paskatinti vaiką valytis dantis, pavyzdžiui, edukacinės knygelės, edukaciniai vaizdo įrašai, elektriniai šepetėliai bei penktadalyje (20,3%) turinio buvo pateikiami būdai, kaip ugdyti vaikų burnos higienos įpročius išitraukiant tėvams, pavyzdžiui, valytis dantis kartu su vaiku, taikyti žaidybinius dantų valymo būdus dainuojant daineles, aiškinti burnos higienos nepriežiūros pasekmes. Pieninių dantų potemėje, dažniausiai (37,1%) buvo pateikiamos rekomendacijos dėl pieninių dantų gydymo paslaugų, susijusių su gydymo įstaigomis ir specialistais, paslaugų kainomis, kur geresnis paslaugų

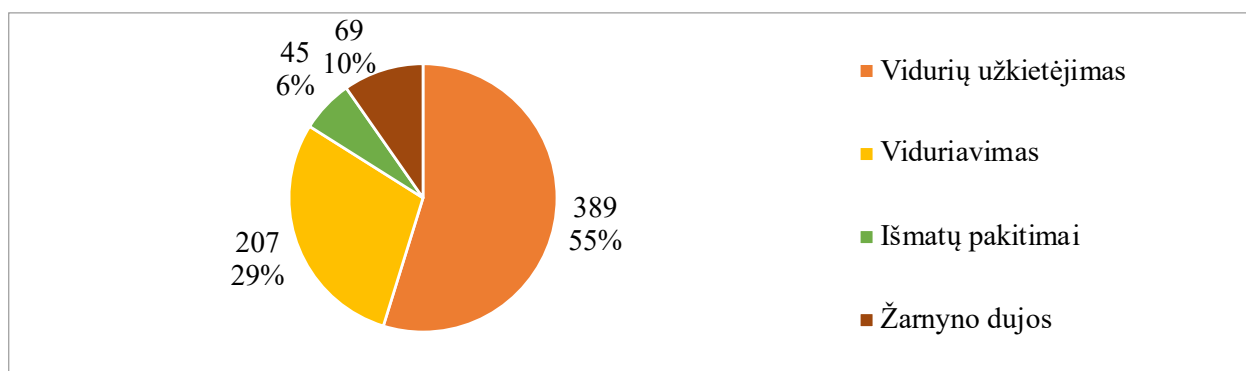
prieinamumas. Taip pat 25,4% turinio pateikiamos „už“ ir „prieš“ pozicijos ar gydyti pieninius dantis, ar éduonies prevencijai dengti dantis silantine medžiaga, ar pieninius dantis gydyti taikant bendrinę nejautrą (narkozę) ar oralinę nejautrą (sedaciją) bei penktadalis (20,5%) turinio susijęs su burnos higienos priemonių rekomendacijomis, kaip dantų šepetėliai ar dantų pastos. Burnos gleivinės uždegimų potemėje, vaistiniai preparatai - vyraujanti rekomendacija (67,7%). Taip pat reikšminga turinio dalis susijusi su natūralių burnos gleivinės uždegimų būdų rekomendacijomis, pavyzdžiui, skalauti burną su soda (18,8%). Taip pat prevencijai rekomenduojami mitybos produktai (11,5%), kaip šaltalankių aliejus. Nuolatinių dantų potemėje rekomendacijos nebuvo pateikiamos.

13 pav. Komentarų turinio pasiskirstymas pagal rekomendacijas burnos sveikatos potemėse

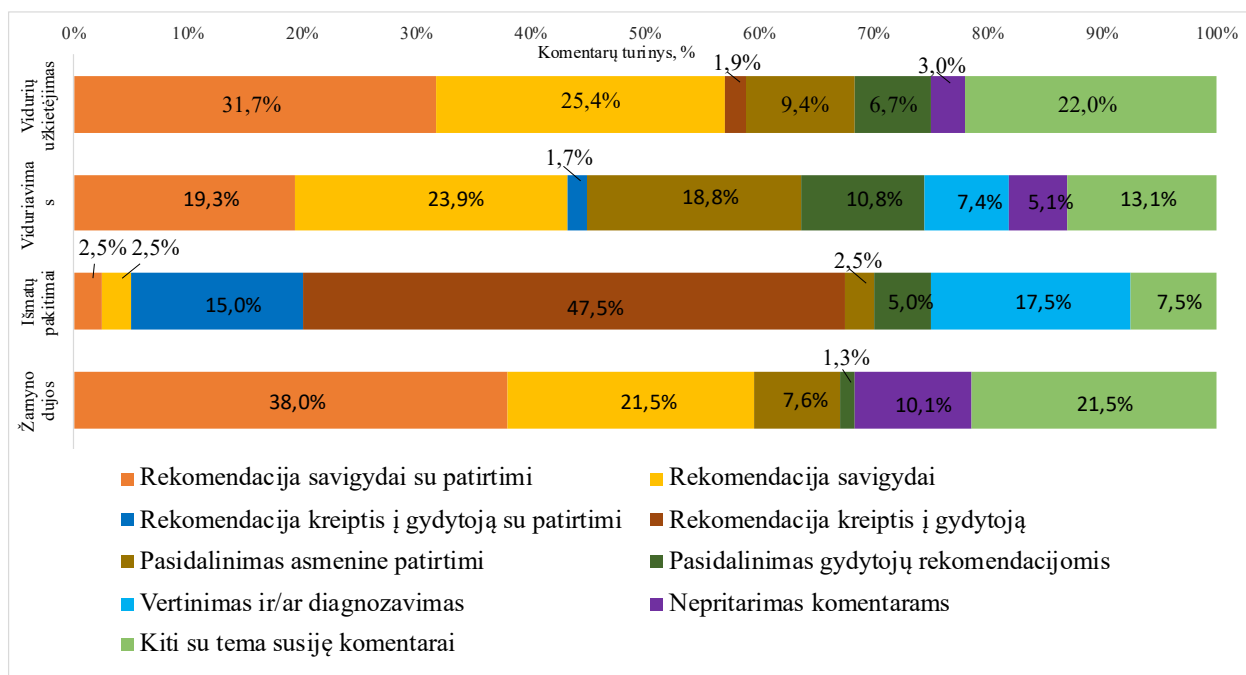
3.3.2. Tuštinimo sutrikimai

Vertinant galimai su tuštinimosi sutrikimais susijusių komentarų potemes, nustatyta, kad daugiau nei pusėje komentarų (55%) autorės dalinasi patirtimis, kokiais būdais ir priemonėmis sprendė vaikams kilusias vidurių užkietėjimo situacijas, o beveik trečdalyje (29%) – kaip sprendė viduriavimo negalavimus. 10% visų komentarų susiję su žarnyno dujų mažinimo atvejais, o 6% komentarų - įrašo autorių užklauso dėl pakitusių išmatų, ką pakitimai galėtų reikšti (14 pav.).

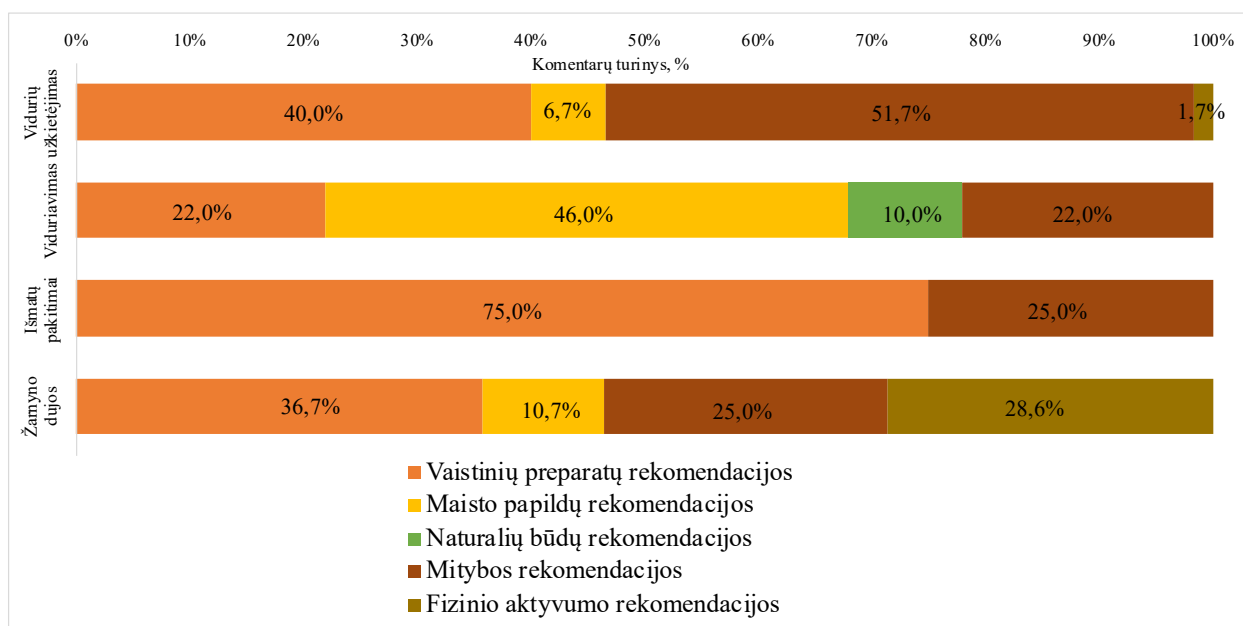
14 pav. Komentarų apie tuštinimosi sutrikimus pasiskirstymas pagal išskirtas komentarų potemes

Išanalizavus komentarų turinio pasiskirstymą pagal komentarų tipus tuštinimosi sutrikimų potėmėse, nustatyta, kad vidurių užkietėjimo potėmėje 57,1% komentarų turinio susiję su savigydos būdais: 31,7% rekomendacijos, kaip vaiko negalavimus spręsti pačiai mamai, paremtos komentatorės asmenine patirtimi, o 25,4% - nėra aišku, ar pateiktos rekomendacijose savigydai yra susijusios su komentatorės patirtimi. Komentaruose apie viduriavimą, rekomendacijos savigydai sudarė 43,2% visų komentarų turinio: 19,3% - rekomendacijos su asmenine patirtimi, 23,9% - neaišku ar komentatorė pataria remdamasi savo patirtimi. Patirties pasidalinimai be rekomendacijų sudarė 19% komentarų turinio. Komentaruose, galimai susijusiuose su išmatų pakitimais vyravo rekomendacijos kreiptis į gydytojus, kai neaiški komentatorės patirtis – tai sudarė 47% visų komentarų turinio potėmėje. Taip pat 17,5% komentarų turinio buvo susijęs su įrašo autorės pateikto atvejo vertinimu bei diagnozavimu, koks tai galėtų būti sutrikimas. Žarnyno dujų potėmėje, savigydos rekomendacijos sudarė 59,5% turinio: 38,0% rekomendacijos su patirtimi, 21,5% - neaišku dėl patirties. (15 pav.).

15 pav. Komentarų turinio pasiskirstymas pagal komentarų tipus tuštinimosi sutrikimų potėmėse

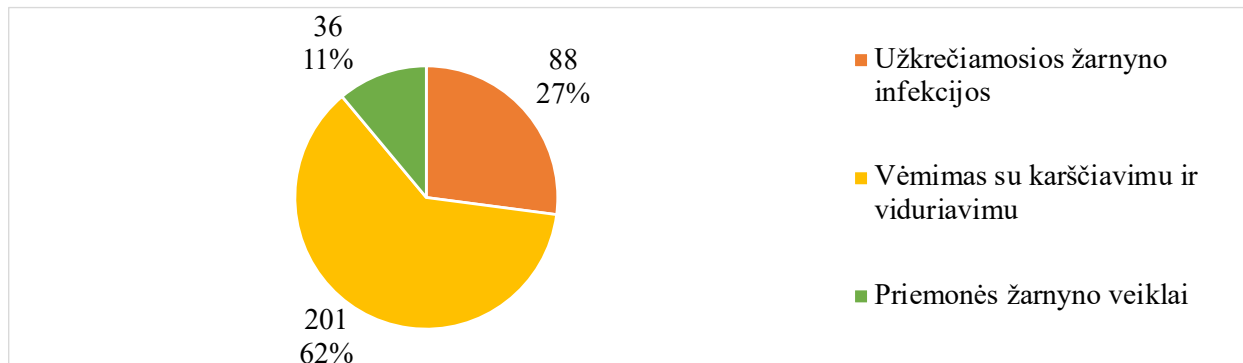
Įvertinus komentarų turinio pasiskirstymą pagal rekomendacijas tuštinimosi sutrikimų potėmėse, nustatyta, kad vaikų vidurių užkietėjimo potėmėje, 51,7% komentarų turinio susijęs su mitybos rekomendacijomis, 40,0% - vaistinių preparatų rekomendacijos bei 6,7% – maisto papildų rekomendacijos. Vaikų viduriavimo potėmėje, vyravo (46%) rekomendacijos naudoti papildus viduriavimo mažinimui, po 22,0% – mitybos bei vaistinių preparatų rekomendacijos. Išmatų pakitimų potėmėje, trys ketvirtadaliai (75%) turinio - vaistinių preparatų rekomendacijos, vienas ketvirtadalis (25%) – mitybos rekomendacijos. Žarnyno dujų potėmėje, pateikiami patarimai, susiję su vaistiniais preparatais, maisto papildais, mityba ir fiziniu aktyvumu (atitinkamai 37,7%, 10,7%, 25,0%, 28,6%) (16 pav.).

16 pav. Komentarų turinio pasiskirstymas pagal rekomendacijas tuštinimosi sutrikimų potėmėse

3.3.3. Žarnyno infekcijos

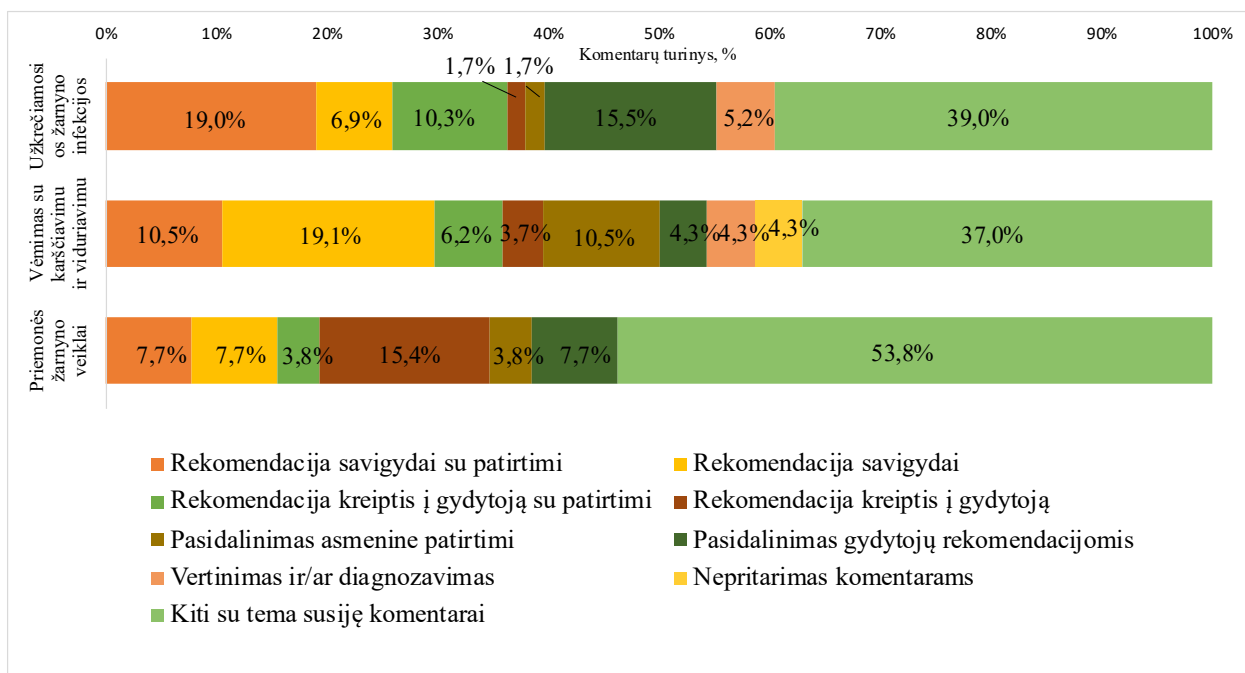
Žarnyno infekcijų tema daugiau nei pusėje komentarų (62%), kaip spręsti sveikatos situacijas, esant vėmimui, karščiavimui, viduriavimui. Beveik trečdalis komentarų (27%) susiję su konkrečiomis žarnyno infekcijomis ir jų prevencija. 11% komentarų aptariama, kokios priemonės gali pagerinti vaiko žarnyno veiklą (17 pav.).

17 pav. Komentarų apie žarnyno infekcijas pasiskirstymas pagal išskirtas komentarų potėmes

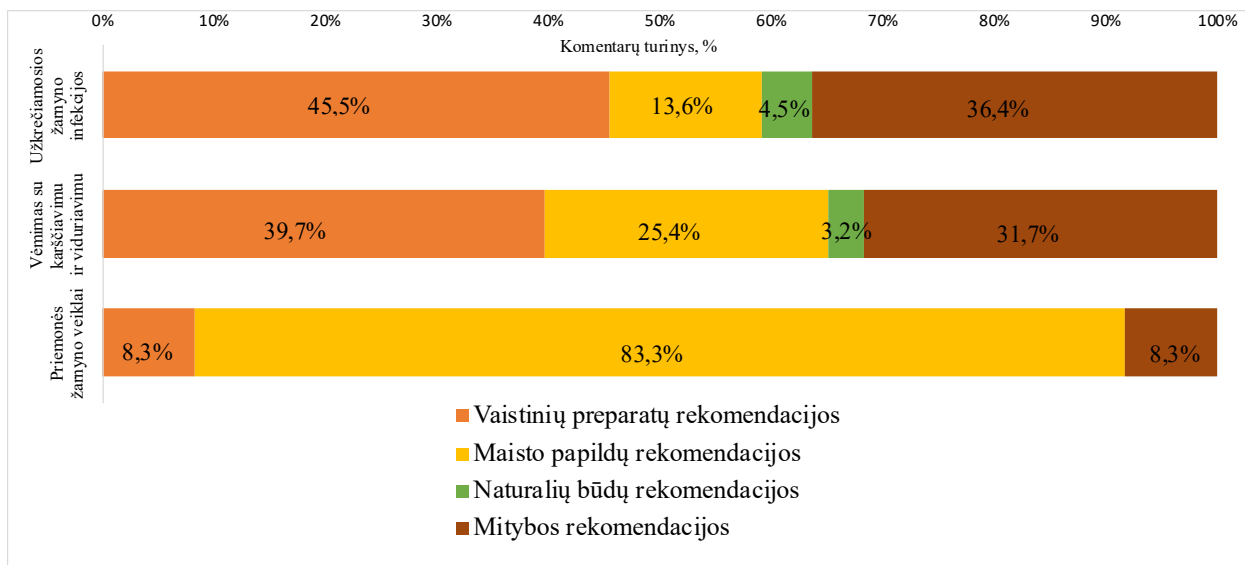
Nustačius komentarų turinio pasiskirstymą pagal komentarų tipus žarnyno infekcijų potėmėse, nustatyta, kad visose potėmėse vyrauja kiti su tema susiję komentarai, kurie nesuteikia tikslinės informacijos apie komentaro tipą (atitinkamai 39,0%, 37,0%, 53,8%). Užkrečiamųjų žarnyno infekcijų potėmėje, rekomendacijos savigyddai sudaro ketvirtadalį (25,9%) komentarų turinio, 10,3% turinio susiję su patirtimi grįstomis rekomendacijomis kreiptis į gydytoją bei 15,5% turinio dalinamasi iš gydytojų gautomis rekomendacijomis. Vėmimo su karščiavimu ir viduriavimu potėmėje, patarimai savigyddai sudarė trečdalį (30,4%) komentarų turinio, taip pat dalintasi tik asmenine patirtimi (10,5%). Priemonių žarnynui potėmėje (n=36), rekomendacijos savigyddai, su

patirtimi ar kai patirtis nėra aiški, ir rekomendacijos kreiptis į gydytoją, kai patirtis nėra aiški, sudarė po 15,4% komentarų turinio (18 pav.).

18 pav. Komentarų turinio pasiskirstymas pagal komentarų tipus žarnyno infekcijų potemėse

Įvertinus komentarų turinio pasiskirstymą pagal rekomendacijas žarnyno infekcijų potemėse, nustatyta, kad aptariant užkrečiamąsias žarnyno infekcijas, dažniausiai (45,5%) komentatorės rekomenduoja vaistinius preparatus, konkrečius maisto produktus (36,4%), maisto papildus (13,6%) ir natūralius būdus kaip vartoti druskos tirpalą (4,5%). Komentaruose apie pasireiškusį vėmimą su karščiavimu ir viduriavimu simptomais, pateikiamos vaistinių preparatų (39,7%), maisto papildų (25,4%) tikslinės mitybos (31,7%) rekomendacijos. Taip pat natūralūs būdai kaip džiovintųjų vartojimas esant vėmimui (3,2%). Priemonių žarnyno veiklai gerinti potemėje, didžiausia turinio dalis (83,3%) buvo susijusi su maisto papildų rekomendacijomis (19 pav.).

19 pav. Komentarų turinio pasiskirstymas pagal rekomendacijas žarnyno infekcijų potemėse

4. REZULTATŲ APTARIMAS

Igyvendinus pirmąjį baigiamojo darbo tikslą buvo įvertinti įrašų turinio ypatumai ir nustatyta, kad socialinio tinklo „Facebook“ grupėje vaikų sveikata yra ne tik dominuojanti įrašų tema (72,9%), bet taip pat socialinio tinklo naudotojos linkusios dažniau pasidalinti savo nuomone ir reakcijomis bei taip labiau įsitraukti į įrašų turinį, lyginant su įrašais, kurie nebuvo susiję su vaikų sveikata. Tuo tarpu užsienio tyrimuose socialiniuose tinkluose vaikų sveikatos tema aptariama rečiau - 2018 m. Jungtinių Amerikos Valstijų mokslininkų atliktas „Facebook“ mamų grupės tyrimas atskleidė, kad iš 215 įrašų, 61 įrašas buvo susijęs su vaikų sveikata [4], o 2021 m. tyrime įvertinus 5951 įrašą, kurie buvo paskelbti „Twitter“ tinkle 2008-2018 metais, nustatyta, kad vaikų tėvai paviešino 16,5% įrašų apie vaikų sveikatą [44]. Tad galima teigti, kad Lietuvos mamos „Facebook“ socialinį tinklą naudoja išskirtinai vaikų sveikatos klausimams.

Įvertinus su vaikų sveikata susijusių įrašų pasiskirstymą pagal įrašų temas, nustatyta, kad daugiau nei po 100 įrašų pateikta apie vaikų traumas, asmens sveikatos priežiūrą, virškinamojo trakto sutrikimus, alergines reakcijas ir odos sutrikimus, vaikų mitybą, fizinį aktyvumą bei sveikatos stiprinimą ir ugdymą. Tuo tarpu didžiausio reakcijų skaičiaus dažniau sulaukė įrašai, susiję su virškinamojo trakto, ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos, nervų sistemos sutrikimais, užkrečiamosiomis ligomis. Šios įrašų temos atitinka Lietuvos vaikų iki penkerių metų sveikatos sritis, kuriose fiksuojamas didžiausias sergamumas [15], taip pat įrašuose aptariami sveikatai palankios gyvensenos veiksniai [32]. Visgi 2019 m. duomenimis, vaikų iki 5 m. amžiaus kategorijoje vyrauja susirgimai vidurinės ausies ir kvėpavimo takų infekcijomis, stebimas susirgimų didėjimas kasmet [15], tuo tarpu tyrime nustatyta, kad šios temos įrašai pagal pateiktą įrašų skaičių yra septintoje vietoje. Taip pat įrašų apie vaikų traumas „Facebook“ grupėje pateikta daugiausiai, tačiau traumas nėra svarbiausias vaikų sveikatos rizikos veiksnys Lietuvoje [15]. Stebimus skirtumus būtų galima sieti su tuo, kad įrašuose apie vaikų traumas buvo aptariamos prevencinės ir ergonominės saugos priemonės, kas vaikų sveikatos statistikoje neatsispindi. Tad galima konstatuoti, kad labiausiai paplitusios įrašų temos apie vaikų sveikatą „Facebook“ skiriasi nuo sergamumo rodiklių ir tai gali būti susiję su prevencija ar sveikatos sutrikimų rimtumu.

Nustačius įrašų pasiskirstymą pagal jų autorių socialines ir demografines charakteristikas, reakcijų skaičių bei įrašų temas, nustatyta, kad dažniau įrašais apie vaikų sveikatą dalinosi vyresnės nei 30 metų amžiaus, ištekėjusios mamos, gyvenančios didelėse savivaldybėse bei auginančios 24 mėnesių ir jaunesnius vaikus. Tuo tarpu didesnis reakcijų skaičius dažniau būdingas vyresnių, susižadėjusių ar įsipareigojusių mamų, kurios augina vyresnius nei 24 mėnesiai vaikus, įrašams. 2019 m. vidutinis gimdančių moterų amžius 30,2 metai, o gimdančių pirmąkart – 28 metai, gimusių miestuose vaikų skaičius daugiau kaip dvigubai didesnis nei gimusių kaime (atitinkamai 19,2 tūkst., 8,2 tūkst.), o santuokos neįregistravusių tėvų dalis sudarė mažiau nei

trečdalį (26,9%) visų gimusių vaikų [52]. Tad galima konstatuoti, kad įrašų pasiskirstymas pagal jų autorių socialines bei demografines charakteristikas buvo panašus į Lietuvai būdingą gimdyvių pasiskirstymą. Tyrimo rezultatai taip pat atskleidė, kad įrašai apie vaikų traumas dažniau būdingi tarp didelėje savivaldybėje gyvenančių įrašų autorių, apie vaikų ugdymą – tarp berniukus auginančių mamų, apie elgesio ir psichikos sutrikimus – tarp mamų, auginančių jaunesnius nei 24 mėnesiai vaikus. Ikimokyklinio ugdymo metodinėse rekomendacijose nurodoma, kad ikimokyklinio amžiaus berniukams būdingi saviti elgesio ir pažinimo būdai, juos sunkiau nuraminti švelniais žodžiais [81], o 2014 m. paskelbtoje disertacijoje pabrėžiami kūdikių emocinės ir elgesio raidos sunkumai, susiję su motinos nėštumo metu patirtomis neigatyviomis emocijomis [82]. Tad įrašų pasiskirstymas pagal mamų socialinius nei demografinius bruožus ir įrašų temas nurodo tikslines mamų grupes ir joms aktualias vaikų sveikatos temas.

Išanalizavus įrašų pasiskirstymą pagal metų ketvirčius, nustatyta, kad sausio-kovo mėnesiais pateikta daugiau įrašų apie traumas, balandžio-birželio – apie alergines reakcijas ir odos sutrikimus, liepos-rugsėjo – apie asmens sveikatos priežiūrą ir elgesio bei psichikos sutrikimus, o spalio-gruodžio – apie ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos sutrikimus. Tyrimuose apie vaikų traumas Lietuvoje, nustatyta, kad žiemos laikotarpiu pasireiškiantys nelaimingi atsitikimai, dėl kurių vaikams reikalinga greitoji medicininė pagalba, sudaro 18% ikihospitalinės pagalbos apimčių [83]. Vertinant vaikų atopinį dermatitą, 53,9% tėvų teigė, kad vaikams apsiereiškiantis atopinis dermatitas paūmėja pavasarį, o vasarą tyrime nurodė 31,8% tėvų. Tėvų nuomone, odos sutrikimus gali sukelti maistas ir odos dirgikliai, paveldimumas, susilpnėjęs imunitetas, metų laikas [84]. Tuo tarpu patirtiniai raidos ypatumai bei elgesio sutrikimai ikimokyklinio amžiaus vaikų gretose siejami su sėkmėmis ir nesėkmėmis žaidžiant darželyje [85], o įrašų apie asmens sveikatos priežiūrą pagausėjimą vasaros pabaigoje bei rudens pradžioje galima sieti su sveikatos pažymėjimų poreikiu ikimokyklinio ugdymo įstaigoms bei profilaktiniais sveikatos tikrinimais. Mokslinėje literatūroje pastebima, kad kvėpavimo takų virusinėms infekcijoms palankiausi rudens ir žiemos laikotarpiai bei sutrikimai siejami su vyraujančiu šaltu oru, ilgesniu laiku praleidžiamu patalpose, kontaktuojant su kitais asmenimis bei prastėjančiu imunitetu [85]. Taigi, gauti rezultatai atskleidė, kada ir kurios vaikų sveikatos temos aktualesnės Lietuvos mamoms „Facebook“ tinkle.

Vertinant įrašų tikslus, 2013 m. atliktame diabetu sergančių „Facebook“ pacientų grupės tyrime, nustatyta, kad įrašuose, kuriuose buvo prašoma informacijos, asmeninės patirties prašymai sudarė 58% [24]. Tyrimuose taip pat sutinkama, kad įrašai, kuriuose buvo kalbama apie asmeninę patirtį, sulaukdavo didesnio įtraukumo [36, 64]. Šiame tyrime gauti panašūs rezultatai – beveik pusė visų įrašų buvo pateikti su tikslu paprašyti kitų mamų pasidalinti savo patirtimi apie vaikų sveikatos klausimus ir šie įrašai dažniau sulaukė didesnio reakcijų skaičiaus. Tuo tarpu prašymai

rekomenduoti sudarė 36% įrašų ir sulaukė mažesnio reakcijų skaičiaus bei buvo dažnesni įrašuose apie asmens sveikatos priežiūrą. Tai galima sieti su šios įrašų temos ribotumu – įrašuose buvo nurodomi konkretūs sveikatos priežiūros specialistai, įstaigos, paslaugų teiraujamosi konkrečiuose miestuose. Tad galima teigti, kad Lietuvos mamos bendrindamos įrašus apie vaikų sveikatą „Facebook“ tinkle siekia sužinoti kitų mamų patirtis bei gauti rekomendacijų.

Atlikus antrąjį baigiamojo darbo uždavinį buvo įvertinti įrašų pateikimo ypatumai ir nustatyta, kad pusė visų su vaikų sveikata susijusių įrašų buvo tekstiniai, trečdalis – tekstas su nuotrauka, penktadalis – tekstas su fonu. Tik įrašuose pateiktuose tekstine forma daugiau įrašų sulaukė 15-33 reakcijų. Nors užsienio mokslinėje literatūroje sutinkama, kad su sveikata susijusi informacija yra svarbi [47], stebima tendencija, kad įrašai su nuotraukomis ar vaizdo įrašais sulaukia didesnio įtraukumo [27, 47, 48, 64]. Tad galima konstatuoti, jog Lietuvoje su vaikų sveikata susiję įrašai „Facebook“ dažniau pateikiami tekstine forma, tačiau užsienio tyrimų patirtis rodo, kad įrašai su vaizdais ir vaizdo įrašais yra įtraukesni.

Analizuojant įrašų toną, 2018 m. Australijoje atliktame tyrime su sveikata susijusi informacija rimtu tonu vertinama kaip svarbi, tačiau didesnio įtraukumo sulaukė įrašai apie maistą ir laisvalaikį, kuriems būdingas optimistinis tonas [47]. Mokslinėje literatūroje taip pat sutinkama, kad socialiniuose tinkluose žmonės siekia ne tik rasti dominančią informaciją, bet taip pat patenkinti socialinius ir emocinius poreikius [51]. Atlikus įrašų pasiskirstymo pagal įrašų toną ir reakcijų skaičiaus vertinimą gauti panašūs rezultatai – nors neutraliu tonu buvo pateikta daugiau nei pusė įrašų, šie įrašai dažniau sulaukė mažesnio reakcijų kiekio, kai tuo tarpu įrašai su jautriu tonu, dažniau sulaukė didesnio reakcijų skaičiaus. Tad galima daryti prielaidą, kad nors įrašai apie vaikų sveikatą „Facebook“ grupėje buvo dažniau pateikiami neutraliu tonu, jautrus tonas įrašuose ne tik lemia didesnę įrašų įtraukumą, bet taip pat geriau patenkina mamų socialinius ir emocinius poreikius.

Vertinant įrašų struktūrinius elementus, 2017 m. atliktame informacijos pateikimo elektoriniuose laiškuose strategijos tyrime pabrėžiama tinkamos laiško pradžios, pabaigos bei vietinės kalbos reikšmė siekiant didesnio laiško atsakomumo dažnio [80], o 2020 m. Norvegijos mokslininkų atliktame diabeto asociacijos bendrinamo turinio tyrime, nustatyta, kad įrašai, kuriuose buvo pateikiami interviu ir asmeninės istorijos sulaukė 111% daugiau teigiamų reakcijų bei 106% daugiau komentarų, lyginant su kitais įrašais [64]. Įrašuose pateikus asmeninę istoriją, įrašams būdingas didesnis reakcijų skaičius nustatyta ir kituose tyrimuose [31, 63]. Įvertinus įrašų pasiskirstymą pagal struktūrinius elementus ir reakcijų skaičių, stebima panaši tendencija - įrašai su kreipiniais ir situacijų aprašymais dažniau sulaukė didžiausio reakcijų skaičiaus, o iš anksto padėkojus už komentarus ir pateikus tekstą lietuviškomis raidėmis, įrašai dažniau sulaukdavo didesnio reakcijų skaičiaus. Tad galima teigti, kad įrašai apie vaikų sveikatą „Facebook“ tinkle

dažniau sulaukdavo didesnio reakcijų skaičiaus, jei juose būdavo pateikti kreipiniai, situacijų aprašymai, padėkos bei įrašai parašyti vietine lietuvių kalba,

Įgyvendinus trečiąjį uždavinį buvo nustatyti komentarų turinio ypatumai ir atskleista, kad įrašų apie virškinamojo trakto sutrikimus komentaruose dažniausiai aptariami burnos sveikatos ir pieninių dantų klausimai. Burnos sveikatos problematika pabrėžiama Nacionalinėje burnos sveikatos 2016-2020 m. programoje. Dokumente remiantis epidemiologiniais tyrimais nurodoma, kad ėduonies paplitimas ikimokyklinio amžiaus vaikų gretose 82% [59]. Vaikų burnos higienos ugdymo svarba pabrėžiama Lietuvos sveikatos strategijoje [32]. Komentarų analizė taip pat atskleidė, kad penktadalis komentarų buvo susiję su tuštinimosi sutrikimais, daugumoje apie vidurių užkietėjimą ir viduriavimą, o komentaruose apie žarnyno infekcijas vyravo užkrečiamųjų žarnyno infekcijų ir vėmimo potėmės. 2020 m. užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro duomenys patvirtina, kad didžiausias sergamumas bakterinės ir virusinės žarnyno infekcijomis registruojami vaikų iki 6 m. amžiaus grupėje [87]. Tad galima teigti, kad komentarų pasiskirstymas pagal virškinamojo trakto sutrikimų temas panašus į Lietuvos ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikatos sutrikimus šioje srityje.

Vertinant komentarų turinį, 2022 m. Bostone atliktame tyrime nustatyta, kad 50% pacientų, sergančių uždegiminėmis žarnyno ligomis, dvejoja dėl su sveikata susijusios informacijos patikimumo socialiniuose tinkluose [55]. Ir kituose moksliniuose tyrimuose stebima tendencija analizuoti turinio kokybę [22-23] bei teisingumą ir patikimumą [6, 25, 66]. Šiame tyrime išanalizavus įrašų pasiskirstymą pagal nepritariančius komentarus ir komentarus, kuriuose komentatorės vertina įrašuose pateiktą informaciją ir diagnozuoja vaikų sveikatos sutrikimus, nustatyta, kad komentatorės nesutaria dėl vaistinių preparatų vartojimo ir dozavimo, koks fluoro kiekis turėtų būti vaikams skirtoje dantų pastoje, ar gydyti pieninius dantis bei juos dengti siltantine medžiaga, kokio dantų gydymo su sedacija ar narkoze šalutiniai poveikiai, kokiam amžiuje atlikti trumpo liežuvėlio korekcija, ar kreiptis į gydytojus esant virusinėms infekcijoms, atsižvelgiant į sveikatos priežiūros organizavimo ypatumus skirtingose šalyse, kokius produktus vartoti esant viduriavimui, ar kūdikių seilėtekis bei dantų dygimas gali būti susijęs su išmatų pakitimais. Tad galima teigti, kad komentarų turinio pasiskirstymas pagal nepritariančius ir vertinančius komentarus nurodo sveikatos sritis, kuriose reikalingas informacijos patikslinimas.

Įvertinus komentarų turinio pasiskirstymą pagal komentarų tipus, nustatyta, kad atsakydamos įrašo autorėms, komentatorės dažniau nurodė savigydos būdus, kurių dauguma buvo išbandyti pačių komentarų autorių. Patarimai kreiptis į gydytojus buvo pateikiami tris kartus rečiau ir taip pat daugumoje mamos vadovavosi asmenine patirtimi. Remiantis Higienos instituto duomenimis, gyvensena ir sveika elgsena susijusi su fiziniu aktyvumu, mitybos įpročiais, burnos higiena [35]. Atitinkamai įvertinus komentarų turinio pasiskirstymą pagal rekomendacijas,

nustatyta, kad sveikatai palankios gyvensenos rekomendacijos (patarimai susiję su mityba, fiziniu aktyvumu, natūraliais būdais, maisto papildais, burnos higienos ugdymo būdais ir priemonėmis) tris kartus dažnesnės nei rekomendacijos vaikų sveikatos sutrikimus gydyti vaistiniaisiais preparatais. Tendencija dažniau nurodyti sveikatai palankius savigydos būdus stebima ir užsienio mokslinėje literatūroje – „YouTube“ vaizdo įrašų turinio analizėje nustatyta, kad turinyje dvigubai dažniau pateikiamos negalavimų šalinimo priemonės namų sąlygomis nei informacija apie vaistų vartojimą (atitinkamai 60,72% ir 28,57%) [23]. Tad galima konstatuoti, kad „Facebook“ socialinėje grupėje mamos tris kartus dažniau patarė vaikui kilusius sveikatos negalavimus spręsti pačioms, lyginant su patarimais kreiptis į sveikatos priežiūros specialistus, o sveikos gyvensenos rekomendacijos tirs kartus dažnesnės nei gydymo rekomendacijos.

Tyrino ribotumai.

Nors šio tyrimo rezultatai suteikė visuomenės sveikatos požiūriu reikšmingos informacijos apie Lietuvos mamų bendrinamo su ikimokyklinio vaikų sveikata susijusio turinio socialiniame tinkle „Facebook“ ypatumus, vis tik buvo analizuotas tik vieno socialinio tinklo ir vienos socialinės grupės turinys, kuris gali nepilnai atspindėti Lietuvos mamų viešinamo su vaikų sveikata susijusio turinio ypatumų socialiniuose tinkluose. Taip pat sveikatos sutrikimų nustatymas nėra visuomenės sveikatos kompetencija, todėl įrašų temos tik galimai galėjo būti susijusios su nurodytais sveikatos sutrikimais. Dėl socialinių tinklų naudotojų privatumo politikos, tyrime buvo identifikuotos ne visos įrašų autorių socialinės ir demografinės charakteristikos arba charakteristikos buvo priskirtos vertinant subjektyviu tyrėjos vertinimu, kas galėjo turėti įtakos tyrimo rezultatams. Taip pat dėl „Facebook“ techninio įrašų pasiekiamumo, tyrime analizuoti visi 2021 metais grupėje paskelbti įrašai, prie kurių pavyko gauti prieigą, bet nebūtinai visi, kurie buvo paskelbti grupėje tais metais. Bei komentarų turinio analizė atlikta tik vienoje vaikų sveikatos temoje, kuri gali nepilnai atspindėti komentarų turinio ypatumus.

5. IŠVADOS

1. Lietuvos mamoms skirtoje „Facebook“ grupėje, trys iš keturių pateiktų įrašų buvo susiję su vaikų sveikata. Dažniausiai įrašus viešino ištekėjusios bei vyresnės nei 30 metų amžiaus mamos, kurios gyveno didelėse savivaldybėse bei augino 24 mėnesių ir jaunesnius vaikus, o didesnio reakcijų skaičiaus sulaukė vyresnių, susižadėjusių ar įsipareigojusių bei auginančių vyresnius nei 24 mėnesiai vaikus mamų įrašai. Vaikų traumas, asmens sveikatos priežiūra, virškinamojo trakto sutrikimai, alerginės reakcijos ir odos sutrikimai, mityba, fizinis aktyvumas bei sveikatos stiprinimas ir ugdymas buvo labiausiai paplitusios įrašų temos, o didžiausio reakcijų skaičiaus dažniau sulaukė įrašai, susiję su virškinamojo trakto, ausų, nosies, gerklės ir kvėpavimo organų sistemos, nervų sistemos sutrikimais, užkrečiamosiomis ligomis. Įrašų autorių atžvilgiu, įrašai apie vaikų traumas buvo dažniau būdingi tarp didelėse savivaldybėse gyvenančių mamų, vaikų ugdymo tema – tarp berniukus auginančių mamų, o įrašai apie elgesio ir psichikos sutrikimus dažnesni tarp 24 mėnesių ir jaunesnius vaikus auginančių mamų. Taip pat nustatytas įrašų temoms būdingas sezoniškumas. Dažniausiai įrašai buvo pateikiami su tikslu paprašyti kitų mamų pasidalinti asmenine patirtimi ir gauti rekomendacijų.
2. Daugumoje įrašų nustatyta tekstinė turinio pateiktis. Įrašai pateikti jautriu tonu, su kreipiniais, vaikų sveikatos situacijos apibūdinimais sulaukė didžiausio reakcijų skaičiaus, o įrašai, kuriuose buvo iš anksto padėkojama už komentarus ir kurie parašyti lietuviškomis raidėmis dažniau sulaukė didesnio reakcijų skaičiaus.
3. Komentaruose po įrašais apie virškinamojo trakto sutrikimus dažniausiai aptariamos burnos sveikatos, tuštinimo sutrikimų ir žarnyno infekcijų temos. Komentaruose taip pat išsiskyrė nuomonės dėl vaistinių preparatų vartojimo ir dozavimo, fluoro kiekio normos dantų pastoje vaikams, pieninių dantų gydymo rekomendacijų, trumpo liežuvėlio gydymo rekomendacijų, kreipimosi į gydytojus, esant virusinėms žarnyno infekcijoms, mitybos rekomendacijų, esant viduriavimo simptomams, kūdikių seilėtekio bei dantų dygimo sąsajų su išmatų pakitimais. Patarimai vaikų sveikatos negalavimus spręsti pačiai mamai buvo tris kartus dažnesni nei nurodymai kreiptis į sveikatos priežiūros specialistus, o sveikatai palankios gyvenamosios priemonės ir būdai buvo rekomenduojami tris kartus dažniau nei gydymo priemonės.

6. REKOMENDACIJOS

1. Visuomenės sveikatos specialistams, planuojantiems ir įgyvendinantiems visuomenės sveikatos raštingumo didinimo intervencijas socialiniuose tinkluose, susijusias su ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikata, rekomenduojama atkreipti dėmesį į Lietuvos socialinius ir demografinius bruožus, vaikų sveikatos temoms būdingą sezoniškumą, darbe atskleistus didžiausio reakcijų skaičiaus sulaukusių įrašų tikslų, tono, struktūrinių elementų, formos ypatumus.
2. Visuomenės sveikatos specialistams, planuojantiems ir įgyvendinantiems visuomenės sveikatos raštingumo didinimo intervencijas socialiniuose tinkluose, susijusias su ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikata, rekomenduojama pateikti ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikatos stiprinimo ir gydymo rekomendacijas atitinkančią informaciją apie vaistinių preparatų vartojimą ir dozavimą, skirtų burnos sveikatos sutrikimams mažinti, rekomenduojamas fluoro kiekio normas dantų pastoje vaikams, specialistų rekomendacijas dėl pienuose dantų gydymo bei padengimo silantine medžiaga efektyvumo, pienuose dantų gydymo su bendrine ar oraline nejautra šalutinius poveikius, trumpo liežuvėlio korekcijas pagal vaikų amžių. Taip pat rekomenduojama pateikti rekomendacijas vaistinių preparatų vartojimą ir dozavimą, esant žarnyno infekcijoms, ar kreiptis į sveikatos priežiūros specialistus esant virusinėms infekcijoms, atsižvelgiant į gydymo skirtumus tarp skirtingų šalių, suteikti informacijos apie rekomenduojamų produktų vartojimą, esant žarnyno infekcijoms bei suteikti mitybos rekomendacijas esant vidurių užkietėjimui ir viduriavimui, pranešti apie galimas kūdikių seilėtekio bei dantų dygimo sąsajas su išmatų pakitimais.
3. Visuomenės sveikatos specialistams, planuojantiems ir įgyvendinantiems visuomenės sveikatos raštingumo didinimo intervencijas vaikų sveikatos klausimais, rekomenduojama įvertinti tėvų sveikatos žinių lygį, atliekant komentarų turinio analizę.

7. LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Moon RY, Mathews A, Oden R, Carlin R. Mothers' perceptions of the Internet and social media as sources of parenting and health information: Qualitative study. *Journal of Medical Internet Research*. [Elektroninis išteklius]. 2019. [Žiūrėta 2021 m. lapkričio 5 d.]; 21(7):e14289. Prieiga per internetą: <https://www.jmir.org/2019/7/e14289/>
2. Karalienė R. Motinų raiška „Facebook“ socialiniame tinkle. *Informacijos mokslai*. 2017(77):49-74.
3. Plantin L, Daneback K. Parenthood, information and support on the internet. A literature review of research on parents and professionals online. *BMC family practice*. 2009 gruodis;10(1):1-2.
4. Kallem S, Gruver RS, Virudachalam S, Fiks AG. Mothers' Facebook posts about infant health: Findings from the Grow2Gether study. *BMC pediatrics*. 2018 gruodis;18(1):1-8.
5. Guerra-Reyes L, Christie VM, Prabhakar A, Harris AL, Siek KA. Postpartum health information seeking using mobile phones: experiences of low-income mothers. *Maternal and child health journal*. 2016 lapkritis; 20(1):13-21.
6. Hansen C, Interrante JD, Ailes EC, Frey MT, Broussard CS, Godoshian VJ, et al. Assessment of YouTube videos as a source of information on medication use in pregnancy. *Pharmacoepidemiology and drug safety*. 2016 sausis; 25(1):35-44.
7. Wang W, Rothschild D, Goel S, Gelman A. Forecasting elections with non-representative polls. *International Journal of Forecasting*. 2015 liepa 1;31(3):980-91.
8. Korda H, Itani Z. Harnessing social media for health promotion and behavior change. *Health promotion practice*. 2013 sausis; 14(1):15-23.
9. Cesare N, Grant C, Nsoesie EO. Detection of user demographics on social media: A review of methods and recommendations for best practices. [Elektroninis išteklius]. 2017 vasaris. [Žiūrėta 2021 m. gruodžio 5 d.]. Prieiga per internetą: <https://oudatalab.com/papers/cesare2017detection.pdf>
10. Golder SA, Macy MW. Digital footprints: Opportunities and challenges for online social research. *Annual Review of Sociology*. 2014 liepa; 40:129-52.
11. Arigo D, Pagoto S, Carter-Harris L, Lillie SE, Nebeker C. Using social media for health research: Methodological and ethical considerations for recruitment and intervention delivery. *Digital health*. [Elektroninis išteklius]. 2018 gegužė. [Žiūrėta 2021 m. gruodžio 5 d.]. Prieiga per internetą: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/2055207618771757>
12. Longley PA, Adnan M, Lansley G. The geotemporal demographics of Twitter usage. *Environment and Planning A*. 2015 vasaris; 47(2):465-84.

13. Dennen V, Jung D, Cargill C, Hedquist A. SOCIAL MEDIA AND PARENTING SUPPORT: A SYSTEMATIC SCOPING REVIEW (2010-2019). IADIS International Journal on WWW/Internet. 2021 gegužė 1;19(2).
14. Brody S. Newborn Health: Resources for New Mothers: A Webliography. Journal of Consumer Health on the Internet. 2019 liepa; 23(3):299-311.
15. The Institute for Health Metrics and Evaluation. GBT Campare, Viz Hub. [Elektroninis išteklis]. 2019. [Žiūrėta 2022 m. balandžio 5 d.]. Prieiga per internetą: <https://vizhub.healthdata.org/gbd-compare/>
16. Mummalaneni V, Gruss R, Goldberg DM, Ehsani JP, Abrahams AS. Social media analytics for quality surveillance and safety hazard detection in baby cribs. Safety science. 2018 balandis; 104:260-8p.
17. Dyson MP, Shave K, Gates A, Fernandes RM, Scott SD, Hartling L. Which outcomes are important to patients and families who have experienced paediatric acute respiratory illness? Findings from a mixed methods sequential exploratory study. BMJ open. [Elektroninis išteklis]. 2017 gruodis. [Žiūrėta 2022 m. balandžio 12 d.]; 7(12):e018199. Prieiga per internetą: <https://bmjopen.bmj.com/content/7/12/e018199.abstract>
18. Sutter C, Pham GV, Yun JT, Narang K, Sundaram H, Fiese BH. Food parenting topics in social media posts: Development of a coding system, examination of frequency of food parenting concepts, and comparison across Reddit and Facebook. Appetite. 2021 sausis; 161:105137.
19. Orchard LJ, Nicholls W. A systematic review exploring the impact of social media on breastfeeding practices. Current Psychology. 2020 spalio; 9:1-7.
20. Fogel AL, Teng JM. Social media use in pediatric dermatology. Pediatric Dermatology. [Elektroninis išteklis]. 2016 kovas. [Žiūrėta 2022 m. balandžio 5 d.]. Prieiga per internetą: https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/pde.12763?casa_token=EhPk5dac048A AAAA%3ArSwr1aucDoPmVtNYL-iLsiGdaFpaLmFfTYLtrWJGV2HUU9y45VV8GgXI5aY2us8-tOD4gXTOG41E1g
21. Capozza K, Schwartz A. Does it work and is it safe? Parents' perspectives on adherence to medication for atopic dermatitis. Pediatric Dermatology. 2020 sausis; 37(1):58-61.
22. Di Stasio D, Romano A, Paparella RS, Gentile C, Serpico R, Minervini G, Candotto V, Laino L. How social media meet patients questions: YouTube review for mouth sores in children. Journal of Biological Regulators and Homeostatic Agents. 2018 sausis; 32(2 Suppl. 1):117-21.
23. Di Stasio D, Romano AN, Paparella RS, Gentile C, Minervini G, Serpico R, Candotto V, Laino L. How social media meet patients questions: YouTube review for children oral

- thrush. *Journal of Biological Regulators and Homeostatic Agents*. 2018 sausis; 32(2 Suppl. 1):101-6.
24. Zhang Y, He D, Sang Y. Facebook as a platform for health information and communication: a case study of a diabetes group. *Journal of medical systems*. 2013 sausis; 37(3):1-2.
25. Van den Broucke S. Why health promotion matters to the COVID-19 pandemic, and vice versa. *Health Promotion International*. 2020 balandis; 35 (2): 181–186.
26. Thomas C, Westwood J, Butt GF. Qualitative assessment of YouTube videos as a source of patient information for cochlear implant surgery. *The Journal of Laryngology & Otology*. 2021 rugpjūtis; 135(8):671-674.
27. Zhu C, Xu X, Zhang W, Chen J, Evans R. How health communication via Tik Tok makes a difference: A content analysis of Tik Tok accounts run by Chinese provincial health committees. *International journal of environmental research and public health*. 2020 sausis; 17(1):192 p.
28. Chou WY, Oh A, Klein WM. Addressing health-related misinformation on social media. *Jama*. [Elektroninis išteklius]. 2018 gruodis. [Žiūrėta 2021 m. sausio 5 d.]; 320(23):2417-8. Prieiga per internetą: <https://jamanetwork.com/journals/jama/article-abstract/2715795>
29. Stautz K, Bignardi G, Hollands GJ, Marteau TM. Reactions on Twitter to updated alcohol guidelines in the UK: a content analysis. *BMJ open*. [Elektroninis išteklius]. 2017 vasaris. [Žiūrėta 2021 m. sausio 5 d.]; 7(2):e015493. Prieiga per internetą: <https://bmjopen.bmj.com/content/7/2/e015493?>
30. Betsch C, Haase N, Renkewitz F, Schmid P. The narrative bias revisited: What drives the biasing influence of narrative information on risk perceptions?. *Judgment and Decision Making*. 2015; 10(3):241-264.
31. Bekker HL, Winterbottom AE, Butow P, Dillard AJ, Feldman-Stewart D, Fowler FJ, Jibaja-Weiss ML, Shaffer VA, Volk RJ. Do personal stories make patient decision aids more effective? A critical review of theory and evidence. *BMC medical informatics and decision making*. 2013 lapkritis;13(2):1-9.
32. Lietuvos Respublikos Seimas. Nutarimas dėl Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų programos patvirtinimo. [Elektroninis išteklius]. Vilnius, TAR - 2014, Nr. XII-964 [Žiūrėta 2021 m. sausio 5 d.]. Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/35834810004f11e4b0ef967b19d90c08?jfwid=-fxdp770g>
33. Brody S. Newborn Health: Resources for New Mothers: A Webliography. *Journal of Consumer Health on the Internet*. 2019 liepa; 23(3):299-311.

34. Kaplan AM, Haenlein M. Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social Media. *Business horizons*. 2010 sausis; 53(1):59-68.
35. Higienos instituto sveikatos informacijos centras. Lietuvos vaikų sveikatos būklės pokyčiai ir netolygumai. [Elektroninis išteklius]. 2020. [Žiūrėta 2022 m. balandžio 2 d.]. Prieiga per internetą: https://hi.lt/uploads/pdf/leidiniai/Informaciniai/Vaiku-sveikatos_leidinys_2020.pdf
36. Kudchadkar SR, Carroll CL. Using social media for rapid information dissemination in a pandemic: # PedsICU and coronavirus disease 2019. *Pediatric Critical Care Medicine*. 2020 rugpjūtis; 21(8): 538–546.
37. Iglesias-Puzas Á, Conde-Taboada A, Campos-Muñoz L, Belinchón-Romero I, López-Bran E. Social Networks and Atopic Dermatitis: Cross-Sectional Descriptive Study. *Actas Dermo-Sifiliográficas (English Edition)*. 2020 spalio; 111(8):665-670.
38. StatCounter Global Stats. Social Media Stats Lithuania in 2021. [Elektroninis išteklius]. 2021. [Žiūrėta 2022 m. balandžio 25 d.]. Prieiga per internetą: <https://gs.statcounter.com/social-media-stats/all/lithuania>
39. Pretorius K, Johnson KE, Rew L. An integrative review: understanding parental use of social media to influence infant and child health. *Maternal and child health journal*. 2019 spalio; 23(10):1360-1370.
40. Bernhardt JM, Felter EM. Online pediatric information seeking among mothers of young children: results from a qualitative study using focus groups. *Journal of medical Internet research*. 2004 kovas; 6(1):e36.
41. Giustini D, Ali SM, Fraser M, Boulos MN. Effective uses of social media in public health and medicine: a systematic review of systematic reviews. *Online journal of public health informatics*. 2018;10(2):e215.
42. Cooray N, Sun SL, Adams S, Keay L, Nassar N, Brown J. Exploring Infant Fall Events Using Online Parenting Discussion Forums: Infodemiology Study. *JMIR Pediatrics and Parenting*. 2022 gegužė; 5(2):e34413.
43. Emotional experiences (online talk) of male survivors of childhood sexual abuse and incest. *Psychology of Women and Equalities Review*. [Elektroninis išteklius]. 2020. [Žiūrėta 2022 m. gegužės mėn. 5 d.]. Prieiga per internetą: <https://eprints.leedsbeckett.ac.uk/id/eprint/7619/1/EmotionalExperiencesOnlineTalkOfMaleSurvivorsOfChildhoodSexualAbuseAndIncestAM-RICKETT.pdf>
44. Grond SE, Kallies G, McCormick ME. Parental and provider perspectives on social media about ankyloglossia. *International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology*. 2021 liepa; 146:110741.

45. Alvarez-Perea A, Cabrera-Freitag P, Fuentes-Aparicio V, Infante S, Zapatero L, Zubeldia JM. Social Media as a Tool for the Management of Food Allergy in Children. *Journal of investigational allergology and clinical immunology*. 2018 vasaris; 28(4):233-240.
46. Andrusaityte S, Grazuleviciene R, Dedele A, Balseviciene B. The effect of residential greenness and city park visiting habits on preschool Children's mental and general health in Lithuania: A cross-sectional study. *International Journal of Hygiene and Environmental Health*. 2020 sausis; 223(1):142-150.
47. Klassen KM, Borleis ES, Brennan L, Reid M, McCaffrey TA, Lim MS. What people “like”: Analysis of social media strategies used by food industry brands, lifestyle brands, and health promotion organizations on Facebook and Instagram. *Journal of medical Internet research*. 2018 sausis; 20(6):e10227.
48. Manganello JA, Kane C, Roberts K, Klein EG, McAdams RJ, McKenzie LB. A year of child injury prevention on Instagram. *Journal of health communication*. 2021 rugsėjis; 26(9):636-644.
49. Lietuvos statistikos departamentas. Nuolatiniai gyventojai miestuose metų pradžioje. [Elektroninis išteklius]. 2022. [Žiūrėta 2021 m. lapkričio mėn. 11 d.]. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=e3463ef2-cf9d-45a7-934e-f80229a9c6d3#/>
50. Buda G, Lukoševičiūtė J, Šalčiūnaitė L, Šmigelskas K. Possible effects of social media use on adolescent health behaviors and perceptions. *Psychological reports*. 2021 sausis; 124(3):1031-1048.
51. Jiang S. The role of social media use in improving cancer survivors' emotional well-being: a moderated mediation study. *Journal of Cancer Survivorship*. 2017 sausis; 11(3):386-392.
52. Lietuvos statistiko departamentas. Lietuvos gyventojai (2020 m. leidimas). Gimtsamumas. [Elektroninis išteklius]. 2020. [Žiūrėta 2022 m. gegužės mėn. 10 d.]. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt/lietuvos-gyventojai-2020/gimstamumas>
53. Zhao Y, Ma S. Observations on the prevalence, characteristics, and effects of self-treatment. *Frontiers in public health*. [Elektroninis išteklius]. 2016 balandis. [Žiūrėta 2022 m. gegužės mėn. 10 d.]. Prieiga per internetą: <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpubh.2016.00069/full>
54. Rajanala S, Wilson JK, Mitchell PD, Garvey KC, Fishman LN. Contrasting Social Media Use Between Young Adults With Inflammatory Bowel Disease and Type 1 Diabetes: Cross-sectional Study. *JMIR Pediatrics and Parenting*. 2022 balandis; 5(2):e34466.

55. Reich J, Guo L, Groshek J, Weinberg J, Chen W, Martin C, Long MD, Farraye FA. Social media use and preferences in patients with inflammatory bowel disease. *Inflammatory bowel diseases*. 2019 vasaris; 25(3):587-591.
56. Downing KL, Campbell KJ, van der Pligt P, Hesketh KD. Facilitator and participant use of Facebook in a community-based intervention for parents: the InFANT Extend Program. *Childhood Obesity*. 2017 gruodis;13(6):443-454.
57. Hammersley ML, Okely AD, Batterham MJ, Jones RA. An internet-based childhood obesity prevention program (Time2bHealthy) for parents of preschool-aged children: randomized controlled trial. *Journal of medical Internet research*. 2019; 21(2):e11964.
58. Swindle TM, Ward WL, Whiteside-Mansell L. Facebook: the use of social media to engage parents in a preschool obesity prevention curriculum. *Journal of nutrition education and behavior*. 2018 sausis; 50(1):4-10.
59. Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerija. Įsakymas dėl Nacionalinės burnos sveikatos 2016–2020 metų programos patvirtinimo. [Elektroninis išteklius]. Vilnius, TAR, 2016-01-11, Nr. 464. [Žiūrėta 2022 m. gegužės mėn. 10 d.]. Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalact/lt/tad/486c57d0b8a611e5be9bf78e07ed6470/asr>
60. Dynia JM, Dore RA, Bates RA, Justice LM. Media exposure and language for toddlers from low-income homes. *Infant Behavior and Development*. 2021 gegužė; 63:101542.
61. Ribner AD, McHarg GG, NewFAMS Study Team. Why won't she sleep? Screen exposure and sleep patterns in young infants. *Infant Behavior and Development*. 2019 lapkritis; 57:101334.
62. Honaker SM, Schwichtenberg AJ, Kreps TA, Mindell JA. Real-world implementation of infant behavioral sleep interventions: Results of a parental survey. *The Journal of pediatrics*. 2018 rugpjūtis;199:106-111.
63. Marcelin JR, Cortés-Penfield N, Del Rio C, Desai A, Echenique I, Granwehr B, Lawal F, Kuriakose K, Lee DH, Malinis M, Ruidera D. How the field of infectious diseases can leverage digital strategy and social media use during a pandemic. *Open Forum Infectious Diseases* 2021 vasaris; 8(2):ofab027.
64. Gabarron E, Larbi D, Dorrnzoro E, Hasvold PE, Wynn R, Årsand E. Factors engaging users of diabetes social media channels on Facebook, Twitter, and Instagram: Observational study. *Journal of Medical Internet Research*. 2020 rugsėjis; 22(9):e21204.
65. Bryan MA, Evans Y, Morishita C, Midamba N, Moreno MA. Does the Narrative Voice Influence Parental Perceptions of Pediatrician Blogs?. *Academic Pediatrics*. 2021 sausis; 21(1):139-148.

66. Borah P, Xiao X. The importance of 'likes': The interplay of message framing, source, and social endorsement on credibility perceptions of health information on Facebook. *Journal of health communication*. 2018 balandis; 23(4):399-411.
67. Nzali MD, Bringay S, Lavergne C, Mollevi C, Opitz T. What patients can tell us: topic analysis for social media on breast cancer. *JMIR medical informatics*. 2017 liepa; 5(3):e7779.
68. Fleuriet C, Cole M, Guerrero LK. Exploring Facebook: Attachment style and nonverbal message characteristics as predictors of anticipated emotional reactions to Facebook postings. *Journal of Nonverbal Behavior*. 2014 gruodis; 38(4):429-450.
69. Witteman HO, Fagerlin A, Exe N, Trottier ME, Zikmund-Fisher BJ. One-sided social media comments influenced opinions and intentions about home birth: An experimental study. *Health Affairs*. 2016 balandis; 35(4):726-733.
70. Syed-Abdul S, Fernandez-Luque L, Jian WS, Li YC, Crain S, Hsu MH, Wang YC, Khandregzen D, Chuluunbaatar E, Nguyen PA, Liou DM. Misleading health-related information promoted through video-based social media: anorexia on YouTube. *Journal of medical Internet research*. 2013 vasaris; 15(2):e2237.
71. Ross A, Edmeade J, Prochnow T. Effectiveness of Disseminating School Physical Activity Information on Facebook during a Pandemic: A Mixed-Method Analysis. *Journal of School Health*. 2021 lapkritis; 91(11):959-966.
72. Facebook Support Group. What's the difference between a profile, Page and group on Facebook? [Elektroninis išteklius]. 2020. [Žiūrėta 2022 m. gružės 2 d.]. Prieiga per internetą: <https://www.facebook.com/help/337881706729661>
73. Neuendorf KA. Defining content analysis. *Content analysis guidebook*. Thousand Oaks, CA: Sage. 2002. [Žiūrėta 2022 m. balandžio mėn. 8 d.]. Prieiga per internetą: [https://books.google.ch/books/Content analysis guidebook. Thousand Oaks&f](https://books.google.ch/books/Content%20analysis%20guidebook.%20Thousand%20Oaks&f)
74. Smailhodzic E, Hooijsma W, Boonstra A, Langley DJ. Social media use in healthcare: a systematic review of effects on patients and on their relationship with healthcare professionals. *BMC health services research*. 2016 gruodis; 16(1):1-4.
75. Ramanadhan S, Mendez SR, Rao M, Viswanath K. Social media use by community-based organizations conducting health promotion: a content analysis. *BMC public health*. 2013 gruodis; 13(1):1-10.
76. Raugalė, A. *Pediatricijos praktikos vadovas. Paveldimosios ligos*. ISBN 978-9955-9742-5-3. Vilnius: UAB „Baltijos idėjų grupė" ir partneriai. 2015. 750 p.

77. Valstybinė ligonių kasa. TLK-10-AM / ACHI / ACS elektroninis vadovas. Elektroninis išteklius]. 2020. [Žiūrėta 2022 m. gegužės 17 d.]. Prieiga per internetą: <http://ebook.vlk.lt/e.vadovas/index.jsp>
78. A Rahim AI, Ibrahim MI, A Salim FN, Ariffin MA. Health information engagement factors in Malaysia: a content analysis of Facebook use by the ministry of health in 2016 and 2017. *International journal of environmental research and public health*. 2019 sausis; 16(4):591.
79. Heldman AB, Schindelar J, Weaver JB. Social media engagement and public health communication: implications for public health organizations being truly “social”. *Public health reviews*. 2013 sausis; 35(1):1-8.
80. Orthaber S. ‘Thank you in advance’: Slovenian Request Emails and Responses. *Scripta Manent*. 2017 spalio; 11(2):54-75.
81. Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras. Ikimokyklinio ugdymo metodinės rekomendacijos. [Elektroninis išteklius]. 2015. [Žiūrėta 2022 m. gegužės 17 d.]. Prieiga per internetą: <https://balbieriskis.prienai.lm.lt/dok/ikimok/ikimokrekomend.pdf>
82. Širvinskienė G. Kūdikių emocijų ir elgesio sunkumai bei juos prognozuojantys veiksniai. Daktaro disertacija. 2014. *Biomedicinos mokslai, visuomenės sveikata (09B)*.
83. Žilinskaitė V, Kvederienė R. Vaikų traumų ikihospitalinės pagalbos apimtys. *Sveikatos mokslai*. 2012; 22(6):20-5.
84. Ėmužytė R, Biaižo I, Firantienė R, ir kt. Slaugos poreikiai ir tėvų žinios apie jų vaikų atopinį dermatitą: anketinės apklausos ir vizualinės analoginės skalės vertinimo duomenys. *Medicinos teorija ir praktika*. 2015; 4(3):794-804.
85. Jezukevičienė R, Macevičiūtė R, Vaidelienė L, Misevičienė V, Vitkauskienė A. Ligoninėje gydytų vaikų kvėpavimo takų virusinės infekcijos rudens ir žiemos laikotarpiu. 2013 m. spalio; 16 (2):5321–5328.
86. Simanavičienė L. Vaikų sėkmės ir nesėkmės žaidžiant vaikų darželyje. *Žvirblių takas*. 2014(1):42-6.
87. Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras. ULAC skelbia metinę sergamumo užkrečiamosiomis ligomis Lietuvoje apžvalgą. [Elektroninis išteklius]. 2020. [Žiūrėta 2022 m. gegužės 17 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.ulac.lt/naujienos/pranesimai-spaudai/ulac-skelbia-metine-sergamumo-uzkrečiamosiomis-ligomis-lietuvoje-apzvalga>

PRIEDAI

1 PRIEDAS

Socialinės grupės, kuriose daugumoje mamos dalinasi įrašais ir komentarais
apie vaikus

	Grupės pavadinimas	Infomacija apie grupę	Statusas
1	Pirmieji kūdikio metai	Privati grupė · 2,5 tūkst. Narių	Prieiga nesuteikta
2	Vaikai ir viskas apie tai!!!	Privati grupė · Narių: 21,1 tūkst.	Prisijungta
3	2019 SAUSINUKAI 🌸	Privati grupė · 988 narių	Prisijungimui reikalingi nėštumo įrodymai
4	2020 sausinukai	Privati grupė · 733 narių	Prisijungimui reikalingi nėštumo įrodymai
5	2021 Sausinukai ♡	Privati grupė · 628 narių	Prieiga nesuteikta
6	❤️ 2021 Vasarinukai ❤️	Privati grupė · 615 narių	Prieiga nesuteikta
7	2021 m. Vasarinukai	Privati grupė · 186 narių	Prieiga nesuteikta
8	2021 Vasarinukai/Sausinukai (Kaunas)	Privati grupė · 144 narių	Prieiga nesuteikta
9	2019 kovinukai	Privati grupė · 730 narių	Prieiga nesuteikta
10	2020 kovinukai	Privati grupė · 635 narių	Prisijungta
11	Kovinukai 2021 💕	Privati grupė · 959 narių	Prisijungimui reikalingi nėštumo įrodymai
12	2019 Balandinukai ,)	Privati grupė · 574 narių	Prisijungta
13	2020 m. Balandinukai 💕	Privati grupė · 186 narių	Prisijungta
14	2021 balandinukai ❤️	Privati grupė · 848 narių	Prisijungta
15	2019 Geguzinukai	Privati grupė · 408 narių	Prisijungimui reikalingi nėštumo įrodymai
16	2020 Geguzinukai	Privati grupė · 766 narių	Prisijungta
17	2021 gegužinukai	Privati grupė · 488 narių	Prisijungta
18	2021 gegužinukai	Privati grupė · 784 narių	Prisijungta
19	Birželinukai 2020	Privati grupė · 648 narių	Prieiga nesuteikta
20	Liepinukai 2020	Privati grupė · 1 tūkst. Narių	Prisijungimui reikalingi nėštumo įrodymai
21	2021 Liepinukai ❤️	Privati grupė · 420 narių	Prisijungimui reikalingi nėštumo įrodymai

22	Geriausi 2020 Liepinukai	Privati grupė · 61 narių	Prisijungta
23	Rugpjūtinukai 2019	Privati grupė · 873 narių	Prieiga nesuteikta
24	2021 Rugpjūtinukai ❤️	Privati grupė · 253 narių	Prieiga nesuteikta
25	2021 Rugpjūtinukai 😍💕	Privati grupė · 376 narių	Prieiga nesuteikta
26	2021 Rugsėjinukai ❤️	Privati grupė · 420 narių	Prieiga nesuteikta
27	2020m. Spalinukai 😊❤️	Privati grupė · 797 narių	Prisijungta
28	2021 Spalinukai 🧚❤️	Privati grupė · 296 narių	prisijungimui reikalingi nėštumo įrodymai
29	Lapkritinukai 2019 🍁	Privati grupė · 389 narių	Prisijungta
30	2020 Lapkritinukai 🧚💕	Privati grupė · 787 narių	Prieiga nesuteikta
31	2021 lapkritinukai 😊💕	Privati grupė · 211 narių	Prisijungimui reikalingi nėštumo įrodymai
32	Gruodinukai 2020 ❤️❤️❤️	Privati grupė · 460 narių	Prieiga nesuteikta
33	Gruodinukai 2020 💕🧚	Privati grupė · 783 narių	Prisijungimui reikalingi nėštumo įrodymai
34	2021 GRUODINUKAI 🧚❤️😍	Privati grupė Narių: 413	Prisijungimui reikalingi nėštumo įrodymai
35	Gruodinukai ❤️ 2021	Privati grupė Narių: 352	Prieiga nesuteikta